

મુંબઈ સમાચાર

સાપ્તાહિક સૌરાષ્ટ્ર આવૃત્તિ

મુંબઈ પ્રસિદ્ધ થયું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૯૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 24

વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧ ■ જયેષ્ઠ વદ-૪ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

R.N.I. No. GUU/GU/2013/58486

રવિવાર, ૧૫ જૂન, ૨૦૨૫, (૧૫ પાનાં) કિંમત ₹ ૧૦.૦૦

ઉત્સવ પૂર્તિ પૃથી ૧૧

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

દક્ષિણ આફ્રિકાએ રચ્યો ઇતિહાસ: ટેસ્ટમાં વર્લ્ડ ચેમ્પિયન

‘ચોક્કસ’ની દાયકાઓ જૂની છાપ ભૂંસી નાખી ▶ ૨૭ વર્ષે જીત્યા મોટી ટ્રોફી: ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપમાં માર્કરમ લોર્ડ્સની ફાઇનલમાં બન્યો ‘લોર્ડ’ ▶ ઓસ્ટ્રેલિયા ટાઇટલ ન જાળવી શક્યું

વિજયનો ઉત્સાહ:

લંડનમાં લોર્ડ્સના મેદાન પર શનિવારે રમાયેલી વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની ફાઇનલમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની ટીમે ઓસ્ટ્રેલિયા સામે વિજય મેળવ્યા બાદ હાથમાં વિજેતા ટ્રોફી લઈને ટીમના સભ્યો સાથે ઉજવણી કરી રહેલો દક્ષિણ આફ્રિકાની ટીમનો કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા. (એજન્સી)

લંડન: સાઉથ આફ્રિકાએ અહીં શનિવારે સાંજે લોર્ડ્સમાં નવો ઇતિહાસ સર્જ્યો હતો. ઓસ્ટ્રેલિયા સામેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (૩૦વ્ચૂટીસી)ની ફાઇનલમાં ટેમ્બા બવુમાની ટીમે વિજય મેળવીને સાઉથ આફ્રિકાને પ્રથમ વાર ક્રિકેટ જગતની મોટી અને અમૂલ્ય ટ્રોફી અપાવી. સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૮૨ રનનો લક્ષ્યાંક શનિવારના ચોથા દિવસે ફક્ત પાંચ વિકેટના ભોગે (૨૮૨/૫) મેળવી લીધો હતો. ઓપનર એડડન માર્કરમ (૧૩૬ રન, ૨૦૭ બોલ, ૧૪ ફોર) આ ઐતિહાસિક જીતનો સુપર-હીરો હતો. સાઉથ આફ્રિકાની જ નહીં,

સમગ્ર ક્રિકેટ વિશ્વની જનતા તેને ‘લોર્ડ્સના લોર્ડ’ તરીકે ઓળખશે, કારણકે તેણે સાઉથ આફ્રિકાને દાયકાઓથી નડી રહેલી ‘ચોક્કસ’ની છાપ દૂર કરાવી આપી છે. ૧૯૯૦ના દાયકામાં રંગબેદની નીતિ ત્યજીને ફરી ક્રિકેટ જગતમાં પ્રવેશેલા સાઉથ આફ્રિકાના ક્રિકેટ ઇતિહાસમાં બવુમાની ટીમનું અને ખાસ કરીને માર્કરમનું નામ સુવર્ણ અક્ષરે લખાશે. આઇસીસીના ચેરમેન જય શાહ તેમ જ ક્રિકેટ વર્લ્ડના બીજા અનેક મહાનુભાવો આ અવસરે લોર્ડ્સમાં હાજર હતા. સાઉથ આફ્રિકાના

બેલાડીઓની પત્ની-ગલ્વેન્ડ તેમ જ પરિવારજનો પણ બેહદ ખુશ હતા. સાઉથ આફ્રિકા આ પહેલાં ફક્ત એક ટ્રોફી જીત્યું હતું. ૧૯૯૮માં એ ટ્રોફી વિલ્સ ઇન્ટરનેશનલ કપની હતી. ત્યાર પછી ટૂર્નામેન્ટોની સેમિ ફાઇનલમાં ફાઇનલમાં પહોંચીને પણ છેવટે હારી બેસતા સાઉથ આફ્રિકા હવે ‘ચોક્કસ’ નથી રહ્યું. તેઓ ૧૯૯૮ની આઇસીસી નોર્થઆઉટ ટ્રોફી જીત્યા બાદ છેક ૨૭ વર્ષે મોટી ટ્રોફી જીત્યા છે. જે કામ ભારત બે વખત (૨૦૨૧ માં, ૨૦૨૩ માં) ૩૦વ્ચૂટીસીની ફાઇનલમાં પહોંચ્યા પછી

ન કરી શક્યું એ કામ સાઉથ આફ્રિકાએ એક જ વખત (૨૦૨૫ માં) ફાઇનલમાં પહોંચીને કરી દેખાડ્યું છે. સાઉથ આફ્રિકાને આ સન્માન અપાવવામાં અંતે ક્રેન ટેમ્બા બવુમા (૬૬ રન, ૧૩૪ બોલ, પાંચ ફોર)નું પણ બહુમૂલ્ય યોગદાન છે. તેણે ત્રીજી વિકેટ માટે માર્કરમ સાથે ૧૪૭ રનની અમૂલ્ય ભાગીદારી કરી હતી. મેચને અંતે સાઉથ આફ્રિકાનો ડેવિડ બેરિંગમ (૨૧ અણનમ, ૪૯ બોલ, એક ફોર) અણનમ રહ્યો હતો. તેની સાથે વિકેટકીપર કાઇલ વેરેની (ચાર રન, ૧૩ બોલ) પણ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

મુંબઈ સમાચાર

૨૦૪ વર્ષ

પહેલી જુલાઈ, ૨૦૨૫ના સમગ્ર એશિયાનું ગૌરવ સમાન સૌથી જૂનું અખબાર ‘મુંબઈ સમાચાર’ પ્રવેશે છે ૨૦૪મા વર્ષમાં...

“મુંબઈ સમાચાર”ના સ્થાપના દિવસે દર વર્ષે કંઈક હટકે કરવાની પરંપરા રહી છે અને આ પરંપરાને આગળ વધારતા આ વર્ષે આપણે નવાજીએ એવા લોકોને કે જેઓ આપણા જીવનદાતા છે... આ પ્રસંગે

જેમનું તેમના ક્ષેત્રમાં અનન્ય યોગદાન રહ્યું છે

પહેલી જુલાઈના સાંજે સાત વાગ્યે સ્થળ : નહેરુ સેન્ટર ઓડિટોરિયમ, મુંબઈ

દર વર્ષની જેમ ગીત-સંગીતનો જલસો તો ખરો જ...

કાર્યક્રમની વધુ વિગતો માટે જોતા રહો

મુંબઈ સમાચાર

ઈરાનનો ઈઝરાયલ પર ડ્રોન અને મિસાઈલથી હુમલો: ત્રણનાં મોત

ઈસ્પેક્શન: ઈરાને શનિવારે ઈઝરાયલના રિશન લેઝન વિસ્તાર પર કરેલા મિસાઈલ હુમલામાં નાશ પામેલા ઘરોનું ઈસ્પેક્શન કરી રહેલા સુરક્ષા દળના જવાનો. (એજન્સી)

જો ઈરાન મિસાઈલ છોડવાનું ચાલુ રાખશે તો ‘તહરાન સળગશે’: ઈઝરાયલ

જેરુસલેમ : સંરક્ષણ પ્રધાન ઈઝરાયલ કાલે ઈરાનને ચેતવણી આપી છે કે “જો (અલી) પામેની ઈઝરાયલી હોમ ફ્રન્ટ પર મિસાઈલ છોડવાનું ચાલુ રાખશે, તો તહરાન સળગશે.” એમ ઈઝરાયલી સંરક્ષણ પ્રધાને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું. ઈઝરાયલ દ્વારા ઈરાનના પરમાણુ, મિસાઈલ અને લશ્કરી સંકુલ પર હુમલા બાદ ઈરાને ઈઝરાયલ પર બદલો લેવા માટે હુમલો કર્યો બાદ તેમની ટિપ્પણી આવી છે. “ઈરાની સરમુખત્યાર ઈરાનના નાગરિકોને બંધકોમાં ફેરવી રહ્યા છે અને એક એવી વાસ્તવિકતા બનાવી રહ્યા છે જેમાં તેઓ, ખાસ કરીને તહરાનના રહેવાસીઓ, ઈઝરાયલી નાગરિકો પરના ગુનાહિત હુમલા માટે ભારે ક્રોધ ધરાવે છે.” કાલે ઈઝરાયલી સંરક્ષણ દળો (આઇડીએફ) ચીફ ઓફ સ્ટાફ એયાલ ઝમીર, મોસાદના ડિરેક્ટર ડેવિડ બાર્નીઆ અને અન્ય ટોચના લશ્કરી અધિકારીઓ સાથે પરિસ્થિતિનાં મૂલ્યાંકન દરમિયાન જણાવ્યું હતું. ઈઝરાયલે અત્યાર સુધી પોતાના હુમલાઓ ઈરાની પરમાણુ અને લશ્કરી સ્થાપનો સુધી મર્યાદિત રાખ્યા છે અને તેમની સાથે જોડાયેલા મુખ્ય અધિકારીઓને નિશાન (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

નરેન્દ્ર મોદી કેનેડામાં જી-૭ શિખર પરિષદમાં ભાગ લેશે

કોએશિયાની મુલાકાત લેનારા પ્રથમ ભારતીય વડા પ્રધાન

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી રવિવારથી કેનેડા સહિત ત્રણ દેશની મુલાકાતે જશે. આ મુલાકાત દરમિયાન મોદી કેનેડામાં યોજાનારી જી-૭ શિખર પરિષદમાં પણ ભાગ લેશે. દ્વિપક્ષી સંબંધો સુધારવા અને સહકાર વધારવા મોદી સાથપ્રસ તેમ જ કોએશિયાની મુલાકાત પણ લેશે. કોએશિયાની મુલાકાત લેનારાં તે પ્રથમ ભારતીય વડા પ્રધાન છે. પ્રમુખ નિકોસ ક્રિસ્ટોલોલાઈડુસના આમંત્રણને માન આપીને મોદી સૌપ્રથમ સાથપ્રસની મુલાકાતે જશે. સાથપ્રસની રાજધાની નિકોસિયામાં મોદી પ્રમુખ નિકોસ ક્રિસ્ટોલોલાઈડુસ સાથે વાતચીત કરશે અને લિમાસોલ ખાતે બિઝનેસ લીડરોને સંબોધન કરશે. આ મુલાકાત બંને દેશ વચ્ચેના દ્વિપક્ષી સંબંધો અને સહકાર વધારવાની પ્રતિબદ્ધતાને (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

સરકારે કરી ઉચ્ચ સ્તરીય સમિતિની રચના

નવી દિલ્હી: એર ઈન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનાનું કારણ તપાસવા સરકારે કેન્દ્રીય ગૃહ સચિવના વડાપણ હેઠળ ઉચ્ચસ્તરીય સમિતિની રચના કરી છે. આ સમિતિ અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટનાનાં કારણોની ચકાસણી કરશે અને ભવિષ્યમાં ધ્યાની દુર્ઘટના ન સર્જાય તે માટે વ્યાપક માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરશે. નાગરિકી ઉડ્ડયન ખાતાએ કહ્યું હતું કે આ સમિતિ ઘટનાને મામલે તપાસ કરી રહેલી અન્ય સંબંધિત સંસ્થાઓની સર્વિસિટી તરીકે કામ નહીં કરે. આ સમિતિ ભવિષ્યમાં આ પ્રકારની ઘટના ન બને તે માટે સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિજર (એસઓપી) થી કાઢવા પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરશે. ભારતી જૂને લંડન ગેટવિક જઈ રહેલું બોઈંગ ૭૮૭-૮ વિમાન અમદાવાદ એરપોર્ટ પરથી ઉડ્ડયન ભયાંનાં તુરંત બાદ તૂટી પડતાં વિમાનમાં સવાર ૨૪૨ માંથી ૬ મેમ્બર સહિત ૨૪૧ પ્રવાસી ઉપરાંત (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

ગુજરાતનો ડંકો ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫માં બે ગુજરાતી વિદ્યાર્થીઓ ટોપ-૧૦માં, રિઝલ્ટ જાહેર!

નવી દિલ્હી: નેશનલ ટેસ્ટિંગ એજન્સી દ્વારા ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫નાં પરિણામો જાહેર કરી દેવામાં આવ્યા છે. ઉમેદવારો સત્તાવાર વેબસાઇટ શ્યર્ચ.શિક્ષાશબ્દ પર જઈને પોતાનું પરિણામ જોઈ શકે છે. આ ઉપરાંત, વિદ્યાર્થીઓને તેમના રજિસ્ટર્ડ ઈમેલ એડ્રેસ પર પણ પરિણામ મોકલવામાં આવી રહ્યાં છે. રાજસ્થાનના હનુમાનગઢના મહેશ કુમારે પ્રથમ સ્થાન મેળવ્યું છે, જ્યારે ટોપ ૧૦ યાદીમાં ગુજરાતના બે વિદ્યાર્થીઓનો સમાવેશ થાય છે. ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫નાં પરિણામો જાહેર થઈ કરી દેવામાં આવ્યાં છે. રાજસ્થાનના હનુમાનગઢના મહેશ કુમારે પ્રથમ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

આઈએમએની અપીલ બાદ તરત જ ટાટા ગ્રૂપ આવ્યું મદદ

નવી દિલ્હી : એર ઈન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનાએ સમગ્ર દેશને હચમચાવી નાખ્યો છે. ૧૨ જૂનના રોજ થયેલા આ ભયાનક અકસ્માતમાં ૨૭૪ લોકોનાં મોત થયાં હતાં. મૃતકોમાં ફક્ત વિમાનમાં સવાર મુસાફરો જ નહીં પરંતુ જમીન પર રહેલા ઘણા લોકો પણ સામેલ હતા. અમદાવાદમાં થયેલા આ અકસ્માતમાં બીજે મેડિકલ કોલેજના ઘણા વિદ્યાર્થીઓ પણ હાજર હતા, જેમાંથી કેટલાક ઘાયલ થયા હતા અને કેટલાકે જીવ ગુમાવ્યો હતો. આ દુઃખદ ઘટના બાદ, હવે આ વિદ્યાર્થીઓ અને તેમના પરિવારો માટે મદદની માગ કરવામાં આવી રહી છે. ઈન્ડિયન મેડિકલ એસોસિએશનની ગુજરાત રાજ્ય શાખાએ ટાટા સન્સના ચેરમેન એન. ચંદ્રશેખરનને પત્ર લખીને બીજે મેડિકલ કોલેજના (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

એર ઈન્ડિયા મૃતકોના પરિવારને ₹ પચીસ લાખની સહાય આપશે

નવી દિલ્હી: અમદાવાદમાં ૧૨ જૂનના રોજ લંડન જતી એર ઈન્ડિયાની પ્રીમલાઇનર વિમાન દુર્ઘટનામાં ૨૪૨ લોકો સવાર હતા, જેમાંથી માત્ર એક જ મુસાફર બચી શક્યો હતો. વિમાન મેડિકલ કોલેજ હોસ્ટેલ સાથે અથડાતા ત્યાં હાજર અનેક લોકોનાં પણ મોત થયાં છે. આ ક્ષુણ્ણ ઘટના બાદ એર ઈન્ડિયાએ પીડિત પરિવારોને મદદ કરવાની જાહેરાત કરી છે. એરલાઈન્સે દુર્ઘટનાના પીડિત પરિવારોને તાત્કાલિક રાહત આપવા માટે ૨૫-૨૫ લાખ રૂપિયાની વચગાળાની સહાય આપવાની આજે સત્તાવાર જાહેરાત કરી છે. એર ઈન્ડિયાએ કહ્યું કે, અમે આ દુઃખ સમયમાં પીડિત પરિવારોની સાથે ઊભા છીએ. અમારા કર્મચારીઓ તેઓને તમામ મદદ (જુઓ પાનું ૨) ▶▶

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંકિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાના **તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫ થી તા. ૨૧-૬-૨૦૨૫**

અઠગોચરઃ આ સપ્તાહના પ્રારંભે સૂર્યનારાયણ તા. ૧૭મીએ મિથુન રાશિમાં પ્રવેશે છે. મંગળ સિંહ રાશિમાં માર્ગી ભ્રમણ કરે છે. બુધ સમગ્ર સપ્તાહમાં મિથુન રાશિમાં શીઘ્ર ગતિએ માર્ગી ભ્રમણ કરે છે. ગુરુ મિથુન રાશિમાં માર્ગીભ્રમણ કરે છે. શુક્ર મેષ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. શનિ મીન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. રાહુ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. ચંદ્ર તા.૧૬મીએ કુંભમાં, તા.૧૮મીએ મીનમાં, તા. ૨૦મીએ મેષમાં પ્રવેશે છે.

મેષ (અ, વ, ઈ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા રોકાણ માટેની તક મેળવશે. પ્રવાસ દ્વારા નોકરીના કામકાજ પૂર્ણ થશે. પ્રવાસમાં નવી ઓળખાણો થાય. વ્યવસાયમાં નાણાંની પ્રવૃત્તિઓ સફળ બની રહેશે. કળા, નાટ્યપ્રવૃત્તિઓમાં પ્રગતિ સાધી શકશે. વ્યાપારમાં યશ મેળવશે. મહિલાઓને સંતાનના જવાબદારીના કામકાજમાં સફળતાનો અનુભવ થાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં વાંચન અભ્યાસ માટે અનુકૂળ તકી પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

વૃષભ (બ, વ, ઊ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના વેપારમાંથી નાણાં આક્રમ મેળવી શકશે. નોકરીના કામકાજ માટે દૂરના સ્થળનો પ્રવાસ જણાય છે. કારોબારની નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. નાણાં ખર્ચનો સાધનો ઉપર કાબુ રાખી શકશે. જરૂરી નાણાંનો વ્યવહાર સાચવી શકશે. મહિલાઓને પરિવારના સંબંધઓમાં યશસ્વી અનુભવ થશે. મહિલાઓને સંતાનના જવાબદારીના કામકાજ સફળતાથી પૂર્ણ થતાં જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવી પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતાનો અનુભવ થાય.

મિથુન (ક, છ, ઘ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશે. વેપાર ભાભદાયી બનશે. નોકરીમાં પરિવર્તનો જણાય છે. નોકરીની પ્રવૃત્તિઓમાં યશ મેળવશે. હસ્તગત કાર્ય સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશે. કારોબારની નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. વ્યાપારમાં નવા મિત્રો મેળવી શકશે. વેપાર વધશે. મહિલાઓને કુટુંબ જીવનનો યશસ્વી અનુભવ થાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં ધાર્યા મુજબના શૈક્ષણિક કામકાજમાં અનુકૂળતાઓ જણાશે.

કર્ક (ક, ઇ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વાચદાના વેપારમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. નોકરી માટે તા. ૧૬, ૧૭, ૧૮ શુભ પુરવાર છે. જૂનાં અધૂરાં કાર્યો સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશે. ભાગીદાર સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. કઠીન પ્રવાસ, કામકાજ આ સપ્તાહમાં જન્મકુંડળીના આધારે જોઈ લેવા જરૂરી છે. મહિલાઓને જરૂરી મદદનીશ મળી રહેશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનું માર્ગદર્શન, પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત થશે.

સિંહ (મ, ટ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં મિત્રો, માર્ગદર્શક બની રહેશે. નવું જ્ઞાન પણ મેળવી શકશે. નોકરીમાં તા. ૧૭, ૧૯ શુભ પુરવાર થશે. નોકરીમાં અધિકારીનો સહયોગ મેળવશે. ભાગીદાર સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. કારોબારનો પ્રવાસ સફળ પુરવાર થશે. વેપાર વધશે. મહિલાઓને નોકરીની પ્રવૃત્તિમાં યશસ્વી અનુભવ થાય. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા કામકાજ માટે અનુકૂળ તકો પ્રાપ્ત થતી જણાશે.

કન્યા (પ, ઠ, ઠા) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા નાણાં રોકાણની અનુકૂળ તકો પ્રાપ્ત થતી જણાશે. નોકરી માટે તા. ૧૬,૧૮, ૧૯ શુભ જણાય છે. કાર્યક્ષેત્રે સફળતાનો અનુભવ થશે. મિત્રોમાં યશસ્વી અનુભવ થાય. અર્થવ્યવસ્થા વધુ સક્ષમ પુરવાર થશે.

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર ગ્રીષ્મઋતુ,

રવિવાર, તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫, સૂર્ય મિથુનમાં પ્રવેશ

ભારતીય દિિાંક ૨૫, માંહે જયેષ્ઠ, શકે ૧૯૪૭
વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શકે ૧૯૪૭, જયેષ્ઠ વદ-૪
જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માંહે જયેષ્ઠ, તિથિ વદ-૪
પારસી શહેનશાહી રોજ ૫મો સ્પેન્ટર્મદ, માંહે ૧૧મો બેહમન, સને ૧૩૯૪
પારસી કટમી રોજ ૫મો સ્પેન્ટર્મદ, માંહે ૧૨મો સ્પેન્ટર્મદ, સને ૧૩૯૪
પારસી અસમાન, માંહે ૪થો તીર, સને ૧૩૯૪
મુસ્લિમ રોજ ૧૮મો, માંહે ૧૨મો જિલ્હજ, સને ૧૪૪૬
મીસરી રોજ ૧૮મો, માંહે ૧૨મો જિલ્હજ, સને ૧૪૪૬
નક્ષત્ર ઋત્વલ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૪-૫૯ સુધી, પછી ઘનિષ્ઠા.
ચંદ્ર મકરમાં.
ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષરઃ મકર (ખ, જ).
સૂર્યોદયઃ મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૦૨, અમદાવાદ ક. ૦૫ મિ. ૫૫, ટટા.ટા., સૂર્યાસ્તઃ મુંબઈ ક. ૧૯ મિ. ૧૪, અમદાવાદ ક. ૧૯ મિ. ૨૪, ટટા. ટા.
- મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટઃ - ક્ર ભરતીઃ બપોરે ક. ૧૪-૪૪, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૨-૩૧ (તા. ૧૬)
ઓટઃ સવારે ક. ૦૭-૪૪, રાત્રે ક. ૨૦-૫૯
પ્રત પર્વાદિઃ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, ‘અનલ’ નામ સંવત્સર, શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૭,

સાપ્તાહિક દેનંદિની

તા. ૧૫-૬-૨૦૨૫ થી તા. ૨૧-૬-૨૦૨૫

રવિવાર, જયેષ્ઠ વદ-૪, વિ. સં. ૨૦૮૧, તા. ૧૫મી જૂન, ઈ. સ. ૨૦૨૫. નક્ષત્ર ઋત્વલ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૪-૫૯ સુધી, પછી ઘનિષ્ઠા. ચંદ્ર મકર રાશિ પર જન્માક્ષર. સૂર્ય મિથુનમાં સવારે ક. ૦૬-૪૫. મું. ૩૦. સામ્યાર્થ, સંક્રાંતિ પુણ્યકાળ ૦૬-૪૩થી ક.૧૩-૦૭. રાજસ સંક્રાંતિ (ઓરિસ્સા). શુભ કાર્ય વર્ણ્ય છે.

સોમવાર, જયેષ્ઠ વદ-૫, તા. ૧૬મી. નક્ષત્ર ઘનિષ્ઠા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૫-૧૩ સુધી, પછી શતભિષા. ચંદ્ર મકરમાં બપોરે ક. ૧૩-૦૯ સુધી, પછી કુંભ રાશિ પર જન્માક્ષર. નાગપંચમી (ગંગાળ), પંચક પ્રારંભ બપોરે ક. ૧૩-૦૯. શુભ દિવસ. લગ્ન. મંગળવાર, જયેષ્ઠ વદ-૬, તા. ૧૭મી. નક્ષત્ર શતભિષા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૫-૦૧ સુધી (તા. ૧૮) પછી પૂર્વાભા્રષ્ઠા. ચંદ્ર કુંભ રાશિ પર જન્માક્ષર. પંચક, ભદ્રા બપોરે ક. ૧૪-૪૬થી ૨૬-૧૩. શુભ કાર્ય વર્ણ્ય છે.

બુધવાર, જયેષ્ઠ વદ-૭, તા. ૧૮મી, નક્ષત્ર પૂર્વાભા્રષ્ઠા મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૪-૨૨ સુધી (તા. ૧૯) પછી ઉત્તરા ભા્રષ્ઠા. ચંદ્ર કુંભમાં રાંજે ક. ૧૮-

મહિલાઓને પતિનો સહયોગ કાર્યક્ષેત્રે પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અદ્યયનના કામકાજ સફળ બનતા જણાશે. શૈક્ષણિક પ્રવાસ પણ સફળ પુરવાર થશે.

તુલા (૨, ત) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવશે. પરંતુ વાચદાના વેપારમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. તા. ૧૬, ૧૯, ૨૦ના નોકરીના કામકાજ સફળ બનતા જણાશે. કારોબારમાં ભાગીદાર મેળવશે. મિત્રો ઉપયોગી જણાશે. સંતાન કાર્યક્ષેત્રે ઉપયોગી થશે. વેપારમાં અનુકૂળ તકો મેળવશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં પત્નીશ મિત્રોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનું પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત કરશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક વેપારના કામકાજમાં સંભાળવું જરૂરી છે. નાણાં ખર્ચ કાર્યક્ષેત્રે અધિક જણાય છે. પરંતુ નાણાંઆવક જળવશે. નાણાંના સાધનો વધુ મજબૂત પુરવાર થશે. પ્રવાસ સફળ બની રહેશે. મહિલાઓને તીર્થપ્રવાસની સફળતા પ્રાપ્ત થતી જણાશે. વૈચારિક મતભેદો દૂર થવાથી મહિલાઓને કુટુંબના પ્રસંગોમાં ઉત્સાહ અને સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં વાંચન અભ્યાસ પૂર્ણ કરી શકશે.

ઘનુ (ભ, ઘ, ઙ, ઙે) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં દૈનિક સાપ્તાહિક, નવું રોકાણ સફળ બની રહેશે. ભાગીદાર કાર્યક્ષેત્રે ઉપયોગી થાય. નોકરીમાં તા. ૧૭, ૧૯, ૨૦ શુભ પુરવાર થશે. નોકરીની પ્રવૃત્તિઓ સફળતાથી પૂર્ણ કરી શકશે. જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવામાં સફળ રહેશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં પરિવારના સભ્યોનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં અભ્યાસના કામકાજ સફળતાથી પૂર્ણ થતાં જણાશે.

મકર (ખ,જ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં જૂનાં રોકાણમાંથી નાણાં મેળવી શકશે. નોકરીમાં સહકાર્યકરોનો સહયોગ મેળવશે. ઉપરી અધિકારી ઉપયોગી થશે. કારોબારમાં નવા કામકાજ ઉમેરાશે. નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. વ્યક્તિગત મૂંઝવણ દૂર થવાથી મહિલાઓને પરિવારની જવાબદારીઓ પૂર્ણ કરવામાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને સહઅધ્યાપીઓનો સહયોગ પ્રાપ્ત થતો જણાશે.

કુંભ (ગ, શ, સ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં સફળતાથી આત્મવિશ્વાસ અનુભવશે. શેરબજારનો વેપાર વધશે. નોકરીમાં સહકાર્યકરો ઉપયોગી થશે. નોકરીમાં નવા કામકાજનો પ્રારંભ પણ થાય. કાર્યક્ષેત્રે આત્મવિશ્વાસ દઢ બનશે. કુટુંબ જીવનના સુખદ અનુભવ મહિલાઓને પ્રાપ્ત થતાં જણાશે. જીવનસાથી સાથેના મતભેદોનો ઉકેલ આવશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કુટુંબીજનોનું પ્રોત્સાહન પ્રાપ્ત થતું જણાશે.

મીન (દ, ચ, ઝ, થ) : ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં વાચદાનો વેપાર ટાળવો જરૂરી છે. નોકરીમાં મોટી જવાબદારીના વચનોથી દૂર રહેવું જરૂરી છે. અધિકારી દ્વારા નોકરીમાં સફળતા અનુભવશે. જૂનાં અધૂરા કામકાજ પૂર્ણ કરી શકશે. નોકરીમાં સહકાર્યકરો પણ ઉપયોગી થશે. વેપારની પ્રવૃત્તિઓમાં પ્રગતિ જણાશે. નાણાં આવકની વૃદ્ધિ થશે. મહિલાઓને કુટુંબના સભ્યોનો સહયોગ નિજી પ્રવૃત્તિઓમાં પ્રાપ્ત થતો જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં અભ્યાસમાં એકાગ્રતા દાખવી શકશે. ■

ઈઝરાયલ અને ઈરાનની લડાઈમાં ૬સાયા જમ્મુ અને કાશ્મીરના ૧,૩૦૦ વિદ્યાર્થી

સુરેશ એસ ડુગ્ગલ

જમ્મુ : ઈઝરાયલ અને ઈરાન વચ્ચેની લડાઈમાં જમ્મુ અને કાશ્મીરના ૧,૩૦૦ વિદ્યાર્થી ફસાઈ ગયા છે. તેમની સલામતી અંગે જમ્મુ અને કાશ્મીરના અનેક ઘરોમાં ચિંતાનો માહોલ છે. કુટુંબીજનો સતત કેન્દ્ર સરકારને આગ્રહ કરી રહ્યા છે કે તેમને ત્યાંથી બહાર કઢાય. મુખ્ય પ્રધાન ઉમર અબ્દુલ્લા અને તેમના પિતા ફારૂકે તેમને માટે કેન્દ્ર સરકારને વિનંતી કરી છે. ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચે લડાઈ ફાટી નીકળી છે. આને લીધે ઈરાનમાં અભ્યાસ કરનાર જમ્મુ અને કાશ્મીરના વિદ્યાર્થીઓ અંગે ચિંતાની લાગણી ફેલાઈ ગઈ છે. ઉમરે વિદેશ મંત્રાલયને વિનંતી કરી છે કે તે ઈરાનમાં રહેલા વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષાની તકેદારી લે.

તેમણે એક્સ પર વિદેશ મંત્રાલયને ટેગ કરીને પોસ્ટ લખી હતી કે ઈરાનમાં ફસાયેલા કાશ્મીરી વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષા તત્કાળ સુનિશ્ચિત કરવામાં આવે. અમે વિકટ સમયમાં તેમની સાથે છે. અમારા વિદ્યાર્થીઓની સલામતીના દરેક પગલાં લેવામાં આવે. કાશ્મીર વિદ્યાર્થી સંઘે કેન્દ્ર સરકારને અપીલ કરી છે કે ઈરાનમાં ફસાયેલા વિદ્યાર્થીઓને વહેલામાં વહેલી તકે ભારત લાવવામાં આવે. આ વિદ્યાર્થીઓ

પહેલા પાનાનું આલુ

સાઉથ આફ્રિકાએ
<div><div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>અણમૂળ હતો. ઑસ્ટ્રેલિયા વતી મિચલ સ્ટાર્કે સૌથી વધુ ત્રણ વિકેટ લીધી હતી.</div>
શનિવારે થોથા દિવસે રિક્વેન્ટિંગ ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયાના કેપ્ટન પેટ કમિન્સે હરીફ ટીમ સાઉથ આફ્રિકાના સુકાની ટેમ્બા બનુમાને આઉટ કરીને તેની લાંબી લડતનો અંત લાવી દીધો હતો. કમિન્સે કલાકે ૮૪ માઇલની ઝડપવાળો બોલ ઓફ સ્ટમ્પની બહાર ફેંક્યો હતો અને એમાં બનુમાના બેટની ઠળવી કટ લાગી જતાં વિકેટડીપર અંલેકસ કરીએ સ્ટુદન કેચ ઝીલી લીધો હતો.

બનુમાની વિકેટ વખતે સાઉથ આફ્રિકાનો સ્કોર ૨ ૧૭ રન હતો અને તેની ટીમે જીતવા માટે બીજા ૬૫ રન કરવાના ભારી હતા. ત્યારે સાઉથ આફ્રિકાની સ્થિતિ નાજુક હતી, પણ છેવટે તેઓ જીતીને જ રહ્યા.

ઑસ્ટ્રેલિયા આ ફાઇનલ જીતીને ટેસ્ટના આ વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી જાળવી રાખનાર પ્રથમ દેશ બનવાનો હતો, પરંતુ સાઉથ આફ્રિકાને ઐતિહાસિક ટાઇટલ જીતીને એનું સપનું ચકનાચૂર કરી નાખ્યું છે.

ઑસ્ટ્રેલિયાએ પ્રથમ દાવમાં ૨ ૧૨ રન કર્યા પછી સાઉથ આફ્રિકા ૧ ૩૮ રન બનાવી શકતા કાંગારૂઓએ ૭૪ રનની લીડ લીધી હતી. જોકે ઑસ્ટ્રેલિયા બીજી ઈનિન્સમાં ૨૦૭ રન કરી શકતા ટેમ્બા બનુમાની ટીમને જીતવા ૨ ૮૨ રનનો સાધારણ ટાર્ગેટ મળ્યો હતો જે તેમણે થોથા દિવસે લંચના સેશન પહેલાં જ મેળવી લીધો.■

‘નીટ’ યુજી

સ્થાન મેળવ્યું છે, જ્યારે ઈન્દોરના

ઉત્કર્ષ અવધિયા બીજા ક્રમે અને મહારાષ્ટ્રના કૃષ્ણાંગ જોશી ત્રીજા સ્થાને રહ્યા છે. ટોપ પાંચમાં દિલ્હીના મૃણાલ કિશોર ઝા થોથા સ્થાને અને અવિકા અગ્રવાલ પાંચમા સ્થાને છે, જેમાં પ્રથમ ચાર સ્થાનો પર વિદ્યાર્થીઓ અને પાંચમા સ્થાને એક વિદ્યાર્થિની છે. ઉલ્લેખનીય છે કે ગુજરાતના બે વિદ્યાર્થીઓ, જેનિલ વિનોદભાઈ ભ્યાયાણી છઠ્ઠા સ્થાને અને ઝા ભવ્ય ચિરાગ આઠમા સ્થાને છે. બંને વિદ્યાર્થીએ ટોપ-૧૦માં સ્થાન મેળવીને રાજ્યનું ગૌરવ વધાર્યું છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫ની પરીક્ષામાં ગુજરાતના ૮૧ ૬૦૫ વિદ્યાર્થીઓએ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું હતું, જે પૈકી ૮૦૧ ૫૧૧ વિદ્યાર્થીઓએ પરીક્ષા આપી હતી. તેમાંથી ૫૦૦૪૦ વિદ્યાર્થીઓ ઉત્તિર્ણ થયા છે. ■

નોરેન્દ્ર મોદી

વધુ મજબૂત બનાવશે.

કેનેડાના પ્રમુખ માર્ક કાર્નિના આમંત્રણને પગલે મોદી ૧૬ અને ૧૭ જૂને કેનેડાની મુલાકાતે જશે અને ત્યાં યોજાનારી જી-૭ શિખર પરિષદમાં ભાગ લેશે.

મોદી જી-૭ શિખર પરિષદમાં સતત છઠ્ઠીવાર હાજરી આપશે. જી-૭શિખર પરિષદમાં મોદી જી-૭ દેશ સહિત અન્ય આમંત્રિત દેશના નેતાઓ સાથે બિર્જા, સુરક્ષા, ટેકનોલોજી એન્ડ ઈનોવેશન તેમ જ ખાસ કરીને એઝાઈ એનર્જી એન્ડ ક્વાન્ટમ સંબંધિત મુદ્દે વિચારોની આપલે કરશે.

જી-૭ ગ્રૂપમાં કેનેડા, ફ્રાન્સ, જર્મની, ઈટલી, જાપાન, યુએસ અને યુકે જેવા વિશ્વના એડવાન્સ અર્થતંત્રનો સમાવેશ થાય છે.

૧ ૮મી જૂને મોદી કોએશિયાની મુલાકાતે જશે અને વડા પ્રધાન અંરેજી પ્લેન્કોવિકને મળશે.

દ્વિપક્ષી સંબંધો સુધારવા અને બંને દેશ વચ્ચેનો સહકાર વધારવા મોદી પ્લેન્કોવિક સાથે મંત્રણા કરશે અને કોએશિયાના પ્રમુખ ગોરેન મિલાનોવિકને પણ મળશે. છેલ્લા બે દાયકા કરતાં પણ વધુ સમય બાદ કોએશિયાની મુલાકાતે જનારા મોદી પ્રથમ ભારતીય વડા પ્રધાન હશે એમ જણાવતાં વિદેશ ખાતાએ શનિવારે જાહેરાત કરી હતી કે આ મુલાકાત દ્વિપક્ષી સંબંધો માટે સીમાચિહ્નરૂપ છે. (એજન્સી) ■

મૃતકોના મૃતદેહોને

લઈ જવા માટે વડોદરાથી ટ્રક ભરીને કોફિન લાવવામાં આલ્યા છે. વહીવટીતંત્ર દ્વારા મૃતદેહોની ઓળખ પ્રક્રિયા ઝડપથી પૂર્ણ કરીને પરિવારજનોને વહેલી તકે મૃતદેહો સુપરત કરવાના પ્રયાસો કરવામાં આવી રહ્યા છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે વહીવટીતંત્ર દ્વારા મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સોંપવા માટેની તૈયારી કરવામાં આવી હતી અને તેના ભાગરૂપે ૧૮૨ એમ્બ્યુલન્સ અને શબવાહીનીઓને સિવિલ ખાતે સ્ટેન્ડબાય રાખવામાં આવી હતી. તંત્ર દ્વારા તમામ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સન્માન સાથે સોંપવામાં આવશે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. નોંધનીય છે કે, આજે ઘટનાસ્થળ પરથી કાટમાળ કાઢતી વખતે પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. જેને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં આવ્યો હતો.

પ્રોફેશનલ કોર્સમાં અને ખાસ કરીને એમબીબીએસનો અભ્યાસ કરી રહ્યા હતા. વિદ્યાર્થી સંઘે કહ્યું હતું કે અનેક કોલેજ લક્ષ્મી મથકોની નજીક છે, જ્યાં હુમલાનો ખતરો ઘણો છે. ગુરુવાર રાતથી હુમલા અને સાધરનનો અવાજ વિદ્યાર્થીઓને સુવા દેતા નથી. વિદ્યાર્થીઓ તેમને લાચાર સ્થિતિમાં જોઈ રહ્યા છે. તેમના કુટુંબીજનો વ્યાકુળ છે. અનેક વિદ્યાર્થીઓએ કહ્યું હતું કે અમે બહુ ડરી ગયા છું. વિદ્યાર્થીના માતાપિતા ઘરે ચિંતિત છે. નેશનલ કોન્ફરન્સના અધ્યક્ષ ડૉ. ફારૂક અબ્દુલ્લાએ આ મુદ્દે ચિંતા વ્યક્ત કરતા કહ્યું હતું કે ભારત સરકારે તરત જ કાર્યવાહી કરવી જોઈએ.પશ્ચાના મુખ્યાલયે એક નિવેદન બહાર પાડીને કહ્યું હતું કે ઈઝરાયલ અને ઈરાન સંઘમ રાખે અને તંગાડિલી દૂર કરવા વાતચીત કરે. તેમણે ભારતના વિદેશ મંત્રાલયને અનુરોધ કર્યો હતો કે ઈરાનમાં ભણી રહેલા કાશ્મીરી વિદ્યાર્થીઓની સુરક્ષાની તકેદારી લેવા તમામ પગલાં લેવામાં આવે. તેમના કુટુંબીજનો ઘણા ચિંતિત છે. આ વિકટ સમયે અમે તેમની સાથે છે. ■

ઈરાનનો
<div><div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>ડ્રોનનો ઉપયોગ કર્યો હતો.</div>
ઈરાન અણુશસ્ત્રો બનાવવાની દિશામાં વધુ આગળ વધે તે પહેલાં જ આ હુમલો કરવો જરૂરી હોવાનું ઈઝરાયલે કહ્યું હતું.
જોકે નિષ્ણાતો અને અમેરિકાની સરકારે ભારપૂર્વક કહ્યું હતું કે ઈઝરાયલના હુમલા અગાઉ ઈરાન અણુશસ્ત્રો બનાવવા સક્રિયપણે કાર્યરત નહોતું.
ઈઝરાયલ પર ડ્રોન અને મિસાઈલ હુમલો કરી ઈરાને વળતો જવાબ આપ્યો હતો. ઈરાને કરેલા વળતા હુમલાને કારણે જેરુસલેમ અને તેલ અલીવનું આકાશ વિરફોટના અવાજથી ધમધમી ઊઠ્યું હતું અને ઈમારતો ધરાશયી થઈ ગઈ હતી. ઈઝરાયલની સેનાએ નાગરિકોને સુરક્ષિત સ્થળે પસી જવાની વિનંતી કરી હતી. આ હુમલાને કારણે બંને દેશ વચ્ચેની અણુ વાટાઘાટ પડી ભાંગે તેવી શક્યતા છે. ઈઝરાયલે ઈરાન પર કરેલા હુમલાએ અણુકરારને મામલે રવિવારે ઓમાનમાં અમેરિકા અને ઈરાન વચ્ચે યોજાનારી બેઠક સામે પણ પ્રચ્છાર્થ ઊભો કરી દીધો છે.
ઈઝરાયલે કરેલા હુમલા બાદ ઈરાનના વિદેશ ખાતાના પ્રવક્તા ઈસ્માઈલ બાથેઈએ અણુકરારને મુદ્દે અમેરિકા સાથેની વાટાઘાટને અર્થવિહિન લેખાવી હતી.

ઈઝરાયલે ઈરાન પર હુમલો કરીને તમામ હદ પાર કરી દીધી હોવાનું તેમણે કહ્યું હતું.

ઈરાનના સુપ્રીમ નેતા આયાતોલ્લાહ અલી ખૌમેનીએ રેકોર્ડેડ મેસેજમાં કહ્યું હતું કે ઈઝરાયલે કરેલા આ ગુનામાંથી અમે તેને સુરક્ષિત રીતે છટકી જવા નહીં દઈએ. અમેરિકાની એર ડિફેન્સ સિસ્ટમ ઈરાન દ્વારા ઈઝરાયલ પર છોડવામાં આવેલા ડ્રોન અને મિસાઈલને નિષ્ક્રિય કરવામાં મદદ કરી રહી છે. ઈરાન અને ઈઝરાયલ વચ્ચે પૂર્ણકક્ષાનું યુદ્ધ ફાટી નીકળે એવી શંકા સેવવામાં આવી રહી છે.

એ વિસ્તારના અન્ય દેશો ઈઝરાયલ અને ઈરાન બંનેને તાત્કાલિક યુદ્ધ રોકી દેવાની વિનંતી કરી રહ્યા છે. ઈરાન-ઈઝરાયલ વચ્ચેના યુદ્ધને કારણે એ વિસ્તારની વિમાનસેવા ખોરવાઈ ગઈ છે. (એજન્સી) ■

આઈએમએની

અસરગ્રસ્ત વિદ્યાર્થીઓ માટે નાણાકીય અને માનવતાવાદી સહાયની અપીલ કરી છે . આઇએમએએ તેના પત્રમાં લખ્યું છે- અમે તમને નમ્ર વિનંતી કરીએ છીએ કે આ દુ:ખાંચપૂર્ણ અકસ્માતમાં ઘાયલ થયેલા અથવા જીવ ગુમાવનારા સ્થળ પર હાજર મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓને નાણાકીય સહાય અને જરૂરી મદદ પૂરી પાડે. પત્રમાં એમ પણ કહેવામાં આવ્યું છે કે એર ઇન્ડિયાએ તેના મુસાફરોના પરિવારોને એક કરોડ રૂપિયાનું વળતર આપવાની જાહેરાત કરી છે, આવી સ્થિતિમાં, મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે પણ આવી જ સહાનુભૂતિ અને સહયોગ દર્શાવવો જોઈએ. આઇએમએ એ લખ્યું, આ વિદ્યાર્થીઓ ફક્ત પીડિતો જ નહોતા, પરંતુ ભવિષ્યના ડોક્ટર હતા, તેમના પરિવારો પણ મદદના હકદાર છે. આઇએમએની અપીલના થોડા કલાકો પછી, એ અરુન્ધિયા મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અને સીઇઓ કેમ્પબેલ વિલ્સને એક વીડિયો સંદેશમાં જાહેરાત કરી કે ટાટા ગ્રૂપ અકસ્માતમાં જીવ ગુમાવનારા દરેક વ્યક્તિના પરિવારને એક કરોડ રૂપિયાનું વળતર આપશે. ઉપરાંત, ટાટા ગ્રૂપ ઘાયલ થયેલા લોકોની તમામ સારવારનો ખર્ચ પણ ઉઠાવશે. તેમણે ભવાનાત્મક રીતે કહ્યું, અમે આ ભયપાઈ ન થઈ શકે તેવા નુકસાનથી ખૂબ જ દુ:ખી છીએ અને અસરગ્રસ્તો પ્રત્યે સંવેદના વ્યક્ત કરીએ છીએ.

મલિકાજીન ખડગે અને આપ નેતા આતિષી ઈજાગ્રસ્તોને મળ્યાં: ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લીધી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરમાં સર્જાયેલી ઈન્ડિયન એરલાઇન્સના વિમાન કેશની ગોઝારી દુર્ઘટનામાં ૨૬૫ જેટલા લોકોનાં કરુણ મોત નીપજ્યાં છે. આ ભયાવહ ઘટના બાદ મૃતકોના પારિવારિક દેહને તેમના પરિવારજનોને સોંપવા માટે વડોદરાની એક સંસ્થાને એર ઈન્ડિયા દ્વારા ૧૦૦ કોફીન બનાવવાનો ઓર્ડર આપવામાં આવ્યો છે, ત્યારે વડોદરાથી ૧૦૦ કોફીન તૈયારી કરીને શનિવારે (૧૪ જૂન) મોડી રાત સુધીમાં અમદાવાદ પહોંચાડી દેવાશે.

તેમણે દુર્ઘટનામાં ઈજાગ્રસ્ત થયેલા લોકોને મળવા ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લીધી હતી. મલિકાજીન ખડગે અને કર્ણાટકના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન ડી.કે. શિવકુમાર સાથે અમદાવાદ એરપોર્ટ પહોંચ્યા હતા. ત્યાર બાદ તેઓ સિવિલ હોસ્પિટલ પહોંચ્યા હતા, જ્યાં વિમાન દુર્ઘટનામાં ઈજાગ્રસ્ત થયેલા લોકો સારવાર લઈ રહ્યા છે.

મલિકાજીન ખડગે સાથે ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શક્તિસિંહ ગોહિલ અને પાર્ટીના સાંસદ સૈયદ નસીર હુસૈન પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તેમણે હોસ્પિટલમાં દાખલ ઈજાગ્રસ્તોની મુલાકાત લીધી હતી અને તેમના રવાસ્થ્ય વિશે માહિતી મેળવી હતી. આ દુઃખદ ઘટનામાં જીવ ગુમાવનારા અને ઈજાગ્રસ્ત થયેલા લોકોના પરિવારો પ્રત્યે તેમણે ઊંડી સંવેદના વ્યક્ત કરી હતી.

પ્લેનની ટેલમાંથી વધુ એક મૃતદેહ મળી આવ્યો, શબ એર હોસ્ટેસનું હોવાની આશંકા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: એર ઈન્ડિયાનું વિમાન ૧૨ જુન ગુડુવારના રોજ કેશ થયું હતું, જો કે હજુ પણ કાટમાળમાંથી મૃતદેહો મળી રહ્યાં છે. જેથી એજન્સીઓ દ્વારા ઘટના સ્થળ પર સતત કામગીરી કરવામાં આવી રહી છે. શનિવારે વિમાનના પાછળના ભાગેથી વધુ એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. સૂત્રો દ્વારા મળતી જાણકારી પ્રમાણે કાટમાળ નીચે ઉતારતા સમયે પ્લેનના પાછળના ભાગમાંથી આ મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. આ મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં આવ્યો હતો.

સૂત્રો દ્વારા મળતી જાણકારી પ્રમાણે પ્લેનના પાછળના ભાગેથી આ મૃતદેહને નીચે ઉતારીને પોસ્ટમોર્ટમ કામગીરી હાથ ધરવામાં આવશે. પ્રાથમિક જાણકારી પ્રમાણે આ મૃતદેહ એર હોસ્ટેસનો હોવાની આશંકા છે, જો કે, પોસ્ટમોર્ટમ અને ડીએનએ ટેસ્ટ બાદ જ જાણ થશે કે આ મૃતદેહ કોનો છે. અમદાવાદ પ્લેન દુર્ઘટનામાં હોસ્ટેલમાં રહેલા મેડિકલ કોલેજના ૪ વિદ્યાર્થીઓના મોત થયા હોવાની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે. જ્યારે બાકીના ૨૫૦ લોકોના ડીએનએ માટે સેમ્પલ લેવામાં આવ્યા હતા, જેથી મૃતદેહની ઓળખ થાય અને તેને પરિવારને સોંપી શકાય.

અને ઉલ્લેખનીય છે કે, અમદાવાદ સિવિલ ખાતે ડોક્ટરોએ સતત કામગીરી કરીને ૨૭૫ પોસ્ટમોર્ટમ કર્યાં છે. અને હજુ પણ મૃતદેહો મળી રહ્યાં છે. જેથી મૃત્યુનો આંકડો હજુ પણ વધી શકે તેવી આશંકા છે. પ્લેન કેશની ઘટના એટલી ભયાનક હતી કે, કોઈનું બચવું શક્ય નહોતું. પ્લેનમાં ૧.૨૫ લાખ લિટર ઈંધણ હતું. જેથી કેશ થતાની સાથે જ બલાકાળની આ સમગ્ર દુર્ઘટનામાં એક વ્યક્તિનો ચમત્કારિક રીતે બચાવ પણ થયો છે. જેની અત્યારે હોસ્પિટલમાં સારવાર ચાલી રહી છે.

અમદાવાદમાં એર ઈન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે એનએસજી ટીમ તહેનાત કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરમાં એર ઈન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની એજન્સીઓ ઉપરાંત, નેશનલ સિક્યુરિટી ગાર્ડ (એનએસજી) ની એક ટીમ તૈનાત કરવામાં આવી છે, જ્યાં ૨૬૫ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. સત્તાવાર સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, એનએસજી ટીમ રાહત કામગીરીમાં અન્ય એજન્સીઓને મદદ કરવા માટે સ્થળ પર છે, અને તેમની પાસે સત્તાવાર રીતે કોઈ તપાસ અંગેની સત્તા નથી.

હોસ્ટેલ બિલ્ડિંગમાં એનએસજી કમાન્ડો વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે જોવા મળ્યા હતા, જ્યાં દુર્ઘટના પછીથી દુર્ઘટનાગ્રસ્ત વિમાનનો પાછળનો ભાગ ફસાયેલો છે. એરક્રાફ્ટ એક્સિડન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો, ડીજીસીએ, અમદાવાદ ક્રાઇમ બ્રાન્ચ અને સ્થાનિક પોલીસ સહિત અન્ય એજન્સીઓ ઘટનાની તપાસમાં સામેલ છે. સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રીય તપાસ એજન્સી (એનઆઈએ) ના અધિકારીઓએ શુક્રવારે મેઘાણીનગરમાં અકસ્માત સ્થળની પણ મુલાકાત લીધી હતી.

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના અંગે બ્લેક બોક્સથી મહત્વની જાણકારી મળશે: નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલય

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અમદાવાદ એરપોર્ટ પરથી ૧૨ જૂને ઉડાન ભરેલું એર ઈન્ડિયાનું પ્લેન એઆઈ-૧૭૧ ગણતરીની મિનિટોમાં બી જે મેડિકલ કોલેજ પરિસરમાં દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું હતું. જોતજોતામાં એર ઈન્ડિયાનું વિમાન આગનો ગોળો બની ગયો હતો. દુર્ઘટનામાં વિમાનમાં સવાર ૫૨ બ્રિટિશ નાગરિકો સહિત ૨૪૧ લોકોનાં મોત થયા હતા, એક વ્યક્તિનો આબાહ બચાવ થયો હતો. આ મામલે કેન્દ્રીય નાગરિક ઉડ્ડયન પ્રધાન રામ મોહન નાયડૂ અને નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલયના સચિવ સમીર કુમાર સિન્હાએ પ્રેસ કોન્ફરન્સ યોજાને જાણકારી આપી હતી. જેમાં જણાવવામાં આવ્યું કે દુર્ભાગ્યપૂર્ણ વિમાનના બ્લેક બોક્સ ડેટાને ડીકોડ કરવામાં આવી રહ્યો છે, અને એક એજન્સીઓ અને ઉચ્ચ-સ્તરીય પેનલો આ ઘટનાની વ્યાખ્યા તપાસ કરી રહી છે. બ્લેક બોક્સનો ડેટા વિમાન દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થવાના કારણ વિશે નિર્ણાયક માહિતી પૂરી પાડશે તેવી અપેક્ષા છે.

સમીર કુમાર સિન્હાએ જણાવ્યું હતું, ૧૨ જૂને બપોરે આશરે બે વાગે અમને અમદાવાદથી ગેટવિક લંડન જતું પ્લેન દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું હોવાના સમાચાર મળ્યા હતા. અમે તરત જ એટીસી અમદાવાદનો સંપર્ક કરીને વિસ્તૃત જાણકારી મેળવી હતી. પ્લેનમાં ૨૩૦ મુસાફરો, ૨ પાઇલટ અને ૧૦ ક્રૂ મેમ્બર સવાર હતા. બપોરે ૧.૩૮ કલાકે ઉડાન ભયાની થોડી જ સેકંડમાં આશરે ૬૫૦ ફૂટની ઊંચાઈ પર પહોંચ્યા બાદ વિમાન નીચે આવવા લાગ્યું હતું.

તેમણે આગળ જણાવ્યું હતું કે, ૧.૩૮ કલાકે પાઇલટે અમદાવાદ એટીસીને મે ડેની સૂચના આપી હતી. એટીસી મુજબ, જ્યારે વિમાનનો સંપર્ક કરવાની કોશિશ કરવામાં આવી ત્યારે કોઈ જવાબ મળ્યો નહોતો. એક મિનિટ બાદ વિમાન મેઘાણીનગરમાં દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું હતું. જે એરપોર્ટથી આશરે બે કિલોમીટર દૂર છે. વિમાનના કેપ્ટન સુમિત સભરવાલ અને ફર્સ્ટ ઓફિસર ક્લાઈવ સુંદર હતા. વિમાન દુર્ઘટનાગ્રસ્ત થયું તે પહેલા પેરિસ-દિલ્હી-અમદાવાદ સેક્ટરની ઉડાન કોઈપણ જાતની પરેશાની વગર પૂરી કરી હતી. દુર્ઘટના બાદ બપોરે ૨.૩૦ કલાકે રન વે બંધ કરવામાં આવ્યો હતો અને તમામ પ્રોટોકોલ પૂર્ણ કર્યા બાદ સાંજે ૫ વાગ્યાથી અમદાવાદના રન વેને મર્યાદિત ઉડાન માટે ખોલવામાં આવ્યો હતો.

કેન્દ્રીય નાગરિક ઉડ્ડયન પ્રધાન રામ મોહન નાયડૂએ કહ્યું હતું કે, છેલ્લા બે દિવસ મુશ્કેલ રહ્યા છે. અમદાવાદ એરપોર્ટ નજીક થયેલી દુર્ઘટનાથી સમગ્ર દેશ હચમચી ઉઠ્યો છે. આ દુર્ઘટનામાં જીવ ગુમાવનારા લોકોના પરિવારજનો પ્રત્યે મારી સંવેદના છે. શું કરવું જોઈએ, કેટલી સહાય કરવી જોઈએ તે બંધુ જાણવા હું વ્યક્તિગત રીતે ઘટના સ્થળ પર ગયો હતો. ગુજરાત સરકારે પણ આમ કર્યું હતું. ભારત સરકાર અને મંત્રાલયના અન્ય લોકોએ પણ આમ કર્યું હતું.

મૃતદેહોને પરિવારજનોને સોંપવા માટે સિવિલ બહાર ૧૯૨ એમ્બ્યુલન્સ અને શબવાહિનીઓ તહેનાત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોના અકાળે મોત થયા હતા. આ લોકોના મૃતદેહોને અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. સિવિલમાં પોસ્ટમોર્ટમ કર્યા બાદ સિવિલમાં ૨૩૦ લોકોના ડીએનએ માટે સેમ્પલ લેવામાં આવ્યા હતા, જેથી મૃતદેહની ઓળખ થાય અને તેને પરિવારને સોંપી શકાય. હવે આ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સોંપવા માટેની તૈયારી કરવામાં આવી

છે. આના માટે ૧૯૨ એમ્બ્યુલન્સ અને શબવાહિનીઓને સિવિલ ખાતે સ્ટેન્ડબાય રાખવામાં આવી છે. તંત્ર દ્વારા તમામ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સન્માન સાથે સોંપવામાં આવશે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. નોંધનીય છે કે, શનિવારે પણ ઘટનાસ્થળ પરથી કાટમાળ કાઢતી વખતે પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. જેને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં

આવ્યો હતો. નોંધનીય છે કે, આ પ્લેન દુર્ઘટનામાં ગુજરાતના પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન વિજય રૂપાણી સહિત કુલ ૨૪૨ મુસાફરો અને પાઇલોટનું પણ મોત નીપજ્યું હતું. બ્રિટિશ, ૭ પોર્ટુગીઝ અને એક કેનેડિયન નાગરિક સહિત ૧૨ ક્રૂ-મેમ્બર હતા. આ પ્લેનમાં સવાર ક્રૂ-મેમ્બર અને પ્રવાસીઓ મળીને ૨૪૧નાં મોત થયા હોવાની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે. એટલું નહીં પરંતુ એકનો ચમત્કારિક રીતે બચાવ પણ થયો હતો.

વિમાન દુર્ઘટનામાં મૃત્યુ પામેલા મેડિકલના વિદ્યાર્થીઓને સહાય માટે આઈએમએ ટાટા સન્સને પત્ર લખ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરમાં થયેલી વિમાન દુર્ઘટના એટલી ભયાનક હતી કે તેમાં અનેક લોકોનું અકાળે મોત થયું હતું. પ્લેનમાં બેઠેલા દરેક મુસાફરો, ક્રૂ મેમ્બરો અને પાઇલોટનું પણ મોત નીપજ્યું હતું. વિમાન સીધું જ મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલની ઈમારત સાથે ટકરાતા કેટલાક મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓના અને અન્ય લોકોનાં પણ મૃત્યુ થયાં હતાં.

જો કે એર ઈન્ડિયાના માલિક ટાટા ગ્રૂપ દ્વારા માત્ર જે મુસાફરનું આ દુર્ઘટનામાં મોત થયું છે તેમના પરિવાર માટે જ એક-એક કરોડ રૂપિયા આપવાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. જેથી બીજે મેડિકલના મૃતક અને ઈજાગ્રસ્તોને પણ સહાય કરવા માટે માગણી કરવામાં આવી છે.

ઈન્ડિયન મેડિકલ એસોસિએશન (એએમએ) દ્વારા ટાટા સન્સના ચેરમેનને પત્ર લખીને સહાય કરવા માટે માગણી કરવામાં આવી છે. પત્ર લખીને આ દુર્ઘટનામાં મૃત્યુ પામેલા અને બચાવ થયેલા બીજે મેડિકલ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને પણ સહાય કરવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી હતી. પત્રમાં

બીજે મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલને ખાલી કરાઈ, વિદ્યાર્થીઓ માટે વૈકલ્પિક વ્યવસ્થા કરાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: એર ઈન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનામાં નુકસાન પામેલા બીજે મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલને ખાલી કરાવવામાં આવી રહી છે કારણ કે એરક્રાફ્ટ એક્સિડન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો (એઆઈઆઈબી) તપાસ કરવા માગે છે, એમ સંસ્થાના ડીન મીનાક્ષી પરીખે શનિવારે જણાવ્યું હતું.

પત્રકારો સાથે વાત કરતા, મીનાક્ષી પરીખે જણાવ્યું હતું કે, દુર્ઘટનામાં નુકસાન પામેલી ચાર ઇમારતો - અનુલ્યમ ૧, ૨, ૩ અને ૪ - ખાલી કરાવવામાં આવી રહી છે અને તેમાં રહેતા વિદ્યાર્થીઓને વૈકલ્પિક રહેવાની વ્યવસ્થા આપવામાં આવશે.

જેમાં ૨૪૨ મુસાફરો અને ક્રૂ સભ્યો હતા, ગુસ્વારે બપોરે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ પરથી ઉડાન ભર્યા પછી તરત જ મેઘાણીનગરમાં એક મેડિકલ હોસ્ટેલ અને તેના કેન્ટીન પરિસરમાં કેશ થયું હતું. આ દુર્ઘટનામાં કુલ ૨૭૦ લોકોનાં મોત થયાં હતાં, જેની અનેક એજન્સીઓ તપાસ કરી રહી છે.

વિમાનોના સતત આવનજાવનથી અમદાવાદના મેઘાણીનગર વિસ્તારના લોકો પરેશાન

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: શહેરના મેઘાણીનગરનાં બાળકો માટે પોતાનાં ઘરો ઉપર ઊંડા વિમાનો જોવા એ એક મનોરંજક પ્રવૃત્તિ હતી, પરંતુ તેમના વિસ્તારમાં એર ઈન્ડિયાના વિમાનના જીવલેણ અકસ્માતે તેમનામાંથી આ સરળ આનંદ ઈનીવવી લીધો છે. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય વિમાનમથકની નજીક સ્થિત મેઘાણીનગર અને અસારવા વિસ્તારના લોકો માટે પરિસ્થિતિ ફરી ક્યારેય પહેલા જેવી નહીં રહે, આ વિસ્તાર દેશના સૌથી ખરાબ ઉડ્ડયન અકસ્માતોમાંના એકનો સાક્ષી બન્યો

હતો, આ ભયાવહ દુર્ઘટનાની થોડી જ સેકન્ડોમાં ૨૬૫ લોકોના જીવ ગયા હતા. બોઇંગ ૭૮૭ પ્રીમલાઇનર (એઆઈ ૧૭૧), જેમાં ૨૪૨ લોકો હતા, ગુસ્વારે બપોરે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય વિમાનમથક પરથી ઉડાન ભર્યા પછી મેઘાણીનગર વિસ્તારમાં મેડિકલ કોલેજ હોસ્ટેલ કેમ્પસમાં કેશ થયું હતું.

જો કે સ્થાનિક લોકો સતત વિમાનોની આવનજાવનથી પરેશાન થઈ ગયા છે. લોકોએ જણાવ્યું હતું કે, જ્યારે પણ કોઈ વિમાન અમારી પાસેથી પસાર થાય છે ત્યારે અમે ગભરાઈ જઈએ છીએ. એન્જિનનો અવાજ હવે અમને બેચેન બનાવે છે. અકસ્માત પછી વિશાળ અગ્નિનો ગોળો જોનારા અસારવાના રહેવાસી હિતેશ શાહે કહ્યું હતું કે અકસ્માત પછી લોકોનો વિમાનો પ્રત્યેનો અભિગમ બદલાઈ ગયો છે.

ગુજરાતના પાટણમાંથી વધુ ત્રણ બાંગ્લાદેશી મહિલાની ઘરપકડ કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: જમ્મુ કાશ્મીરના પહલગામ આતંકવાદી હુમલા બાદ દેશભરમાં ગેરકાયદે રહેતા પાકિસ્તાની અને બાંગ્લાદેશીઓ સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. ગુજરાતભરમાં પણ આ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે. જેના ભાગરૂપે પાટણ જિલ્લા એસઓજી શાખાએ ગેરકાયદેસર રીતે ત્રણ બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની ઘરપકડ કરી હતી. પોલીસ અધિક્ષકના માર્ગદર્શન હેઠળ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરની ટીમે આ કાર્યવાહી કરી હતી.

સમાવેશ થાય છે. આ ત્રણેય મહિલાઓ પાસે પાસપોર્ટ કે કાયદેસરના વિઝા નથી. મળતી માહિતી મુજબ તરફ રાનાપાતુન જાન્યુઆરી ૨૦૨૪માં સુનાબેરી બોર્ડર થઈને ભારતમાં પ્રવેશી હતી. પોલીબેગમ પંચ વર્ષ પહેલા બેનાકુલ બોર્ડર થઈને આવી હતી. તે અમદાવાદના વટવામાં રહેતી હતી અને છેલ્લા એક વર્ષથી સુરતમાં રહી રહી હતી. સામસુઆહાર ૧૦મી માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ બેનાકુલ બોર્ડર થઈને ભારતમાં આવી હતી અને અમદાવાદના ગોતા વિસ્તારમાં રહેતી હતી.

ત્રણેય મહિલાઓ હાવડા થઈને અમદાવાદ આવી હતી અને મજૂરી માટે પાટણ આવી હતી. પોલીસે તેમની સામે ફોરેનર્સ એક્ટ, ૧૯૪૬ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. આ કાર્યવાહી રાજ્ય સરકારની ગેરકાયદેસર વિદેશી નાગરિકો વિરુદ્ધની ઝુંબેશનો ભાગ છે.

હિલ સ્ટેશન ‘માઉન્ટ આબુ’નું નામ બદલી ‘આબુરાજ’ કરવા માગ, વિશાળ રેલી કાઢવામાં આવી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતની સરહદને અડીને આવેલા અને ગુજરાતીઓને ફરવા માટેનું ખાસ આકર્ષણનું સ્થળ એવા માઉન્ટ આબુનું નામ બદલવાની માગ ઊઠી છે. માઉન્ટ આબુનું નામ બદલીને ‘આબુરાજ’ કરવાની માગ સાથે માઉન્ટ આબુના શક્તિ માતા મંદિરથી એક વિશાળ આધ્યાત્મિક રેલી કાઢવામાં આવી હતી. રાજપૂત સમાજના અધ્યક્ષ દલપત સિંહ દક્ષિણના નેતૃત્વમાં યોજાયેલી આ રેલીમાં હજારોની સંખ્યામાં લોકો ઉમટી પડ્યા હતા.

આ રેલીમાં મહિલાઓ અને બાલિકાઓ મોટી સંખ્યામાં પરંપરાગત રાજપૂતી પરિધાનમાં જોડાયા હતા, જે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યું હતું. ૧૦૮ કળા યાત્રા પણ આ આધ્યાત્મિક રેલીનો એક અભિન્ન અંગ હતી. સ્થાનિક સાધુ-સંતોએ પણ આ રેલીને પોતાનો સંપૂર્ણ ટેકો જાહેર કર્યો હતો. શક્તિ માતા મંદિરથી શરૂ થયેલી આ રેલી બસ સ્ટેન્ડ, રોટરી ચોક, ચાયા યુઝિયમ ચોક, આંબેડકર ચોક, એમ.કે. ચોક અને નક્કી તળાવ થઈને ઉપખંડ કાર્યાલય સુધી પહોંચી હતી. રેલીમાં સામેલ તમામ યુવા સભ્યો પોતાના હાથમાં ‘આબુરાજ’ લખેલી તકતીઓ, બેનરો અને ધ્વજ ફરકાવતા જોવા મળ્યા હતા.

આવેદનપત્રમાં જણાવવાનું હતું કે ‘માઉન્ટ આબુ’ એ એક અંગ્રેજી નામ છે અને તેને બદલીને ‘આબુરાજ’ કરવામાં આવે. સ્કંદ પુરાણમાં પણ આબુ પર્વતનું નામ ‘આબુરાજ’ નોંધાયેલું છે. આ સ્થળ સમ ઋષિઓની તપોભૂમિ રહ્યું છે. અહીંના તમામ પર્યટન સ્થળો પણ ધાર્મિક મહત્વ ધરાવે છે. ગોવર્ધનની જેમ જ ગરમીના દિવસોમાં હજારો ગ્રામવાસીઓ દ્વારા ‘આબુરાજ’ની પરિક્રમા કરવામાં આવે છે. સ્થાનિક લોકો હંમેશાં સવારે ‘આબુરાજ’ને નમન કરે છે અને જય આબુરાજનો જયકાર કરે છે. આ ઘરતી ૩૩ કોટિ દેવી-દેવતાઓની પૂજ્ય સ્થળી છે. આ રેલી કાર્યક્રમમાં સમાજના આગેવાનો, સંગઠનો સાથે જોડાયેલા આગેવાનો, સ્થાનિક ગામડાઓના સરપંચો સહિત હજારોની સંખ્યામાં યુવાનો, મહિલાઓ, પુરુષો, બાળકો, સાધુ-સંતો અને ગ્રામવાસીઓ ઉપરાંત અંતરિયાળ વિસ્તારોમાંથી પણ લોકો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ રેલીમાં કુલ ૧૬ ગામોના નિવાસીઓ અને ૫૩ સંગઠનોએ ભાગ લીધો હતો.

સાંગલીમાં મેકેડોનની ફેક્ટરી યુએઈથી પ્રત્યર્પણ કરાયેલા વોન્ટેડ ડ્રગ પેડલરની મુંબઈ પોલીસે ફસ્ટડી લીધી

મુંબઈ: સાંગલીમાં ફેક્ટરી ઊભી કરીને મેકેડોનનું ઉત્પાદન કરવાના કેસમાં વોન્ટેડ ડ્રગ પેડલર તાહેર સલીમ ડોલાનું છન્ટરપોલ મારફત સેન્ટ્રલ બ્યૂરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન (સીબીઆઇ) દ્વારા યુએઈથી પ્રત્યર્પણ (સીબીઆઇ) દ્વારા યુએઈથી પ્રત્યર્પણ કે કરવામાં આવ્યું હતું. બાદમાં મુંબઈ પોલીસે ડોલાની ફસ્ટડી લીધી હતી. સાંગલી ખાતે તાહેર ડોલા ડ્રગ્સનું ઉત્પાદન કરવાની ફેક્ટરી ચલાવતો હતો. પોલીસે આ ફેક્ટરીમાં રેઇડ પાડી હતી અને ૨૫૨ કરોડ રૂપિયાની કિંમતનું ૧૨૬.૧૪૧ કિલોગ્રામ મેકેડોન (એમડી) જપ્ત કરવામાં આવ્યું હતું. તપાસમાં એવું જાણવા મળ્યું હતું કે તાહેર વિદેશમાં બેઠાં બેઠાં આ ફેક્ટરીનાં સુત્રો ચલાવતો હતો. બાદમાં પોલીસની વિનંતી પર છન્ટરપોલ થકી સીબીઆઇ દ્વારા ૨૫

નવેમ્બર, ૨૦૨૪ના રોજ તાહેર વિદુદ્ધ રેડ કોર્નર નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. નાર્કોટિક્સ કન્ટ્રોલ બ્યૂરા (એનસીબી)-અબુ ધાબી દ્વારા ૨૭ જાન્યુઆરીએ સીબીઆઇને જાણકારી અપાઇ હતી કે તાહેરની યુએઈમાં ઘરપકડ કરવામાં આવી છે. બાદમાં મુંબઈ પોલીસ દ્વારા કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રાલય અને વિદેશી બાબતોના મંત્રાલય મારફત તાહેરને ભારતને સોંપી દેવા માટે યુએઈમાં વિનંતી મોકલવામાં આવી હતી. છન્ટરનેશનલ પોલીસ કો-ઓપરેશન યુનિટ (આઇપીસીયુ), સીબીઆઇ દ્વારા એનસીબી-અબુ ધાબી સાથે સહયોગમાં તહારને ગુરુવારે ભારતમાં લાવવામાં સફળતા મેળવવામાં આવી હતી. તેને મુંબઈ લાવ્યા બાદ કાયમ ક્રાન્ચને સોંપવામાં આવ્યો હતો. (પીટીઆઇ)■

મુંબઈમાં, DAV ગ્રૂપ ચેન્નઈ દ્વારા સિવિલ સર્વિસ IASની તૈયારીનો રેસિડેન્સિયલ પ્રોગ્રામ

મુંબઈ: કોઈપણ ડિગ્રી પુરી કરી લીધા પછી જેઓને ભવિષ્યની સફળ કારકિર્દીના સર્વોત્તમ ઉત્તુગ શિખરો સર કરીને ખુબજ મહત્વાકાંક્ષી, ધ્યેય નિષ્ઠ, સમાજ સેવા દ્વારા દેશ અને લોક હિતની અદમ્ય ઈચ્છા, અકલ્પનીય પડકારો અને અહવાનો નો સામનો કરવાની દ્રઢ મનોકામના હોય તો, તેઓ દિલ્હીની વાટ પકડીને, સફળતા મેળવવા સિવિલ સર્વિસ IAS, IPS પરીક્ષાની તૈયારીમાં લાગી જાય છે. દિલ્હીમાં આઇએએસની વ્યવસ્થિત તૈયારી કરવા બધા વિષયોના જરૂરી પુસ્તકો, અમુક અથવા બધા વિષયોમાં કોર્સિંગ, રહેવા, જમવાનો અને બીજા પરચુરણ

ખર્ચ બહુ મળીને એક વર્ષનો લગભગ ૧૦ થી ૧૫ લાખનો ખર્ચ થઇ શકે છે. ઘણા હોનહાર હોશિયાર વિદ્યાર્થીઓ આર્થિક અભાવને લઈને દિલ્હી જઈ શકતા નથી. ચેન્નઈ મદરાસનું DAV SMK FOMRA Group, (બિરલા), પોન્ડીચેરીનું વૈદિક વિદ્યા કેન્દ્ર અને મુંબઈથી મહર્ષિ દયાનંદ ફાઉન્ડેશન IAS એકેડેમીના સહયોગથી મુંબઈ મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓને હવે IASની તૈયારી કરવા દિલ્હી જવાની જરૂર નથી. મુંબઈમાં ઉપરોક્ત સંસ્થાઓના સહયોગથી, સિવિલ સર્વિસ IASની તૈયારી કરવા ૧૦ મહિનાના

નિવાસી કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં વિદ્યાર્થીઓને રહેવા, જમવાની સગવડતા સાથે માર્ગદર્શન, પુસ્તકો, કોર્સિંગ ની સગવડતા વિવિધ વિષયોના નિષ્ણાંત ઉપરાંત નિવૃત્ત તથા કાર્યરત IAS, IPS, IFS, IRS અધિકારીઓ દ્વારા પુરી પાડીને સચ્ચ તૈયારી કરાવવામાં આવશે. DAV ગ્રૂપ ચેન્નઈના નિવાસી IASની તૈયારી કરાવવાની ૨૦૨૪-૨૫ ની બેચમાં ૯ વિદ્યાર્થીઓને જળહળતી સફળતા મેળવી છે. ૨ સ્પર્ધકો IAS, IPS અને બીજી ઊંચી પોસ્ટમાં પસંદગી પામ્યા છે. મુંબઈમાં દસ મહિનાનો આ નિવાસી કાર્યક્રમ જરૂરિયાતનું વિદ્યાર્થીઓ માટે સંપૂર્ણપણે નિ:શુલ્ક

રહેશે અને અમુક વિદ્યાર્થીઓને આંશિક રીતે ફીસ ભરવી પડશે. મુંબઈમાં વિદ્યાર્થીઓ મહર્ષિ દયાનંદ ફાઉન્ડેશન IAS એકેડેમીની લાઈબ્રેરીનો લાભ લઇ શકશે. ઓનલાઇન અરજી કરવાની છેલ્લી તારીખ 22/6/2025 છે. પસંદગી પરીક્ષા ભારતના વિવિધ કેન્દ્રોમાં 29/6/2025ના રોજ લેવામાં આવશે. વધારે માહિતી અને અરજી માટે સંપર્ક કરવો. વ્રજ પટેલ, મહર્ષિ દયાનંદ ફાઉન્ડેશન IAS Academy, પામ ન્યુ બિલ્ડિંગ, A વિંગ, પહેલે માળે, સ્વામી નારાયણ મંદિર પાસે, લખમશી નપુ રોડ, દાદર, પૂર્વ - મુંબઈ -14. ■

બારમાં પાનાનું ચાલુ નીટ યુજી ૨૦૨૫ના

(એનટીએ)ના અધિકારીઓ સાથે પોતાના સારા સંબંધ હોવાનો દાવો આરોપીઓ કરતા હતા. એનટીએમાં સેલિંગ કરીને વધુ ગુણ મેળવી આપવાને નામે આરોપીઓએ અનેક ઉમેદવારો તથા તેમના વાલીઓને પાસેથી લાખો રૂપિયા પડાવ્યા હતા. આ અંગે ૯ જૂનના રોજ ફરિયાદ નોંધાવામાં આવતાં ગુનો દાખલ કરાયો હતો. સીબીઆઇએ મામલાને ગંભીરતાથી લઇ સચન તપાસ આદરી હતી. બંને આરોપીની મુંબઇ અને સાંગલીથી ૯ અને ૧૦ જૂને ઘરપકડ કરવામાં આવી હતી.

પોતે પ્રભાવશાળી વ્યક્તિ છે એવું બતાવીને આરોપીઓ છરકુક ઉમેદવારો અને તેના વાલીઓને પરેલમાંની મોટી હોટેલોમાં બોલાવતા હતા. આરોપી સંદીપ શાહની એનટીએના ઉચ્ચ અધિકારીઓ સાથે નિકટતા છે, જેની પાસેથી નીટ યુજી ૨૦૨૫ના ગુણ વધારી આપી શકે છે, એમ કહી ઉમેદવાર દીક તે ૯૦-૯૦ લાખ રૂપિયા લેતો હતો. એક ઉમેદવારના વાલીઓએ તેને ૯૦.૫ લાખ રૂપિયા આપ્યા હતા. શાહ એવો દાવો પણ કરતો હતો કે પરિણામ વિધિસર રીતે જાહેર થવાના છ કલાક અગાઉ ગુણ વધારવામાં આવ્યા છે તેની વિગત ઉમેદવારોને પ્રાપ્ત થશે, એમ સીબીઆઇએ કહ્યું હતું.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

રાજ્યમાં કોરોનાના નવા

સાર્વજનિક આરોગ્યા ખાતાએ જણાવ્યું હતું. જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫થી અત્યાર સુધી કુલ ૨૧,૦૬૭ કોરોનાના ટેસ્ટ થયા છે. મુંબઈમાં જાન્યુઆરીથી અત્યાર સુધીના છ મહિનામાં કોરોનાના કુલ ૨૨૯ કેસ નોંધાયા હતા, જેમાં ફક્ત મે મહિનામાં જ ૮૨૩ કેસ નોંધાયા છે. ■

રાજ્યમાં કોરોનાના નવા

સાર્વજનિક આરોગ્યા ખાતાએ જણાવ્યું હતું. જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫થી અત્યાર સુધી કુલ ૨૧,૦૬૭ કોરોનાના ટેસ્ટ થયા છે. મુંબઈમાં જાન્યુઆરીથી અત્યાર સુધીના છ મહિનામાં કોરોનાના કુલ ૨૨૯ કેસ નોંધાયા હતા, જેમાં ફક્ત મે મહિનામાં જ ૮૨૩ કેસ નોંધાયા છે. ■

આજે રેલવેની ત્રણોચ

લાઈન પર પનવેલ-વાશી વચ્ચે સવારે ૧૧ થી સાંજે ૪ વાગ્યા સુધી અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર મેગા બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકના સમય દરમિયાન સીએસએમટીથી પનવેલ, બેલાપુર અને બેલાપુર-પનવેલથી સીએસએમટી માટે રવાના થનારી લોકલ ટ્રેનો બંધ રહેશે. પનવેલથી સવારે ટ્રાન્સ હાઈવર લાઈન પર પણ ટ્રેનો રદ રહેશે. બ્લોકના સમયે સીએસએમટી-વાશી વચ્ચે સ્પેશિયલ ટ્રેન દોડાવવામાં આવશે. આ સાથે થાણે-વાશી, નેરલ વચ્ચે સ્પેશિયલ ટ્રેન દોડાવવામાં આવશે. પશ્ચિમ રેલવેમાં સવારે ૧૦.૩૦ કલાકથી સાંજે ૩.૩૫ કલાક કરવા માટે અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લાઈન પર ચર્ચગેટથી મુંબઈ સેન્ટ્રલ વચ્ચે બ્લોક હાથ ધરવામાં આવશે. બ્લોકના સમય દરમિયાન અપ-ડાઉન ફાસ્ટ લોકલ અપ-ડાઉન સ્લો લાઈન પર દોડાવવામાં આવશે. મેગા બ્લોકને કારણે લોકલ ટ્રેનો ૧૫-૨૦ મિનિટ મોડી પડી શકે છે. ■

મેડિકલ પ્રવેશ પરીક્ષા

૨૦૨૫) માટે નોંધણી કરાવી હતી. કુલ ૨,૪૨,૮૫૮ વિદ્યાર્થીઓએ પરીક્ષા આપી હતી અને ૧,૨૫,૭૨૭ વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયાં હતા. ૨૦૨૪માં કુલ ૨,૮૨,૦૫૧ વિદ્યાર્થીઓએ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું હતું. જેમાંથી ૨,૭૫,૪૪૨ વિદ્યાર્થીઓએ પરીક્ષા આપી હતી અને ૧,૪૨,૮૨૯ વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયાં હતા. ગત વર્ષની સરખામણીએ આ વર્ષે મહારાષ્ટ્રમાં લાયકાત ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં ૧૭,૧૦૦ ઘટાડો થયો છે. સૌથી વધુ માર્ક મેળવનારી ૨૦ છોકરીઓની યાદીમાં મહારાષ્ટ્રની સિદ્ધિ બહેને ત્રીજો (નીટ રેન્ક ૨૬), ઊર્જા શાહ પાંચમાં (નીટ રેન્ક ૩૧) અને ઇસ્મિત કૌર ૧૨મો (નીટ નંબર ૮૫) ક્રમ મેળવ્યો છે. ટોપ ૨૦ છોકરાઓની યાદીમાં મહારાષ્ટ્રના કૃષ્ણાગ જોશીએ ત્રીજું (નીટ નંબર ૩), આરવ અગ્રવાલે નવમું સ્થાન (નીટ નંબર ૧૦) અને ઉમેદ ખાને ૧૯મું સ્થાન (નીટ નંબર ૨૧) મેળવ્યું હતું. નેશનલ ટેલિન્ટ સેલ (એનટીએ) દ્વારા મેડિકલ, ડેન્ટલ અને મેડિકલ સાપ્લીમેન્ટરી કોર્સ માટે નીતનું આયોજન કરવામાં આવે છે. ■

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂનના ઓરેન્જ અને ૧૬ જૂન સોમવારના યલો એલર્ટ રહેશે. આ વર્ષે ચોમાસાનું આગમન ૨૬ મેના થયા બાદ એકાદ બે દિવસ ધોધમાર પડ્યા બાદ વરસાદ લગભગ ગાયબ થઈ ગયો હતો. વચ્ચે વચ્ચે છૂટક વરસાદ પડી જતો હતો. આ દરમ્યાન સહિત સહિત રાજ્યમાં ૧૩ જૂનથી નૈઋત્યનું ચોમાસું ફરી સક્રિય થવાની શક્યતા હવામાન ખાતાએ વ્યક્ત કરી હતી અને મુંબઈ, થાણે માટે શનિવારે ઓરેન્જ એલર્ટ આપીને ભારે વરસાદની આગાહી કરવામાં આવી હતી. જોકે શનિવારે દિવસભર તડકો અને વાદળિયું એવું મિશ્ર વાતાવરણ રહ્યા બાદ લગભગ આઠ વાગ્યા બાદ મુંબઈ શહેર અને ઉપનગરના મોટાભાગના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયો હતો.

મુંબઈ, થાણેમાં

૧૫ અને ૧૬ જૂનના યલો એલર્ટ સાથે અમુક વિસ્તારોમાં વરસાદના ભારે ઝાપટો પડવાની શક્યતા છે. તો થાણેમાં ૧૫ જૂન

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના

૨૪૧ પ્રવાસી સહિત કુલ ૨૭૫ જેટલા લોકોએ જીવ ગુમાવ્યો એવી સ્તબ્ધ કરી મૂકે એ 'ડ્રીમલાઈનર' બોઈંગના હવાઈ અકસ્માતે અનેક પરિવારનાં ડ્રીમ-સપનાને વેર-વિખેર કરી નાખ્યા છે ત્યારે આ દુર્ઘટનાની આસપાસનો માહોલ એક તમાશો ન બની જાય એની સાવચેતી પણ આપણે રાખવી રહી...

કવર સ્ટોરી વિજય વ્યાસ
feedback@bombaysamachar.com

આંધકો - અવાક - આધાલ

તે પછી આકેડ...

અમદાવાદમાં 'એર ઈન્ડિયા'નું પ્લેન તૂટી પડ્યું એ ઘટનાનો આઘાત હજુ શમ્યો નથી. આ દુર્ઘટનામાં માત્ર પ્લેનમાં સવાર લોકોનાં જ મોત નથી નીપજ્યાં, પણ એ પ્લેન તૂટીને મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલ પર પડ્યું તેમાં કેટલાક ભાવિ ડોક્ટરો પણ માર્યા ગયા, હોસ્ટેલના સ્ટાફના કેટલાકે પણ જીવ ગુમાવ્યા. (આ લખાઈ રહ્યું છે ત્યારે ગુજરાતના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણી સહિત મરણનો આંક ૨૭૫ સુધી પહોંચી ગયો છે.)

જેમણે પોતાના સ્વજનો ગુમાવ્યાં એમનાં દિલ પર શું વીતી રહી હશે તેની કલ્પના પણ કરી શકાય તેમ નથી.

'એર ઈન્ડિયા' દ્વારા દરેક મુતકદીક પરિવારને એક-એક કરી રૂપિયા આપવાની જાહેરાત કરાઈ છે. વિમાના પણ દોઢ-દોઢ કરોડ મળશે પણ આ બધા રૂપિયાથી સ્વજન ગયાનું દુઃખ હળવું થવાનું નથી. કોઈએ પરિવારના મોભી ગુમાવ્યા છે તો કોઈએ લાડકી દીકરી ગુમાવી છે. કોઈએ પોતાની જીવનસંગિની ગુમાવી છે તો કોઈએ પરિવારની એક માત્ર કમાતી વ્યક્તિ ગુમાવી છે. હોસ્ટેલમાં કામ કરનારાં એક બહેનની તો બે વર્ષની પૌત્રી એમની સાથે હતી તે એનો પત્તો નથી. દીકરી ગુમાવનારી માતા હૈયાકાટ રૂઢન કરી રહી છે.

આવી જ હાલત તમામ પરિવારોની છે. આખા દેશે આ પરિવારોની સંવેદનામાં ભાગીદાર બનવું જોઈએ પણ તેના બદલે આપણે ત્યાં આટલી મોટી દુર્ઘટનાનો

પણ તમાશો બનાવી દેવામાં આવ્યો છે. ભારતમાં કોઈ પણ દુર્ઘટના બને કે તરત કોન્સિપરસી થિયરીઓ - કહેવાતાં કાવતરાંની વાત વહેતી થઈ જાય છે. સોશિયલ મીડિયા પર કહેવાતા એક્સપર્ટ્સ મેદાનમાં આવી જાય છે અને આપણે કલ્પના પણ ના કરી શકીએ એવી વાતો વહેતી કરી દે છે. અમદાવાદ પ્લેન કેશ પછી પણ ખેલ શરૂ થઈ ગયો છે.

આ પ્લેન કોઈ ટેકનિકલ ખામીના કારણે નથી તૂટ્યું, પણ ભાંગફોડાના કાવતરાના ભાગરૂપે વિમાન તોડી પડ્યું છે એવા દાવા કરવામાં આવી રહ્યા છે. એવી વાતો ચળવાઈ રહી છે કે મૂળ તો પ્લેન સિવિલ હોસ્પિટલ પર પાડીને હજારોની સંખ્યામાં લોકોની હત્યા કરવાનું કાવતરું હતું, પણ થોડીક સેકન્ડની ચૂકમાં પ્લેન હોસ્ટેલ પર પડી ગયું તેથી મૃત્યુ આંક ઓછો થયો !

આવી વાતોના કોઈ પુરાવા નથી. જે લોકોએ કદી પ્લેનનું એન્જિન જોયું પણ નહીં હોય એવા લોકો બેસીને પ્લેન કઈ રીતે કામ કરે છે તેની ગોળીઓ દર્શકોને ગળાવી રહ્યા છે... પ્લેનનાં બંને એન્જિન કદી પણ એક સાથે બંધ જ ના થાય એવી વાત કરી રહ્યા છે. બોઈંગ વિમાને કરેલા બચાવને કોન્સિપરસી થિયરીઓ માટેનો આધાર બનાવી રહ્યા છે. બીજી તરફ, સરકાર કાવતરાની વાત દબાવી દેવા માગે છે એવી બકવાસ વાતો પણ ધૂમ ચાલી રહી છે...

આઘાતની વાત પાછી એ છે કે, આપણે ત્યાં લોકો આવા વીડિયોને વાયરલ કરી રહ્યા છે. કોન્સિપરસી થિયરી વહેતી કરનારાની કોઈ લાયકાત

છે કે નહીં તે સમજ્યા વિના તેનાં જૂઠાણાં આ લોકો ફેલાવી રહ્યા છે. બોઈંગ કંપની તો પોતાના પ્લેનનો બચાવ જ કરવાની એટલી સાદી સમજ પણ એમનામાં નથી.

પ્લેન ભાંગફોડા કે આતંકવાદી કાવતરાનો ભોગ બન્યું હોય એવી શક્યતાને નકારી ના શકાય, પણ તેના નક્કર પુરાવા જરૂરી છે. પ્લેનનું બ્લેક બોક્સ કોકપિટ રેકોર્ડર મળી ગયું છે. તેનું અધિકૃત એનાલિસિસ પુથકરણ કરીને કોકપિટની વાતચીતના આધારે પ્લેન કેશનાં કારણ સુધી પહોંચવાનો પ્રયાસ ચાલી રહ્યો છે. અઠવાડિયા કે દસ દિવસમાં એ તારણ અને કારણ બહાર આવી જશે. આપણે ત્યાં સુધી રાહ જોવી જોઈએ પણ તેના બદલે દુર્ઘટનાને ૨૪ કલાક પણ નહોતા થયા ત્યાં જાતભાતનાં કાવતરાંની વાતો વહેતી કરવી કે 'સરકાર કંઈક છુપાવી રહી છે' એવો બકવાસ કરીને અવિશ્વાસનું વાતાવરણ ઊભું કરવું જરાય યોગ્ય નથી.

આ બધા વચ્ચે બોઈંગ કંપની ભલે ગમે તે દાવા કરે પણ તેનાં વિમાનો સંપૂર્ણ સલામત નથી જ. ભૂતકાળમાં ટેકનિકલ ખામીના કારણે બોઈંગનાં ઘણાં વિમાનો તૂટ્યાં જ છે. ઈન્ટરનેટ પર સર્ચ મારશે તો એક શોધશો તો એકવીસ ઘટનાઓ મળી આવશે. આ સંજોગોમાં બોઈંગના દાવાના આધારે એનાં આવાં 'ડ્રીમલાઈનર' પ્લેનને કલીન ચીટ આપવી મૂર્ખામી છે.

એક અહેવાલ મુજબ જે 'ડ્રીમલાઈનર' બોઈંગ અમદાવાદમાં અકસ્માતનો ભોગ બન્યું એ જ વિમાન

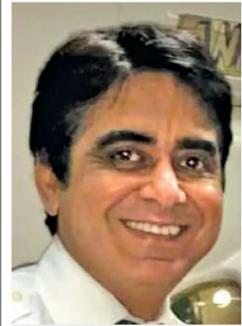
છેલ્લાં ૧૫ દિવસથી ભારત અને વિદેશો વચ્ચે સતત પ્રવાસ કરતું હતું અને વચ્ચે એને પણ કોઈ ટેકનિકલ મુશ્કેલી નહીં હતી. એને જોઈતો આરામ આપીને વિમાનની જરૂરી જાંચ-તપાસ ન થઈ અને રહી ગયેલી ટકનિકી ખામી એના માટે ઘાતક બની ગઈ હોય એવી સંભાવના નકારી કાઢવામાં આવતી નથી...

એક વર્ગ દુર્ઘટનાને ધર્મ સાથે જોડી રહ્યો છે. 'જીવન ક્ષણભંગુ છે ને ન જાણ્યું જાનકીનાથે સવારે શું થવાનું છે' એવાં ઉપદેશાત્મક વીડિયોનો તો મારો ચાલી રહ્યો છે, પણ પ્લેન કેશમાં ૨૪૧ પ્રવાસી માર્યા ગયાં, પણ 'ભગવદ્ ગીતા'ના પુસ્તકને આંચ પણ ન આવી...

બધાં મળીને ૨૯૦થી વધુ લોકોનાં મોત આ દુર્ઘટનામાં થયાં છે તેનો અફસોસ કરવાના બદલે એક પુસ્તક બચી ગયું એની ખુશી વ્યક્ત કરનારા પણ છે... પ્લેન કેશમાં લંડનના રમેશ વિશ્વાસકુમાર નામનો એક પ્રવાસી આઘાત ઊભો થયો અને એક દીકરી ટ્રાકિકમાં ફસાઈ ગઈ તેમાં પ્લેન ચૂકી ગઈ તેથી બચી ગઈ. આ યુવક-યુવતીની જિંદગી ના છિનવાઈ તેનો આપણને આનંદ છે, પણ ગુજરાતના પૂર્વ મુખ્ય મંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણી સહિત બાકીનાં ૨૪૧ વાતા પ્લેન હોસ્ટેલ પર પડ્યું એના કેટલાક યુવા મેડિકલ સ્ટુડન્ટ્સના પણ 'રામ રક્ષક ના બન્યા' એવું કહીને શું સાબિત કરવા માગીએ છીએ એ જ લોકોની માનસિકતા સમજાતી નથી.

ધર્મ સંવેદનશીલ વિષય છે તેથી તેના વિશે ટીકા-ટિપ્પણી ના કરવી જોઈએ પણ આટલી મોટી સંખ્યામાં લોકોનાં મોત થયાં છે, અનેક પરિવારો પર દુઃખનો પહાડ તૂટી પડ્યો છે ત્યારે તો ધર્મને આ વાતોથી દૂર રાખવાની વિવેકબુદ્ધિ હોવી જોઈએ.

ફેક વીડિયોની પરાકાષ્ટા...

કેપ્ટન સુમિત સબરવાલ

ફરતી કરી દેવામાં સમય વેડફાય છે. આ પ્રવૃત્તિમાં કદાચ લોકોને વિકૃત આનંદ આવે છે, પણ પ્લેન જેવાં અકસ્માતમાં માર્યા ગયેલા માણસને પણ એ લોકો છોડતા નથી.

અમદાવાદ પ્લેન કેશમાં જેમનું નિધન થયું એ પાર્લિમેન્ટ કેપ્ટન સુમિત સબરવાલનો પણ મૃત્યુ પહેલાંનો કહેવાતો આવો જ ફેક વીડિયો વાયરલ થયો છે. ૫૪ વર્ષના સબરવાલના બદલે કોઈ ફિલ્મ કે બીજા કશામાંથી કોઈ યુવાનનાં વિઝ્યુઅલ્સ લઈને બનાવી દેવાયેલા વીડિયોમાં ફિલ્મી સ્ટાઈલની વાતો છે. આ વીડિયો ભારતમાં યુવાઓ કઈ હદે દિશાહીન છે તેનો પુરાવો છે.

કેશના સ્થળે સેફ્ટી લેવા જામી રહેલી બીડ પણ આઘાતજનક છે. મોતનું માતમ કરવાના બદલે આપણે તેને પણ તમાશો બનાવી દીધો છે.

ટેક વ્યૂહ વિરલ રાહોડ
feedback@bombaysamachar.com

આ ફ્લાઈટ દુર્ઘટનાને કઈ રીતે ઉકેલશે 'એર કેશ ડિટેક્ટિવ' ટીમ?

અમદાવાદ શહેર માટે ૧૨ જૂન ૨૦૨૫નો દિવસ બ્લેક- ૩ પૂરવાર થયો... દિલ્હી- અમદાવાદ અને પછી અમદાવાદથી લંડન જતી ફ્લાઈટ ટેકઓફ થયાની દોઢ જ મિનિટમાં મેડિકલ હોસ્ટેલની ઈમારત પર કેશ થતા જાણે આકાશમાંથી મોત ત્રાકટ્યું... લંડન જતા પ્રવાસીઓની સફર અધુરી રહી ગઈ અને જીંદગી પર પૂર્ણવિરામ મુકાઈ ગયું. ટેકઓફની ગણતરીની સેકન્ડમાં બન્ને પાર્લિમેન્ટ 'મે ૩ ...મે ૩'નો ઈમરજન્સીનો સંકેત આપ્યા અને કોઈને કશું સમજાય એ પહેલાં જ ફ્લાઈટના ત્રણ કટકા થઈ ગયા અને ૨૪૨ પ્રવાસીઓ ભડચું થઈ ગયા.

જે વિમાન કેશ થયું એ બોઈંગનું 'ડ્રીમલાઈનર' કેટેગરીનું હતું, જે એવિએશન ક્ષેત્રે કાયમી ચર્ચામાં રહેતી કેટેગરી રહી છે. એડવાન્સ ટેકનોલોજીની ઊંચાઈ આ કેશ વખતે લોકોના જીવન બચાવવામાં ઓછી પડી.

દુનિયામાં કોઈ પણ જગ્યાએ આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્લાઈટ કેશ થાય ત્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય નિયમો, સિવિલ એવિએશન સિક્યોરિટી લો અને કેશ ડિટેક્શન એનાલિસિસ સ્ટેપ્સ લાગુ પડે છે. આવે વખતે 'એર કેશ ડિટેક્ટિવ' તરીકે ઓળખાતા નિષ્ણાતો દૃશ્યમાં આવે છે. આવા એવિએશન એક્સપર્ટની એજન્સીઓ જ્યાં જ્યાં વિમાની અકસ્માત થાય તો ઘટનાસ્થળે પહોંચી જઈને એની કામગીરી શરૂ કરે છે.

કેશ સાઈટ પર રાહત કામગીરીને પ્રાધાન્ય આપી વિમાનના ચોક્કસ પાર્ટ્સને શોધીને અકસ્માત પાછળનું કારણ શોધવાની કામગીરી આ નિષ્ણાતો બજાવે છે.

કેશ ડિટેક્શન ટેકનોલોજીની આજ-કાલ

સામાન્ય રીતે જ્યારે પણ વિમાન કે હેલિકોપ્ટર કેશ થાય ત્યારે સૌથી વધારે ચર્ચા એના બ્લેકબોક્સની થાય છે. હકીકતમાં બ્લેકબોક્સની સાથે ઘણી એવી ટેકનિકલ છે જે અકસ્માત પાછળના કારણોને શોધવામાં સફળ પૂરવાર થઈ છે. વિમાન અકસ્માતને એવિએશન ક્ષેત્રમાં 'એક્સિડન્ટ' કે 'ફ્લાઈટ ઈન્સીડન્ટ' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

આવા કિસ્સા વખતે 'એડહોક નેટવર્ક'ની મદદથી કેશ થયેલા વિમાન કે હેલિકોપ્ટરનું ડિટેક્શન થાય છે. એડહોક નેટવર્કની ખાસિયત એ છે કે, એ કોઈ રૂટ,

ખાસ પ્રકારના સાધન, આંતરમાળખા, એક્સેસ કે પોર્ટન્ટ ટુ પોર્ટન્ટ વિગત પર આધારિત નથી. વિમાન બનાવતી કંપનીઓ એક સમયે મશીન આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરતી હવે નેટવર્ક આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરે છે, જેના કારણે હજારો ફીટની ઊંચાઈ પર કોઈ ઈમરજન્સી ઊભી થાય તો વીજળીવેગે જે તે એરપોર્ટનો સંપર્ક કરીને પ્રાથમિક બચાવના પગલાં લઈ શકાય. આને 'મદટીલેવર સિક્યોરિટી વીથ પ્રોટેક્શન સિસ્ટમ' કહે છે.

અગાઉના પેસેન્જર વિમાન પાર્લિમેન્ટ મોડના આવતા હવે ઓટોમોડના આવે છે,

જેમાં સંપૂર્ણ કંટ્રોલ પાર્લિમેન્ટ પાસે રહે છે. ફ્લાઈટનું ટેકઓફ, નેવિગેશન, ઊંચાઈ, ઓટો પાયલટથી લઈ મોકલવામાં આવતા કમાન્ડ પર જેની બાજ નજર રહે છે અને કરતી હવે નેટવર્ક આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરે છે, જેના કારણે હજારો ફીટની ઊંચાઈ પર કોઈ ઈમરજન્સી ઊભી થાય તો વીજળીવેગે જે તે એરપોર્ટનો સંપર્ક કરીને પ્રાથમિક બચાવના પગલાં લઈ શકાય. આને 'મદટીલેવર સિક્યોરિટી વીથ પ્રોટેક્શન સિસ્ટમ' કહે છે.

એક્સેસ કરી શકતા નથી. સેટેલાઈટ જીપીએસ અને ફ્લાઈટ રડાર સિસ્ટમ એમ બન્નેના સહયોગથી એના ફીચર્સ ડિઝાઈન થાય છે.

વર્ષ ૧૯૭૩માં ઓસ્ટ્રેલિયાના વિહ્વાની ૩૧૬ વોરને સો પ્રથમવાર બ્લેકબોક્સ તૈયાર કર્યું, જેમાં વોઈસ રેકોર્ડર મોફ કોકપિટ કેબિન ડિવાઈસ મૂક્યું. એમાં એન્જિનના અવાજથી લઈને પાર્લિમેન્ટ આપેલા કમાન્ડ સુધી બધી જ વસ્તુ રેકોર્ડ થાય છે. ૪ ચેનલ અને ૧૨ કલાકનું વોઈસમીટર રેકોર્ડર સતત ત્રણ દિવસ સુધી ચાલું રહે તો પણ એને કંઈ થતું નથી. સુરક્ષાની દ્રષ્ટિએ અતિ મહત્વનું હોવાનું માલુમ પડ્યા બાદ દુનિયાભરની ફ્લાઈટ માટે આ બોક્સ ફરજિયાત છે,

CVR અને FDR સિસ્ટમ એ કોઈ પણ ફ્લાઈટનું હાર્ટ છે. જે બ્લેકબોક્સમાં પેક હોય છે. જેમ હાર્ટ ઘબકતું હોય તો માણસ જીવતો હોય એ રીતે ફ્લાઈટ કેશ થયા બાદ બ્લેકબોક્સ મળે એટલે ફ્લાઈટમાં ખરેખર શું થયું હતું એની વિગત મળે, જે માટે તેને આંતરરાષ્ટ્રીય લેબમાં લઈ જઈ ખોલવામાં આવે. એને ફ્લાઈટ કેશ ડિકોડ પ્રોસિજર કહેવાય. વિમાનમાં જે જગ્યાએ આ ફીટ કરાવું હોય છે ત્યાં મોટા અને ઘાટા અક્ષરે લખ્યું હોય છે કે, 'મહેરબાની કરીને ખોલશો નહીં...' અકસ્માત પછી બ્લેક બોક્સની શોધ કરનારને પણ કડક સૂચના હોય છે કે, બોક્સને ભૂલથી પણ ખોલવું નહીં. કોકપિટ વોઈસ રેકોર્ડરમાં તમામ પ્રકારના વોઈસ હોય છે. એને ચોક્કસ ડિવાઈસ સાથે કનેક્ટ કરી લેવામાં સાંભળવામાં આવે છે. જ્યારે FDRમાં ફ્લાઈટનો તમામ ડેટા હોય છે. વિમાન સંબંધીત ૮૮ માપદંડ અને ૧૦૦૦થી

વધારે કોઈંગ કોડથી એમાં ડેટા જમા થતો હોય છે. બ્લેકબોક્સ મળ્યા બાદ આ તમામ કોડની એક સ્કિપ્ટ બનાવવામાં આવે છે. જે વિમાનમાં થયેલી કે વિમાન સાથે બનેલી ઘટનાની સિકવન્સ બતાવે છે. આ બોક્સ એવી રીતે તૈયાર કરાય છે કે, એ ઊંચા તાપમાને બળતું નથી. અમદાવાદ અકસ્માત વખતે વિમાન આગની જવાળામાં લપેટાઈ ગયું ત્યારે ટેમ્પરેચર તાપમાન ૧૦૦૦ ડિગ્રીએ પહોંચી ગયું હતું!

ફ્લાઈટ પાણીમાં કેશ થાય તો પાણીથી ડેટાલોસ થતો નથી. બોક્સનો રંગ નારંગી એટલા માટે રખાય છે કે, બ્લાસ્ટ વખતે બધું બ્લેક થઈ જાય તો આ રંગથી એને ઓળખી શકાય. ૨૫૦૦૦ ફૂટની ઊંડાઈએથી પણ તે સિગ્નલ મોકલી શકે છે અને ૧૩૦૦ ડિગ્રીથી વધુની આગ વચ્ચે પણ ચાલું રહી શકે છે. બોક્સ મળ્યા બાદ એક-એક સિગ્નલને ખોલવામાં આવે છે. જે માટે મશીન લર્નિંગ લોકિંગ સિસ્ટમ હોય છે.

ફ્લાઈટ કેશ ડિટેક્શનમાં કુલ ૧૬ સ્ટેપ હોય છે. આ પછી એક જનરલ રિપોર્ટ તૈયાર થવામાં આવે છે, જેને કેશ કોઝ ફાઈલ કહેવાય છે. વર્ષ ૨૦૧૩માં પેરીસમાં થયેલી ફ્લાઈટ કેશની ઘટનામાં ફ્યૂલનોબ પરથી ઈન્વેસ્ટિગેશન થયું જેમાં છેલ્લે બ્લેકબોક્સ મળ્યું હતું.

આઉટ ઓફ બોક્સ

૨૦૧૪માં ૨૩૯ પેસેન્જર સાથે કુઆલાલુમ્પુરથી ઉપડીને બીજિંગ જતી 'મલેશિયા એરલાઈનસ'ની ફ્લાઈટ- ૩૭૦ અધરસ્તે કેવી રીતે લાપતા થઈ ગઈ કે એનું રહસ્ય હજુ સુધી ઉકેલાયું નથી...

સન્દે ધારાવાહિક

અનિલ રાવલ
feedback@bombsamachar.com

એસીપી મોરેએ ઠીક છે...કહીને જેવો ફોન કટ કર્યો કે ફરી ફોનની ઘંટડી વાગી. મોરેએ ઝટથી ઊંચક્યો.

‘મોરે, ખૂની કો પકડા કી નહીં...? એક હમા પૂરા હોને કો છે.’ અપ્પા સાહેબનો કટાક્ષભર્યો કડક અવાજ મોરેના કાનમાં અફળાયો.

‘અપ્પા સાહેબ દો દિન બાકી છે. આપકો ખૂની મિલ જાયેગા.’ મોરેએ શિંદેની સામે જોતા કહ્યું.

‘દેખ ઇલેકશન સર પર છે. મુજે કેસે ભી કર કે ઇસ કેસ કો કલોઝ કરના છે.’

‘હો જાયેગા.’ મોરે બોલ્યા. અપ્પા સાહેબે પછાડીને મૂકેલા ફોનનો કટ થવાનો અવાજ શિંદેના કાને પણ પડ્યો. ડેડલાઇન સાંભળીને શિંદેના ચહેરા પર લાચારી ફરી વળી. બે દિવસમાં કઇ રીતે ખૂની પકડાશે? એને માથા પર ડેડલાઇનની લટકતી તલવાર દેખાઇ રહી હતી. એ એસીપી મોરેની ફોન પરની ટૂંકી વાતચીતનો વિચાર કરવા લાગ્યો. એને એટલું તો સમજાયું હતું કે મામલો અભિ મર્ડર કેસનો હોવો જોઇએ, પણ એને એ નહીં સમજાયું કે સામેની વ્યક્તિ કોણ હતી અને મોરેએ મભામ વાત કેમ કરી.

‘સર, હમારે સર પર ડેડલાઇન લટક રહી છે. અબ કયા કરેંગે?’ એણે પૂછ્યું.

‘સોચતે છે કૂછ...’ મોરે ક્યાંક ખોવાયેલા હતા.

‘સર, સીમા કયા છુપા રહી હોગી?’

શિંદે, યહી તો પતા કરના છે. પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટર શાંતા સાહેબે કો બુલાઓ.’ આ વળી નવું શું આવ્યું વિચારતો શિંદે ઉતાવળે જઇને પીએસઆઇ શાંતા સાહેબને બોલાવી લાવ્યો.

‘શાંતાબાઈ, તુમ હંમેશાં બોલતી હો ના કી સા’બ બંને કેસ મેં મુજે સાથ રખો...’ ભી કૂછ સિપેગી...તો યલો આજ. શિંદે જીપ નીકાલો.’

અભિ મર્ડર કેસમાં એસીપી મોરેએ સાથે રાખી એની ખુશીમાં શાંતા સાહેબે મોરેને સેલ્યુટ કરી. પોતાની સર્વિસ રિવોલ્વરના હોલ્ટર પર હાથ મૂક્યો. કે પ સરખી કરી. હરખાતી પીએસઆઇ શાંતાબાઈ સાહેબે બે વાર થેન્ક યુ બોલી.

જીપ અભિના બંગલાની બહાર ઊભી રહી કે તરત જ બહારદુરે સલામ મારીને ગેટ ખોલ્યો. શિંદેએ જીપ અંદર પાર્ક કરી. ત્રણેયે અંદર જઇને ડ્રોઇંગ રૂમનો દરવાજો બંધ કરી દીધો. સીમા વિખરાયેલા વાળ, લઘરવઘર સાડી અને ચકળચકળ આંખો ફેરવતી બેઠી હતી. બાજુમાં શક્તિના ઊભી હતી. એસીપી મોરે અને શિંદેને સીમાની હાલત કરતા વધુ આંચકો શક્તિનાની હાજરીએ આવ્યો હતો. શક્તિના અહીં શું કરે છે. એવું વિચારતા મોરેએ સીમા અને શક્તિનાને વારાફરતી જોઇ.

‘શાંતાબાઈ, તુમ શક્તિના કો અંદર લે જાઓ.’ અચાનક આવી ચડેલી પોલીસને જોઇને શક્તિના ડચાઇ ગઇ. અંદર લઇ જવા પાછળનું એને કારણ નહીં સમજાયું.

‘સર, કયું કયા હુઆ ? જો પૂછના હો ચંદાં સબ કે સામને પૂછો.’ એણે કહ્યું.

‘તુમકો બાદ મેં પૂછતા હું. તુમ અંદર બેઠો.’ એસીપી મોરે બોલ્યા.

‘ચલા ચલા અંદર ચલા’ કહીને શાંતાબાઈ એનો હાથ ઝાલીને અંદર લઇ ગઇ.

‘સીમાદેવી, આપસે કૂછ પૂછના છે.’ મોરે સામેની ખુશી ખેંચીને બેઠો. શિંદે સીમા પર નજર રાખતો ઊભો રહ્યો.

‘પૂછો...’ સીમાએ છુટા વાળનો અંબોડો વાળતાં કહ્યું.

‘સય બતાઓ આપકો કિસ સે ડર લગતા છે?’ સીમા ચૂપ રહી.

‘વો કૌન લડકી છે જિસને આપકો માર ડાલને કી ઘમકી દી છે? નામ બોલો.’ સીમા નીચું જોઇ ગઇ.

‘આપ નહીં બતાયેગી તો હમ આપકે પતિ કે ખૂની કો પકડેંગે કેસે?’ શિંદેએ કહ્યું.

‘નામ નહીં પતા’ સીમાએ મોં ઊંચું કર્યા વિના જ કહ્યું.

‘તો ફિર આપને નીલમ શાહ કો ઐસા કયું કહા કી પ્રિયા, શીલા, આંકાશ...બહુત સારી લડકિયાં છે...કોઇ તો મુજે માર દેગી.’ મોરેએ પૂછ્યું.

સીમાએ ઊંચું જોયું અને આસપાસ નજર ફેરવતા બોલી: ‘પ્રિયા. મુજે પ્રિયા સે ડર લગતા છે. ઉસને મેરે સામને અભિ કો કહા યા કી મેં તુમહારા ખૂન કર ડુંગી. મેંને આપકો સ્ટેટમેન્ટ ભી દિયા યા...આપને કૂછ એક્શન નહીં લિયા.’

એસીપી મોરે જમણો ગાલ સહેજ ખેંચીને હસ્યા. ‘સીમાદેવી, માન લો કી પ્રિયાને મર્ડર કિયા છે તો વો તુમહારા મર્ડર કયું કરેગી.’

‘મુજે લગતા છે કી વો.’ સીમાએ કહ્યું.

‘સીમાદેવી, લગના ઓર રિયાલિટી મેં બહુત ફર્ક છે...જેસે મુજે લગતા છે કી આપ એક્ટિંગ કર રહી હો...લેકિન ચે રિયાલિટી નહીં છે.’ એસીપી મોરેએ કહ્યું. સીમાએ બાંધેલા વાળ છુટા કર્યા...ચકળચકળ આંખો ફેરવવા લાગી...

‘શક્તિના, મુજે તુમહારા ખુશા દો...મુજે સાચકોલોજિસ્ટ કે પાસ જાના છે.’ સીમા બરાડી ઊઠી. અંદરથી શક્તિના દોડી આવી. એની પાછળ શાંતા સાહેબે આવીને ઊભી રહી ગઇ.

‘તુમ દોનો અંદર રહો.’ મોરેએ મોટેથી કહ્યું. શાંતાબાઈ શક્તિનાને અંદર લઇ ગઇ. એસીપી મોરે સીમા તરફ ફર્યા.

‘સીમાદેવી, અબ આપકો સાચકોલોજિસ્ટ કે પાસ બુરખે મેં જાને કી ઝરૂરત નહીં, વો ખુદ યહાં આયેગી તુમહારી ટ્રીટમેન્ટ કરને.’ મોરેએ કહ્યું.

‘શિંદે, તુમ યહાં રહો...ઇનકે પાસ. ઇશારેથી સીમા પર નજર રાખવા કહીને એ અંદર ગયા. એસીપી મોરેને જોઇને શક્તિના અને શાંતાબાઈ ઊભાં થઇ ગયાં. શાંતાબાઈની ખુશી પર બેસતા જ મોરેએ પૂછ્યું: ‘શક્તિના, તુમ વાપિસ કયું આઇ હો.’

‘સર, બહારદુર કા અકબર પર ફોન આયા કી સીમામેડમ પાગલ હો ગઇ છે...કૂછ કરો...અકબરને મુજે વાપસ થોડે દિન ઉસકી દેખલાલ કે લિયે ભેજા છે.’

‘તુમને સાચકોલોજિસ્ટ કા કોન્ટેક્ટ કયું નહીં કિયા?’

‘મૈને કહા કી યલો ઉસકે પાસ મગર સીમાને ના કહા.’

‘શક્તિના તુમકો સય મેં લગતા છે પાગલ હો ગઇ છે? ડરી હુઇ છે?’

‘વો કઇ બાર ઐસા બોલતી રહેતી છે કી મેરા જીવન બરબાદ કર દિયા ઇન લોગોને...’ શક્તિનાએ કહ્યું.

‘નામ બતાયા કિસી કા?’ મોરેએ પૂછ્યું.

‘નહીં...નામ નહીં બોલી કિસી કા.’

‘ઠીક છે...તુમલોગ બહાર આ સકતે હો.’ બધા બહાર આવ્યા.

‘સીમાદેવી. મુજે લગતા છે આપકો ટ્રીટમેન્ટ કી ઝરૂરત છે.’

‘મુજે કહી નહીં જાના.’

‘અભી તો આપને શક્તિના કો કહા...ખુશા દો...જાના છે...’

‘મૈને ઠીક હું...નહીં જાના મુજે.’ સીમાએ અકળાઇને કહ્યું ને દરવાજા પર ટકોરા પડ્યા. શિંદેએ જઇને દરવાજો ખોલ્યો. સામે સાચકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહ ઊભી હતી.

એને જોઇને સીમા ખૂબો પાડવા લાગી: ‘મુજે નહીં મિલના...નહીં કરની ટ્રીટમેન્ટ...ચલે જાઓ યહાં સે’

‘હમને બુલાયા છે ઇનકો...’ મોરેએ કહ્યું.

‘સીમા, કોઈ ટ્રીટમેન્ટ નહીં કરંગી...બસ સિફ બાત કરની છે તુમસે.’

નીલમ શાહે એસીપી મોરેની સામે જોયું. એમણે ઇશારો કરીને સીમાને અંદર લઇ જવાની સંમતિ આપી ને શાંતાબાઈને કહ્યું: ‘તુમ સાથ રહેના...ધ્યાન રખના.’

‘સર, ચે કયા પાગલપન છે?’ એસીપી મોરે જે કહે તે ચૂપચાપ કર્યા કરતા શિંદેએ પૂછ્યું.

‘શિંદે, પાગલપન કો જાનને કે લિયે થોડા પાગલપન ઝરૂરી

છે. શક્તિના, તુ અંદર જા કર આરામ કર. બાદ મેં તુમકો બુલાતા હું.’ શક્તિના સીમાને લઇ જવાયેલા રૂમના બંધ દરવાજા પર નજર કરીને બીજા રૂમમાં ગઇ.

એસીપી મોરેએ કોઇ ચોક્કસ કારણસર સાચકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહેને બોલાવી હતી, પરંતુ શું એસીપી મોરે અને સાચકોલોજિસ્ટનો પ્લાન સફળ થશે ખરો? એમની આ કવાયતથી ખૂનીની ભાળ મળી જશે? ઇન્સિક્યોરિટી અને ડિપ્રેશનથી આગળ વધીને માનસિક અસ્થિરતા સુધી પહોંચેલી સીમા કયું રહસ્ય છુપાવી રહી હતી? ચોબેજી લિખિત સ્ક્રિપ્ટની ચાલે ચાલી રહેલા એસીપી મોરેની ચાલ ખોડેગાઇ તો નહીં જાયને? *

‘તને ભૂખ લાગે છે? ઊંઘ બરાબર થાય છે?’ નીલમ શાહે સીમા સાથે વાત શરૂ કરી કે તરત જ શાંતાબાઈ વચ્ચે ટપકી: ‘મેડમ, પ્લીઝ હિન્દી મેં બોલા...મુજે સમજને કા છે.’ નીલમ શાહે એની સામે જોતાં ફરી પૂછ્યું: ‘સીમા, તુજે ભૂખ લગતી છે...નીંદ ઠીક સે આતી છે?’

‘દેખો મેડમ, મેરી મેન્ટલ હેલ્થ ઠીક નહીં...મુજે અકેલા છોડ દો પ્લીઝ.’

‘ઇસકા એક હી ઇલાજ છે બાતચીત તુમ્હે ભૂખ લગતી છે? નીંદ આતી છે?’

‘હાં...આતી છે...મુજે પાની પીના છે.’ સીમાએ કહ્યું. નીલમે શાંતાબાઈની સામે જોયું. શાંતાબાઈ પાણી લેવા ગઇ કે તરત જ સીમાએ કહ્યું: ‘તમને ખબર છે એસીપી મોરે કોઇ કિક્શનલ સ્ક્રિપ્ટને આધારે ઇન્વેસ્ટિગેશન કરી રહ્યા છે. સીધાસાદા ખૂની સુધી લઇ જતા કેસને અવળે રસ્તે લઇ જઇ રહ્યા છે.’ નીલમ શાહે ન આશ્ચર્ય વ્યક્ત કર્યું ન એની વાતમાં ધ્યાન આપ્યું...કેમ કે એમને ખુદને સચ્ચાઇની જાણ નહતી. શાંતાબાઈ પાણી લઇને આવી ને વાતનો દોર બદલાઇ ગયો.

‘તુમ્હારે પિતાજી કે બારે મેં એક લાઇન મેં બતાઓ.’

‘તુમકો હવસખોરી કો કેસે ભૂલ સકતી હું. સીમાએ પાણી પીતાં કહ્યું.

‘ઓર ચંદન કે બારે મેં કભી સોચતી હો.’

‘બેકાર આદમી યા...નિકમ્મા એક નંબર કા.’

‘મોતીબાબુ...વો બંદા કેસા યા?’

‘ભોલા...ઇમાનદાર...ઓર બેવકૂફ યા...મેરે સાથ શાદી કરને કા સપના દેખતે દેખતે મર ગયા.’

‘તુમને મુજે બતાયા યા કી પ્રિયા અભિ કે બહુત નજીક થી...’

‘વો હી ખા ગઇ અભિ કો...પુલીસ સમઝતી નહીં...ઉસને હી મર્ડર કિયા છે.’ સીમા એકદમ સ્વચ્છતાથી બોલી.

‘તુમકો પ્રિયા સે કયું ડર લગતા છે...તુમકો માર કે ઉસકો કયા મિલેગા?’

‘મુજે લગતા છે અભિ કે સાથ ઉસને શાદી કર લી થી...મુજે માર કર વો ચે સબ વો હડપ લેગી.’

‘તુમકો કેસે પતા ઉસને અભિ સે શાદી કર લી થી...કોઇ પ્રૂફ છે તુમ્હારે પાસ?’

‘મુજે લગતા છે.’ સીમાએ કહ્યું.

‘સીમા, અબ તુમ્હે પ્રિયા સે ડરને કી ઝરૂરત નહીં છે કયું કી પુલીસને પ્રિયા કો પકડ લિયા હોગા.’

‘સય...આપકો કેસે પતા ચલા...’

‘શિંદે સાહેબ પ્રિયા કો ગિરફતાર કરને ગયે છે.’ નીલમ શાહે કહ્યું. શાંતાબાઈ સાચકોલોજિસ્ટ નીલમ શાહે અને સીમાના હાવભાવ જોઇ રહી હતી.

‘મૈં પહેલે સે બોલ રહી હું. પ્રિયા હી છે ખૂની.’ સીમાના ચહેરા પર ખુશીની લહેર ઊપસી આવી. નીલમ બહાર આવીને એસીપી મોરેને માથું હલાવીને હા પાડી. આ શોનો સંકેત હતો એની ખબર મોરે સિવાય કોઇને ન પડી.

‘શાંતાબાઈ, સીમાદેવી કો બહાર લે આઓ. મોરેએ કહ્યું. બંને બહાર આવ્યા. સામે પ્રિયા અને પિન્ડો ઊભાં હતાં.

‘આખિર હમને ખૂની કો પકડ લિયા.’ એસીપી મોરેએ મોટેથી ઘોષણા કરી. સીમાનો ચહેરો ખીલી ઉઠ્યો.

‘મોરે સાહેબ ચે કામ બહુત જલ્દી કરને કા યા...બહુત દેર કર દી આપને’ સીમાએ ઠેડ કલેજે કહ્યું.

‘મૈં ભી યહી કહેતા હું બહુત દેર કર દી મૈંને.’ એસીપી મોરે બોલ્યા અને ધડામ કરતોક દરવાજો ખુલ્યો ને બબલુએ એન્ડ્રી મારી.

આકાશ મારી પાંખમાં
ડૉ. કલ્પના દવે
feedback@bombsamachar.com

લવ યુ, બેટા

આજે જૂન મહિનાનો ત્રીજો રવિવાર છે. નવી પેઢી એને ફાધર્સ ડે (પિતૃદિવસ) તરીકે મનાવે છે. કૌટુંબિક આત્મચીતના આ ભાવને સમજવા થોડી વાત માંડીએ. મારા પિતાશ્રીનાં ચરણોમાં સમર્પિત ભાવ:- પૂજ્ય પરપાણને

પૂજ્ય પરપાણ આજ આપનું સ્મરણ થતાં, ચશુભીના નયન, નમણાં હૈયાને ભીજવી રહ્યાં, કંટકોને મારે ચાલી નવી કેડી કંડારી ગયા, સંવર્ષોના અડાબીડ વનને ભેદતા ગયા, કર્મનિષ્ઠા ને આત્મબળના પીયુષ આપી ગયા, જીવનપંથના અમ પ્રેરક બની દિવ્યપંથે સીધાવી ગયા.

ભારતીય સંસ્કૃતિ મુજબ જે બાળકને નવ મહિના કૂખમાં ઉછેરીને માતા બાળકને જન્મ આપે છે તેને માતા, જન્મની કે જન્મતા કહેવાય છે, જયારે પિતાના આત્માનો જે અંશ છે તે પુત્રને આત્મજ અને પુત્રીને આત્મજા કહેવાય છે. એક જ માતા-પિતાનાં બાળકો જેની લોહીની સગાઈ છે તેને સહોદર કહેવાય છે. આ કૌટુંબિક સંબંધો અતૂટ છે, પણ એને સમૃદ્ધ રાખવાની જવાબદારી આપણી જ છે.

માતા-પિતાના નામથી આગવી ઓળખ આપણી સંસ્કૃતિનું પ્રતીક કહી શકાય. મા પાર્વતીને શૈલજા, તો જ નકતનયા- જાનકી, શ્રીકૃષ્ણ- યશોદાનંદન તો રઘુવંશમાં જન્મેલા રાઘવ કે શ્રીરામ. કુંતીપુત્ર-કીર્તેય.

માતૃપ્રેમની અનેક વાતો આપણે કરીએ છીએ, પણ જેના વાસ્તવ્યની અતૂટ ધારા આપણા પર વરસે છે તેને આપણે ભાવે જ સમજી શકીએ છીએ.

દીકરો સાત-આઠ વર્ષનો થાય ત્યારે પરપા એના માટે સુપર હીરો હોય છે પણ સમય જતા એમાં ઓટ આવે, એના આદર્શ બદલાય અથવા વૈચારિક મતભેદને લીધે પરપા જોડે મતભેદ અને ઘણી વખત મનભેદ થાય, પણ કહેવાય છે ને કે-છાતી તો પ્રજ્ઞના જેવી, હૈડું જાણે હિંમતલય. એ પિતાના હૃદયની વિશાળતા આપણે પામી શકતા નથી.

દીકરા કે દીકરીને કોઈ પણ આપતિ હોય ત્યારે પહાડની જેમ તેનું રક્ષણ કરે, તે પિતા.

સંતાનને ખુશ રાખવા, તેમની દરેક ઈચ્છા પૂરી કરવા તનતોડ મહેનત કરે, તે પિતા.

રાતના બાર વાગે ડોરબેલ વાગે અને સૌથી પહેલાં સફાળો જાગે, કુટુંબનો રક્ષક, તે પિતા.

એજ્યુકેશન માટે, લોન લેવી હોય કે ઘરમાં કોઈ શુભપ્રસંગ હોય ત્યારે નાણાંની વ્યવસ્થા કરે તે પિતા. જીવન જીવવાની સાચી તાલીમ આપીને, કૌટુંબિક-સામાજિક કે વ્યવસાયિક જીવનના પડકારો કેવી રીતે ઝીલવા, કપરાસંજોગોમાં ચોચ નિર્ણય લેવા, જરૂર પડે ત્યારે લાગણીને સંચમિત રાખવાની હિંમત પિતા જ આપી શકે.

પ્રતિકુળ પરિસ્થિતિમાં સાચો માર્ગ ચીંધે તે પિતા. મા ગૃહિણી તરીકે પોષણ કરે જયારે પિતા આંગળી પકડીને બહારનું વિશ્વ બતાવે છે. ભણવામાં, આર્થિક આયોજનમાં કે તમારો વ્યવસાય કરતી વખતે તમે કોઈ પણ પરિસ્થિતિનો કેવી રીતે સામનો કરશો એ પિતા સમજાવે છે.

પિતાના આ પ્રેમને ઓળખવાનો અને પામવાનો પ્રયત્ન કરીએ અને સંતાન તરીકે આપણે એમને અદ્યત્ન પ્રેમ આપીએ, એમની કાળજી રાખીએ એ જ સાચો ફાધર્સ ડે.

આજની યુવાપેઢી ખૂબ સમજુ અને વિવેકી છે પણ તે છતાં ય સમયના અભાવે કે બદલાયેલી જીવનશૈલીને લીધે વૃદ્ધ માતા-પિતાને પોતે વધુ સમય આપી શકતા નથી.

મિત્રો, યાદ રાખજો કે પિતા કદાચ હું તને ખૂબ ચાહું છું- એવું શબ્દોમાં વ્યક્ત નહીં કરે પણ એમનો એ અવ્યક્ત પ્રેમ એમની આંખોમાં અને હૈયે નીતરતો રહે છે. નિવ્યંજિત શુદ્ધ પ્રેમને પામવા એમના નિર્મળ મનમાં ઠોકરું કરજો.

મિત્રો, તમારામાં આત્મવિશ્વાસ જગાડનાર એ પિતાનો કોઈ પણ રીતે વિશ્વાસઘાત ન કરતા. યાદ રાખજો કે માતા-પિતાના પ્રેમમાં કોઈ શરત નથી. માત્ર આત્મિક પ્રેમ છે. પિતા પોતાના આંસુ હૈયે ધરબી રાખે છે, એમનો પ્રેમ પણ મૂક હોય છે, પણ સંતાનોની કાળજી અને સુરક્ષા માટે પિતા શક્તિનો સ્તંભ છે.

છેલ્લાં દશ વર્ષથી પોતાના યુવા દીકરાના વિયોગમાં ટડપતા એક વિદેશી વૃદ્ધ પિતાની મનોવ્યથા આ કવિતામાં આલેખાઈ છે.

દીકરા, તું દૂરના દેશો ઊડી ગયો!
આપણા આ ઘરના માળાને, મેં મારા હાથે સજાવ્યો તો
હૈયાની ફુંકથી એમાં પૂર્યા હતા ડ્રાઇવ,
ઓ, દીકરા તું ક્યાં છે, મને સાંભળે છે?

તું જ તો મારું જીવન છે.
દીકરા, પાછો આવને આપણા આ માળામાં-
આકાશ સામે મીટ માંડી જોઈ છું તારી વાટ.
દિવસ ઉગતા જ સૂર્યને પૂછું છું,
પ્રત્યેક રાત્રિએ તારલાને પૂછું છું-
કે મારો દીકરો આવશે ને?

આકાશ, તારાઓ, સૂર્ય-ચંદ્ર બધા ચૂપ-
ચારેકોર એક સમ્રાટો અને અંધારું.
દીકરા, આવ કદાચ હું કાલે ન હોઈ તો?
બસ, મોડું થાય તે પહેલાં, એક વાર આવી જા.
તું નાનો હતો હું તને ટોપી પહેરાવતો,
ત્યારે તું કેવું મીઠું હસતો હતો-
તારા ગળે ટાઈ બાંધતા હું તને બથમાં લેતો-
પછી, તું કહેતો- પપ્પા, આય લવ યુ.

અને મોટો થયો, જગતમાં ઊડવાની પાંખો મળતાં જ-
તું દૂરદેશ ઊડી ગયો.
આ ઘરમાં તારા પહેલા પગલાંની છાપ પણ,
આજે હું જોઈ શકું છું.
પ્રેમના અતૂટ વિશ્વને છોડીને, તું ગયો તે ગયો, પાછો ના જ ફર્યો!
તારી મા પણ મને ગરીબને છોડીને ચાલી ગઈ.
હવે હું વદ થયો છું- હવે થાક્યો છું.
ભેંકાર એકલતામાં ધ્રુવસી રહ્યો છું, મને ભય લાગે છે.
બેટા, એક વાર આવ, હું હજુ તને ચાહું છું.
તું આવે કે ન આવે પણ, હું તને પ્રેમ કરતો જ રહીશ.

વિશેષ પ્લસ
feedback@bombsamachar.com

કે. પી. સિંઘ

માત્ર માનવ નહીં પશુ-પંખી પણ હોય છે સમજદાર!

બગવાને ફક્ત માનવજાતિને જ બુદ્ધિ નથી આપી. પશુ-પંખીઓ પણ પોતાના વર્તનથી દેખાડે છે કે તેઓ પણ બુદ્ધિમતા રાખે છે. જાપાનનો એક પોપટ ચૂસૂકી પોજરામાંથી નીકળીને આઝાદ તો થયો, પરંતુ થોડા દિવસો બાદ તે પાછો માલિકના ઘરે આવી ગયો. તેને ઘરનું પૂરું સરનામું ખબર હતું.

આવી જ ચતુરાઈ કાંઈક ખિસકોલી કરે છે. આપણે જોઈએ છીએ કે તે માટીને ખોદીને ફરીથી એને ઢાંકી દે છે. ખરેખર તો તે જમીનની અંદર દાટેલા દાણાને પોતાની બુદ્ધિમતાથી ખાય છે.

ઠીક એ રીતે વાંદરાઓ પણ ચપળ હોય છે. એવું માનવામાં આવે છે કે તેમનો શબ્દકોષ ઘણો સમૃદ્ધ હોય છે. ડિસ્કવરીએ પોતાની રિસર્ચમાં જણાવ્યું કે તેમની ભાષા આપણી ભ

મોર્નિંગ મ્યૂસિંગ
રાજ ગોસ્વામી
feedback@ bombaysamachar.com

ટ્રમ્પ-મસ્કની ટક્કર આત્મમુગ્ધ ને અહંકારી લીડરોમાં સહાનુભૂતિ જેવું કશું હોતું નથી

અમેરિકન પ્રેસિડેન્ટ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ અને અબજોપિટિ બિઝનેસમેન ઈલોન મસ્ક વચ્ચે લડાઈ થઈ ગઈ છે. ટ્રમ્પ પ્રશાસનમાંથી મસ્કની વિદાઈ, ટેક્સ બિલને લઈને કોંગ્રેસની વારંવાર ટીકા, ટ્રમ્પને 'ઉઘાડા' પાડવાની ધમકી, મસ્કની કંપનીઓ પર લગામ કસવાની ટ્રમ્પની વળતી ધમકી અને આરોપ-પ્રતિઆરોપનો સિલસિલો, ઈત્યાદિ એ દુશ્મનીથી કંઈ ઓછો નથી.

ટ્રમ્પ કહે છે કે મસ્કનું દિમાગી સંતુલન બગડી ગયું છે. મસ્ક કહે છે કે અમેરિકામાં હવે ત્રીજી પાર્ટી બનાવવાનો સમય આવી ગયો છે. એ બંને એવી રીતે ભેગા થયા હતા જાણે વર્ષો પહેલાં મેળામાં છુટા પડી ગયા હોય અને હવે એવી રીતે વર્તે છે જાણે બાપે માર્યાં વેર હોય. ટ્રમ્પને એમના ચૂંટણી પ્રચાર દરમિયાન મસ્કના પૈસા અને સોશિયલ મીડિયાના પ્રભાવની જરૂર હતી. મસ્ક પોતે (દક્ષિણ આફ્રિકામાં જન્મ્યો હોવાથી) રાષ્ટ્રપ્રતિ બની શકે તેમ ન હોવાથી એને વ્હાઈટ હાઉસમાં પોતાનો માણસ જોઈતો હતો.

બીજી તરફ, અમેરિકન ન વહીવટીતંત્રની સાક્ષરફાઈ કરવા માટે ટ્રમ્પે જે રીતે મસ્કને બિનશરતી ટેકો અને અમાપ સત્તા આપી હતી અને મસ્કે જે રીતે ચારેબાજુથી કચરો વાળ્યો હતો (અને વળતારમાં નવો કચરો વેચ્યો હતો), તે પછી તે ટ્રમ્પની દરેક નીતિ-રીતિમાં સલાહ-સૂચન આપતો હતો. એમાં એને એવું લાગવા માંડ્યા હતાં કે એ ખુદ જ સુપર-પ્રેસિડેન્ટ છે.

ટ્રમ્પે ઇલેક્ટ્રિક વાહનો પરથી ટેક્સ કેડિટ દૂર કરી તેના પગલે મસ્કની 'ટેસ્લા' કાર કંપનીને મોટો ફટકો પડ્યો અને તેમાંથી બંને વચ્ચે ફટકયું હતું. જાણકાર લોકો કહે છે કે વહેલું કે મોડું, આવું થવું અનિવાર્ય હતું. મનોવિજ્ઞાનજ્ઞો કહે છે કે બંને અહંકારી છે, બંને આત્મમુગ્ધ છે. આપણે ત્યાં કહેવત છે કે એક મ્યાનમાં બે તલવાર ન રહી શકે, તેના જેવું છે આ. મનોવિજ્ઞાનમાં 'આલ્ફા મેલ'ની એક ધારણા છે. થોડા વખત પહેલાં, અભિનેત્રી અને સાંસદ કંગના રાણાવતે એક વિવાદાસ્પદ પોસ્ટ કરી હતી, જે પાછળથી ભાજપના અધ્યક્ષ જે.પી. નડુના કહેવાથી હટાવવી પડી હતી. તેમાં કંગનાએ લખ્યું હતું, 'એમાં કોઈ બેમત નથી કે ટ્રમ્પ એક આલ્ફા મેલ છે, પરંતુ આપણા પીએમ સૌ આલ્ફા મેલના બાપ છે.'

પીએમની તો ખબર નથી, પણ ઈલોન મસ્ક જરૂર ટ્રમ્પનું માથું ભાંગે તેવો આલ્ફા મેલ છે. અમેરિકાની રાજનીતિમાં અત્યારે જે તમાશો થઈ રહ્યો છે તે આ બે આલ્ફા મેલની ટક્કર છે. આલ્ફા મેલની ધારણાને સમજવા જેવી છે. તેની કલ્પના જંગલી વરુ (આલ્ફા વુલ્ફ) સાથે જોડાયેલી છે. ઘણા લોકો શિયાળને વરુ કહે છે, પણ બંને શ્વાન કુળનાં ભિન્ન પ્રાણી છે. વરુ, માંસાહારી શ્રેણીના કેનિડે કુળનું સસ્તન વન્ય પ્રાણી છે. ગુજરાતી સ્થાનિક ભોલીમાં તેને નાર, ભાગડ, લાગડ કહે છે. તેની ઊર ઉપજાતિ છે અને તેમાં નર માદા કરતાં મોટો હોય છે. વરુ સૂકા જંગલોમાં અને ગાંડા બાવળની ઝાડીઓવાળા મેડાનવાળા વિસ્તારોમાં જોવા મળે છે. તે એકલાવું જનાવર છે. મતલબ કે તે ટોળામાં નથી ફરતું. તાકતવર અને આગેવાન પુરુષોને આલ્ફા મેલ કહેવામાં આવે છે તે પણ આ જ કારણથી... એ સૌથી આગળ અને એકલા હોય છે. વરુ દેખાવમાં કૂતરા જેવું હોય છે, પરંતુ તે વાઘને પણ ઊભી પુંછડીએ ભગાડવા સક્ષમ હોય છે. માણસ આજ સુધી તેના ગળે પકડે બાંધી શક્યો નથી. એટલા માટે તમને પ્રાણી સંગ્રહાલયમાં વાઘ જોવા મળશે, પણ વરુ નહીં! વરુ તેના પ્રદેશમાં સૌથી શાતીર અને તાકાતવર શિકારી છે. તે કોઈનાથી ડરતું નથી. તેની પ્રકૃતિ જ એવી છે કે તે તેના પિતરાઈ શ્વાનની જેમ માણસોના પંપાળવાથી ન તો ભરમાઈ જાય છે કે ન તો માસિયારી બહેન શિયાળની જેમ તેનાથી મોટાં શિકારી પ્રાણીથી ડરી જાય છે. એવું કહેવાય છે કે તેના બાળકને જો કોઈ પશુ ઉઠાવી જાય તો, તે પૂરા પ્રદેશને તપાહ કરી નાખે છે. તે જ્યારે શિકાર પર જાય ત્યારે તેની સાથે વુદ્ધ વસ્ત્રોને નથી રાખતું. તેમના માટે શિકાર કરવો એ યુદ્ધથી કમ નથી અને એમાં યુવાન અને તેજ વસ્ત્રો જ

ઉપયોગી હોય છે. વસ્ત્રોની આવી અનોખી લાક્ષણિકતાઓના કારણે જ માણસે તેની વાતચિત્તોમાં માનવ વરુ (વેચરવુલ્ફ)ની કલ્પના કરી છે. વસ્ત્રોની વસતિમાં એક જોડી એવી રહેતી હતી જે પૂરા જૂથ પર, આહાર પર અને સમાગમ પર નિયંત્રણ રાખતી હતી. અર્થાત, વરુઓ આપસમાં લીડર બનવા માટે લડાઈ કરતાં અને એમાંથી એક જોડી 'વરુ સમાજ'માં પોતાનું પ્રભુત્વ સ્થાપતી. આ બંને આલ્ફા મેલ અને આલ્ફા ફીમેલ કહેવાય છે. ઉત્ક્રાંતિવાદી મનોવૈજ્ઞાનિકોનો દાવો છે કે માનવ સમાજમાં પુરુષોનો સામાજિક વ્યવહાર પણ વસ્ત્રો જેવો જ છે. પુરુષ પણ એના જૂથમાં લીડર બનીને બીજા પર શાસન કરવા, સંસાધનો પર કાબૂ જમાવવા અને સ્ત્રીને એની મેટિંગ પાર્ટનર બનાવવા માટે લડાઈ કરતો રહે છે. પુરુષોમાં કુદરતી રીતે જ બીજાઓ પર પ્રભુત્વ જમાવવાની વૃત્તિ હોય છે, અને જે પુરુષ આત્મવિશ્વાસ, દબતા, કરિશ્મા અને શારીરિક શક્તિનું પ્રદર્શન કરે છે તે વધુ આકર્ષક અને જીવનમાં વધુ સફળ હોય છે. આવા માણસો 'આલ્ફા' કહેતા અને જે નબળા, આજ્ઞાકારી, અસુરક્ષિત અને બોરિંગ હતા તે 'બીટા' તરીકે ઓળખાતા હતા. 'આલ્ફા' શબ્દ ગ્રીક બારાપડીમાંથી આવે છે. તેના પહેલા અક્ષરને આલ્ફા કહે છે. છેલ્લાં અક્ષરને 'ઓમેગા' કહે છે. તદ્દનુસાર, જે પ્રથમ છે, પ્રાથમિક છે, અગ્રણી છે, સૌથી ઉપર છે, એક નંબર પર છે તે આલ્ફા છે. ઈસાઈ

ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટમાં, ઈશ્વર પોતાને આલ્ફા અને ઓમેગા ગણાવે છે; હું જ પ્રારંભ છું અને હું જ અંત છું. અમેરિકાને ફરીથી મહાન બનાવવાની રાજનીતિમાં ટ્રમ્પ અને મસ્કની મનઃસ્થિતિ પણ આવી જ છે: હું જ પ્રારંભ છું અને હું જ અંત છું. પણ આવું માનવાવાળો એક હોય, બે નહીં. બે હોય તો મતભેદ અને મનભેદ થવો અનિવાર્ય છે. જેમ વરુ તેની ટેરેટરી માટે લડાઈ કરે તેમ આ બે ટ્રમ્પ અને મસ્ક પણ તેમની સત્તા અને સર્વોપરિતા માટે લડી પડ્યા છે.

ટ્રમ્પ-મસ્કનો ઝઘડો વ્યક્તિગત છે અને તેમાં અમેરિકાની જનતાનું અને લોકશાહીનું નુકશાન છે. આત્મમુગ્ધ લોકોના હાથમાં રાજકીય અને પૈસાની સત્તા આવી જાય ત્યારે એ કેવી ઘટિયા રીતે વર્તે છે તેનું આ બંને ઉદાહરણ છે. આત્મમુગ્ધ અને અહંકારી લીડરો નિર્દયી હોય છે અને તેમનામાં સહાનુભૂતિ જેવું કશું હોતું નથી. આજુબાજુના લોકો પર એ પોતાનો કેટલો સ્થાપીને અથવા સતત વાહવાહી અને એટેન્શન મેળવીને એમની અણઆવડતની ભાવનાથી પીછો છોડાવવાનો પ્રયાસ કરે છે. પોતે કેટલા યોગ્ય છે તે સાબિત કરવા માટે સતત પ્રયત્નશીલ હોય છે. આત્મમુગ્ધ લીડરો એટલા માટે જ પોતાની ટીકા કે રિજેક્શન સહન નથી કરી શકતા અને જે કંઈ ખરાબ હોય તેના માટે બીજા લોકોને દોષિત ઠેરવીને પોતાને પીડિત તરીકે પેશ કરે છે. ટ્રમ્પ અને મસ્ક અત્યારે એ જ કરી રહ્યા છે.

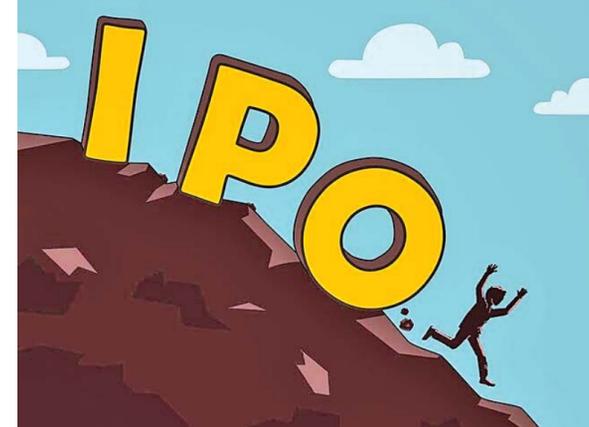
ઈકો-સ્પેશિયલ
જયેશ ચિતલિયા
feedback@ bombaysamachar.com

છલકાઈ જતા તમામ આઈપીઓ સારા જ હોય એ જરૂરી નથી

જાહેર ભરણાં (આઈપીઓ-ઈનિશિયલ પબ્લિક ઓફરિંગ) કંપનીઓ માટે પરિવર્તનકારી સીમાચિહ્ન સમાન હોય છે. આ સાથે કંપની પબ્લિક સમક્ષ આવે છે, વધુ પારદર્શક અને જવાબદાર બને છે. તેના શેરોમાં લાખો લોકો લે-વેચ કરે છે. તેણે સતત નીતિ-નિયમોના પાલન કરવાના આવે છે. કંપનીઓ માટે જાહેર ભંડોળ મેળવીને બિઝનેસ વધારવાની તક ઊભી થાય છે. મોટા આઈપીઓ ઘણી વાર મીડિયાનું ધ્યાન આકર્ષિત કરતા હોય છે, જ્યારે અમુક નાની તથા મધ્યમ કદની કંપનીઓના આઈપીઓ ભલે હલુ પ્રચાર ન પામે, પરંતુ એવા શક્તિશાળી રૂપમાં ભેરવી આવે છે. મોટો આધાર કંપનીઓના મેનેજમેન્ટ અને તેના બિઝનેસમાં રહેલી સમર્થતા પર હોય છે.

કમાવવાની ઈચ્છા રાખતા હોય છે. જોકે આ સુલભતા બેધારી તલવાર બની ગઈ છે. એક બાજુ, રિટેલ રોકાણકારો ખૂબ સરળતાથી એમની અરજીઓનો લાભ ઉઠાવી શકે છે, મતલબ કે ભંડોળ ઉધાર લઈને કે ફિનટેક સંચાલિત આઈપીઓ ફાઈનાન્સિંગનો ઉપયોગ કરે છે તો બીજી બાજુ, ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન, જે સામાન્ય રીતે ઈન્વેસ્ટરોના ભરોસાનું પ્રતીક ગણાય છે તેનો બજારને ગેરમાર્ગે દોરવા ચાલાકીપૂર્વક દુરુપયોગ કરવામાં આવે છે.

- ▶ દરેક ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શનની સફળતાથી અંજાઈ જવું નહીં.
- ▶ શું બધાં આઈપીઓ રોકાણ કરવા લાયક હોય ખરા?
- ▶ રોકાણકારોએ પણ આઈપીઓને જોવા-સમજવાની દ્રષ્ટિ કેળવવી જોઈશે.

ગેરમાર્ગે દોરતું ચિત્ર ઊભું થાય છે. ભરણાંના વધુ પડતા ઊંચા આંકડા સાચા ઈન્વેસ્ટરો એવું માનવા માટે પ્રેરે છે કે સંબંધિત આઈપીઓ ખરેખર સારો છે અને તેથી ડિમાન્ડમાં છે. 'સેબી'ના સાવચેતીનાં પગલાં... આવી કૃત્રિમ માગના દૂરગામી પરિણામો આવે છે. લિસ્ટિંગ બાદ, ગેરફાયદા ઉઠાવનાર રોકાણકારો લોન ચૂકવવા માટે એકિઝટ કરવા એટલે કે શેરો વેચી દેવા ઉતાવળા બને છે, પરિણામે ભારે અસ્થિરતા સર્જાય છે. ઘણા એસએમઈ આઈપીઓના કે સોમ્ પ્રારંભિક ઉછાળા બાદ અમુક અઠવાડિયામાં જ એમના ભાવ નીચે પહોંચાઈ છે અને લીધે રિટેલ

ઈન્વેસ્ટરોને નુકસાન ભોગવવાનું આવે છે. આ બધાં જોખમોને ધ્યાનમાં લઈને નિયમન સંસ્થા 'સેબી'એ એસએમઈ આઈપીઓ માર્કેટમાં સંતુલન પ્રસ્થાપિત કરવા માટે કેટલાંક સારાહનીય પગલાં લીધાં છે. નિયામકનો હસ્તક્ષેપ પ્રતિબંધાત્મક અને શિક્ષાત્મક એમ બંને છે. આઈપીઓ અરજીઓ માટે અપફ્રન્ટ માર્જિન પેમેન્ટ્સ ફરજિયાત બનાવીને 'સેબી'એ ઉધાર લીધેલા નાણાં પરની નિર્ભરતાને ઘટાડી દીધી છે અને માત્ર ખરા-જેન્યુઈન ઈન્વેસ્ટરો જ ભાગ લે એવી તકેદારી લીધી છે. હવેની મજબૂત નિરીક્ષણ યંત્રણા ઢગલાબંધ અરજીઓની ચકાસણી કરશે, જેથી રિટેલ ક્વોટાનો દુરુપયોગ અટકાવી શકાશે. વધુમાં, 'સેબી'એ ડિસ્ક્લોઝરને લગતા નિયમોને પણ કડક બનાવ્યા છે, જેમાં કંપનીઓને એવો ખુલાસો કરવાનો રહેશે કે એમની આઈપીઓ કિંમત વાજબી છે અને એ આવકનો ઉચિત ઉપયોગ કરવા ધારે છે. આનાથી એ સુનિશ્ચિત થશે કે એકત્ર કરાયેલી મૂડી ખરેખર બિઝનેસ જરૂરિયાતો માટે જ વપરાશે, નહીં કે સફાઈખોરી માટે. આમ નિયામકનાં પગલાંનું મહત્ત્વ તો

રહે જ છે, પરંતુ મર્ચન્ટ બેન્કરો તથા મધ્યસ્થીઓની પણ જવાબદારી બને છે. એસએમઈ આઈપીઓમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેન્કોની ભૂમિકા માત્ર સુવિધા પ્રદાન કરવાથી આગળ વધીને બજારની તંદુરસ્તી જળવાય એવી સક્રિય ભૂમિકાની પણ હોવી જોઈશે. ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન જો કૃત્રિમ રીતે કરાયું હોય તો એનો પ્રચાર સફળતાના માપદંડ તરીકે કરવો ન જોઈએ. મર્ચન્ટ બેન્કરોએ ઈન્વેસ્ટર અરજીઓ પર કડક કામગીરી બજાવવી જોઈશે.

આઈપીઓના ભાવ બનાવટી માગને બદલે ફંડામેન્ટલ્સને આધારિત હોવા જોઈએ. ઈન્વેસ્ટરોને આસાન લાભના પ્રલોભનોમાં ફસાવવાને બદલે જોખમોથી વાકેફ કરવા જોઈએ. આવી પ્રવૃત્તિઓને કારણે બજારની સ્થિરતાને પણ હાનિ થાય છે. આમ છલકાઈ જતા આઈપીઓમાં રિટેલ ક્વોટાને વ્યવહારુ બનાવવાનો 'સેબી'નો પ્રસ્તાવ સાચી દિશાનું પગલું છે. ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન જ્યારે સાચું હોય તો એ કંપનીના ભાવિમાં ભરોસો દર્શાવે છે, પરંતુ જો બનાવટી હોય તો એ છેતરપિંડીનું સાધન બની જાય છે.

અહીં એક વાત સ્પષ્ટ છે: સાચી પ્રગતિ ખોટા પ્રચાર દ્વારા અંધાધૂંધીથી નહીં, પરંતુ વિવેકપૂર્ણ વહીવટની સ્થિરતાથી થાય છે. 'સેબી'ની સતર્કતા એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે આઈપીઓ, જે ઉદ્યોગોના વિકાસ અર્થે મૂડી એકત્ર કરવા માટેના હોય છે તેનો ભરો ઉદેશ્ય સહેલાઈથી પૈસા કમાઈ લેવાના હુંસાનુંસીમાં ખોવાઈ ન જાય. ટૂંકાગાળાના લાભને બદલે લાંબા ગાળાની પ્રામાણિકતાને પ્રાથમિકતા અપાશે તો એસએમઈ સેમેન્ટનો લાંબા ગાળાનો વિકાસ થશે.

હૈ... ખરેખર?!'
પ્રકુલ શાહ
feedback@ bombaysamachar.com

૩૩ હજાર ફૂટથી વગર પેરેશૂટે પડ્યાં ને જીવતાં રહ્યાં, બોલો!

Vesna Vulovic. હા, આ મહિલાને નામે અનોખો વિશ્વ-વિક્રમ છે. આમાં એમની કોઈ કરામત, હિંમત કે કાબેલિયત નથી પણ નિયતિ અને નસીબનો ભૂરપૂર સાથ મળ્યો. વેસ્ના વુલોવિક (૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ - ૨૩ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૬) એક સર્બિયન યુવતી અને એર હોસ્ટેસ. ૧૯૭૨ની ૨૬મી જાન્યુઆરીનો દિવસ વેસ્ના ક્યારેય ભૂલી ન શક્યા. તેઓ જાટ ફ્લાઈટ ૩૬૭માં સ્વીડનના સ્ટોકહોમથી સર્બિયાના બેલગ્રેડ જતા હતા. આ ફ્લાઈટમાં કુલ ૨૮ માનવી હતા. બધું એક સમુસૂતરું ચાલતું હતું, વિમાન લગભગ ૩૩ હજાર ફૂટની ઊંચાઈએ પહોંચ્યું ત્યાં સુધી. એર હોસ્ટેસ વેસ્ના વુલોવિક ખાવાનું કે કંઈક ટ્રોલીમાં લઈને પ્રવાસીઓ તરફ આગળ વધી રહી હતી ત્યારે ફ્લાઈટના લગેજ વિભાગમાં જોરદાર ધડાકો થયો. વિસ્ફોટ એટલો ભયંકર હતો કે હવામાં જ વિમાનમાં આગ ફાટી નીકળી અને ત્રણ ટુકડા ધરતીને મળવા ઝડપભરે નીચે ધસવા માંડ્યા. આ ત્રણેય ટુકડા જ્યાં પડ્યાં ત્યાં ચોમેર બરફ જ બરફ હતાં. બરફની ચાદર પર વિમાનના ટુકડા ભડભડ બળી રહ્યા હતા.

આ વિમાન એટલે કે એના ટુકડા પડ્યા હતા ચેકોસ્લોવેકિયાના શ્રીબસ્કા કામેનિસ નામના સ્થળે. થોડાનુથોડે એ સમયે સ્થાનિક ગ્રામજન જુઓ હકિ કે ત્યાંથી પસાર થયા. તેમણે કોઈકના કણસવાનો અવાજ સાંભળ્યો. બીજા વિશ્વ યુદ્ધ દરમિયાન તબીબ તરીકે આપેલી સેવાના અનુભવથી તેઓ સમજી ગયા

કે કોઈક ભયંકર પીડામાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. આસપાસ જોયું તો ભયંકર રીતે ઘાયલ થયેલી એક યુવતી મદદ માટે આજીજ કરતી દેખાઈ. હકિએ ખૂબ કાળજીપૂર્વક એ યુવતીને વિમાનના કાટમાળમાંથી બહાર કાઢી. એના શરીર પર ઠેરઠેર ઈજા થઈ હતી. હકિને લાગ્યું કે આનાં પગના હાડકાં

તૂટી ગયા હોવા જોઈએ. જુનો હકિએ ઘાયલ યુવતીને શક્ય એટલી ઝડપભરે હોસ્પિટલ પહોંચાડી, ત્યાં સુધી એ કોમામાં સરી પડી હતી. દસ-દસ દિવસ કોમામાં રહ્યા બાદ હોશમાં આવ્યા બાદ સૌને ખબર પડી કે એનું નામ વેસ્ના વુલોવિક હતું. દુર્ઘટનાગ્રસ્ત વિમાનમાં બેઠેલી એની સિવાયની એક-એક વ્યક્તિ મરણ પામી હતી, પરંતુ ૩૩ હજાર ફૂટની ઊંચાઈએથી પેરેશૂટ વગર પડવા છતાં એ જીવી ગઈ એ કોઈ માની શકતું નહોતું. છતાં ધારણાથી સશકત હતી વાસ્તવિકતા ને જીવતીજાગતી વેસ્ના.

જીવી ગયાનો આનંદ સાથે વેદના અને લાચારી ય લાલ્ચો હતો. એના શરીરનાં કમર નીચેના ભાગને લકવો મારી ગયો હતો. બે પગે ચાલવાનું અશક્ય હતું. આ ઉપરાંત માતા બનવાની શક્તિ ગુમાવી દીધી હતી. વેસ્નાના જીવી જવામાં લોકોને જલદી વિશ્વાસ ન બેઠો. આને લીધે તપાસ-સંશોધન થવા માંડ્યા કે વેસ્ના વુલોવિક કેવી રીતે જીવતી રહી. એ સમયમાં અખબારો એક પછી એક કારણ પીરસવા માંડ્યાં હતાં.

સૌથી પહેલું જે કારણ બહાર આવ્યું એ વિવાદાસ્પદ પણ બની ગયું. જીવતા બચી જવાનું સૌથી પહેલું અને મોટું કારણ એ હતું કે વેસ્ના વુલોવિકનું લો બ્લડપ્રેશર હોવાનું. નિષ્ણાતોએ સમજ પાડી કે બહુ ઊંચાઈ પર કોઈ દુર્ઘટના થાય તો પ્રવાસીઓના બ્લડપ્રેશર ખૂબ જ વધી જાય. એને લીધે ઓક્સિજન ઘટી જવાથી હૃદય ફાટી જાય. દુર્ઘટના ગ્રસ્ત વિમાનના બધા કમનસીબ પ્રવાસીઓ સાથે પણ એવું થયું હતું, પરંતુ વેસ્નાનું બ્લડપ્રેશર પહેલેથી જ ઓછું હોવાથી તેને આ બાબતની ઘણી ઓછી અસર થઈ અને તે બચી ગઈ. પરંતુ આ કારણ જાહેર થયા પછી સવાલ ઊગી નીકળ્યો કે જો વેસ્નાને લો બ્લડપ્રેશર હતું તો પછી એરહોસ્ટેસ તરીકે નોકરી મળી કેવી રીતે? આનો ખુલાસો ખુદ વેસ્નાએ વરસો બાદ કર્યો હતો. એને પહેલેથી જ લો બ્લડપ્રેશર રહેતું હતું પણ ઈન્ટરવ્યૂ અગાઉ તેણે ખૂબ કોફી પીને બ્લડપ્રેશરને સામાન્યતર બનાવ્યું હોવાથી તે મેડિકલ ટેસ્ટમાં પાસ થઈ ગઈ અને એરહોસ્ટેસ તરીકે નોકરી મળી ગઈ હતી. સૌથી આશ્ચર્ય, અચરજ કે આઘાતની બાબત એ હતી કે દુર્ઘટના ગ્રસ્ત વિમાનમાં વેસ્ના વુલોવિકની ચૂટી જ નહોતી, વેસ્ના નામની અન્ય એક એરહોસ્ટેસની હતી, પરંતુ સમાન નામને લીધે ગોટાળો થવાથી વેસ્નાએ ફરજ પર હાજર થવું પડ્યું હતું. (ક્રમશઃ) ■

સ્પોટ લાઈટ મહેશ્વરી feedback@bombaysamachar.com

‘અફલાતૂન’ને અફલાતૂન આપકાર

‘મહેશ્વરી બહેન, તમારા સીનમાં ડાન્સ રાખીએ.’ ડિરેક્ટર નીરજ વોરાનું સૂચન સાંભળી શણિક હું વિચારમાં પડી ગઈ, પણ પછી હસી પડી. મેં આ નાટક સ્વીકાર્યું ત્યારે મને કહેવામાં આવ્યું હતું કે નીરજ સાથે કામ કરવાની મજા જરૂર આવશે, પણ એ ધૂની માણસ છે. સ્ક્રિપ્ટ અનુસાર નાટક તૈયાર કરવામાં નથી માનતો. ગમે ત્યારે એ લખેલા સીનમાં બદલાવ કરવા માટે જાણીતો છે કે પછી કોઈ સીન આખેઆખો પડતો મૂકી સાવ નવું જ દ્રશ્ય તૈયાર કરવાની એને આદત છે. આ બધું સાંભળ્યું હતું એટલે છેલ્લી ઘડીએ કોઈ સીન બદલાય? એવો વિચાર મને ન આવ્યો અને ન તો મેં એની સાથે કોઈ દલીલ કરી. જૂની રંગભૂમિમાં પણ મને આ પ્રકારના કેટલાક અનુભવ થયા હતા.

મેં કહ્યું સાંભળે અને નીરજે મને સીન સમજાવ્યો. સીન એવો હતો કે છોકરાઓ દાદા સાથે અલકમલકની વાત કરતા હોય છે ત્યારે એમાંથી એક જણ એમને પૂછે છે કે ‘હું દાદાજી, તમારા તો લવ મેરેજ હતા ને. તો તમે દાદી સામે પ્રેમનો એકરાર કઈ રીતે કર્યો હતો?’ આ મીઠી મધુર વાતચીત થઈ રહી હોય છે ત્યારે દાદા એમને યુવાનીની વાત કરે છે. એ સમયે હું ગીત ગાતી ગાતી નીચે આવું છું અને એ સીનમાં ગીત ગાતા ગાતા મારે એન્ટ્રી લેવી એવું નીરજનું સૂચન હતું. ગીત પસંદ કર્યું હતું રાજ કપૂર - નરગીસ પર ફિલ્માવાયેલું ‘ચોરી ચોરી’ ફિલ્મનું ‘જહાં મેં જાતી હું વહીં ચલે આતે હો, ચોરી ચોરી મેરે દિલ મેં સમાતે હો’.

હવે જો તમે ૨૦૦૬માં આવેલી રોહિત શેટ્ટીની ‘ગોલમાલ: ફન અનલિમિટેડ’ જોઈ હો તો અસ્સલ આવો જ એક સીન તમને જોવા મળ્યો હશે. ફિલ્મમાં દાદાનો રોલ પરેશ રાવલે કર્યો હતો અને દાદીમાની ભૂમિકા સુખિતા મુખરજીએ કરી હતી. સુખિતા એટલે મજદાર ટીવી સિરિયલ ‘કરમચંદ’માં પંકજ કપૂરની સેક્રેટરી કિટીનો રોલ કરનારી અભિનેત્રી. ‘ગોલમાલ’ ફિલ્મમાં પણ દાદાજી પરેશ રાવલ યુવાનીમાં દાદી સમક્ષ મૂકેલા પ્રેમના પ્રસ્તાવની વાત કરે છે ત્યારે સુખિતા ‘ક્યું આગે પીછે ડોલતે હો ભવરોં કી તરહ’ ગીત ગાય

એના સ્વભાવમાં જ નહોતું. લાંબો ડાયલોગ મેં તૈયાર કર્યો અને નીરજે એમાં નજીવા ફેરફાર કરી મને અભિનંદન પણ આપ્યા. એ ડાયલોગ એવો હતો જેમાં અમારા ઘરમાં ઘૂસેલા ચાર યુવાનોનું કપટ ઉઘાડું પડે છે. કલાઈમેક્સના આ બદલાવથી કે પછી કોઈ અન્ય કારણસર, અગિયારમા શોથી નાટક એવું ઊપડ્યું કે ન પૂછ્યો વાત. દોડવા માટે જાણે ઢાળ મળ્યો હોય એમ નાટક સડસડાટ ચાલવા લાગ્યું. ૪૦૦થી વધુ શો થયા અને એ સુધ્ધાં એક પણ ચેરિટી શો વિના. નાટકને મળેલી અસાધારણ સફળતા એની સાથે સંકળાયેલા દરેક કલાકાર માટે ટોનિક સાબિત થતી હોય છે. ૧૯૮૨થી ૧૯૮૪ એમ સળંગ બે વર્ષ મેં એ નાટકના શો કર્યા. નાટક હોય ફિલ્મ હોય કે કળાનું બીજું કોઈ સ્વરૂપ હોય, એમાં સંવેદના હોવી જરૂરી છે. વાર્તા,

નાટ્યાત્મકતા, સજાવટ, અભિનય આ બધું ફિલ્મ કે નાટકને એક અલગ ઊંચાઈ પર લઈ જાય એ વાત સાચી, પણ જો એ બધું દર્શકના ચિત્તને હલબલાવે નહીં, એના હૃદયને ઠંડોળે નહીં તો એનો વિસ્તાર સીમિત રહે છે. કૃતિએ જો સીમાડા ઓળંગી, છલાંગ મારી ઇલાચ વધવું હોય તો એમાં કોઈ એવું તત્ત્વ હોવું જરૂરી છે જે દર્શકના લાગણીતંત્રમાં ખળભળાટ મચાવી દે. નીરજ વોરાની એવી કોશિશને કારણે નાટકને જવલંત સફળતા મળી એવું મારું માનવું છે. ‘અફલાતૂન’ને મળેલી અફલાતૂન સફળતાથી એમ બધા પોરસાઈ ગયા હતા. નાટકને ધૂળધાર સફળતા મળે ત્યારે નવું નાટક કરવાની ઇચ્છા થોડી ઢીલી પડી જતી હોય છે. એવામાં મને એક એવી ઓફર આવી જેની મેં કલ્પના પણ નહોતી કરી. ઓફર અમેરિકામાં નાટક કરવાની હતી, પણ ‘અફલાતૂન’ના શો ચાલુ રાખી હું એ સ્વીકારી શકું એમ નહોતી. એટલે મેં આખી વાત નિર્માતા આશિષ ત્રિવેદી (ઉપેન્દ્ર ત્રિવેદીનો દીકરો)ને કરી. મારા આશ્ચર્ય વચ્ચે તેણે તરત હા પાડી દીધી અને કહ્યું કે ‘મહેશ્વરી બહેન, ઊપરો અમેરિકા.’ કલાકારને સારી તક મળે એમાં રાજી થનારા લોકો પણ હોય છે. આશિષ ત્રિવેદી એવી વ્યક્તિ હતી.

એ જ શૂરા જે મુસીબત જોઈ મૂંઝાતા નથી

કનેયાલાલ મુનશીની પ્રખ્યાત નવલકથા ‘પૃથ્વીવલ્લભ’નો આધાર લઈ પ્રભુલાલ દિવેદીએ ‘માલવપતિ મુંજ’ નામનું નાટક લખ્યું હતું. આ નાટકમાં કામ કરતા નટ માસ્ટર અશરફખાનના અભિનયની ઘણી પ્રશંસા થઈ હતી. તેમના અભિનય ઉપરાંત દર્દ ભરેલા ઘૂંટાયેલા અવાજમાં રજૂ થયેલા ગીત નાટ્ય રસિકો માટે એક અવિસ્મરણીય ભાષ્ય બની રહ્યા છે. એક ગીત તો અનેક લોકોના અંતરમાં આજે પણ સચવાઈને પડ્યું હશે જેમાં મનુષ્યની બેમિસ્લાલ વ્યાખ્યા થઈ છે: **એક સરખા દિવસ સુખના કોઈના જાતા નથી, એથી જ શાણા સાલબી લેશ કુલાતા નથી. ભાગ્ય રૂટે કે રીડે એની તમા તેને નથી, એ જ શૂરા જે મુસીબત જોઈ મૂંઝાતા નથી.** * અશરફખાન ઉપરાંત એમના જેવી જ અવલ ગાયકી ધરાવતા નટ ભગવાનદાસ આવ્યા. સંગીત સમ્રાટ તરીકે પણ ઓળખાતા ભગવાનદાસ

‘દેશી નાટક સમાજ’માં પ્રભુલાલ દિવેદી લિખિત ‘સત્તાનો મઠ’ નાટકમાં ‘પતંજલિ’ની ભૂમિકાથી લોકપ્રિય બન્યા હતા. એ સમયે અશરફખાન પણ ‘દેશી નાટક’માં હતા અને ભગવાનદાસની સામે એક અલગ પાત્ર ભજવતા હતા. નાટકમાં એક સિચ્ચેશન એવી આવતી જ્યારે એક વીંગમાંથી ભગવાનદાસ અને બીજી તરફથી અશરફી ગાતા ગાતા આવતા. આ અનોખી જુગલબંધી પર પ્રેક્ષકો ઓવારી જતા હતા. એ ગીતની પંક્તિઓ પણ જનમાનસના દિલમાં અડો જમાવી બેસી ગઈ છે. એ પંક્તિઓ હતી: **‘તું વેશ મુસાફર વડી જશે, સમય ઘડી કે બે ઘડી, એ મરતી મનમાં રહી જશે, એ સમય ઘડી કે બે ઘડી. એ આંખ છતાં કાં અંધ બને, લઈ દીવો હાથ કાં કૂવે પડે? અભિમાન અસ્વ પર ચડી ચડી, એ સમય ઘડી બે ઘડી.’**

બ્રાન્ડ બનશે બિઝનેસ વધશે સમીર જોશી feedback@bombaysamachar.com

શું તમારા વ્યવસાયને બ્રાન્ડ બનાવવાની જરૂર છે? આ રહ્યા એના પાંચ સંકેત...

આ અઠવાડિયે આપણા કોમર્સ અને ઇન્ડસ્ટ્રી મિનિસ્ટર પીયૂષ ગોયલજીએ એક્સપોર્ટ સંબંધી એક વાત કહી કે એ MSME (મિનિસ્ટ્રી ઓફ માર્કેટ સ્મોલ એન્ડ મિડિયમ એન્ટરપ્રાઇસ) ઇન્ડસ્ટ્રીને એમની પ્રોડક્ટ વિદેશમાં રજિસ્ટર કરવામાં મદદ કરશે. આની સાથે એમણે બીજી મજેદાર વાત એ કહી કે, ફક્ત પ્રોડક્ટ રજિસ્ટર કરવાથી કામ નહિ બને, તમારે બ્રાન્ડ પણ બનાવવી પડશે અને આપણે સાથે મળીને બ્રાન્ડ કેમ્પેન ચલાવવા પડશે. એમણે આ સચોટ વાત કહી, જે ઘણાં મોટા મોટા વેપારીઓ પણ નથી સમજતા. મોટા ભાગે MSME અને તેની ઉપરના વેપારીઓ પણ ફક્ત પ્રોડક્ટ વેચવામાં માને છે અને આખી જિંદગી એક કોમોડિટી બનીને રહી જાય છે. બ્રાન્ડ બનાવવાના ફાયદા એ જાણતા હોવા છતાં આંખ આડા કાન કરે છે. ગોયલજીએ જે વાત કહી તેનું તાત્પર્ય તે છે કે જો બહારના દેશોમાં પોતાને રજિસ્ટર કરવા હશે તો વેલ્યુ એડિશન કરવું પડશે અને ત્યાં બ્રાન્ડનું પદલું ભારી હશે, કારણ કે ફક્ત સામાન્ય પ્રોડક્ટને કોઈ ભાવ નહિ આપે. આ વાત આપણે આ કોલમમાં હંમેશાં જાણવાની કોશિશ કરીએ છીએ. આજે પાછું તેને તાજું કરીએ.

એમણે ડિસ્ટ્રીબ્યુશન ગોઠવ્યું છે, એમનું પ્રોડક્ટ માર્કેટ ફિટ પણ વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવાયેલું છે, અને સ્થિર આવક પણ છે. જોકે, ક્યાંક એમનો પ્રોથ અર્થાત્ વૃદ્ધિ અટકી જાય છે. માર્જિન ઘટે છે. નવા ગ્રાહકો મળે તેની પહેલાં જૂના ગ્રાહકો એમને ઝડપથી ભૂલી જાય છે. મોટાભાગે અહીં મુદ્દો માર્કેટિંગનો નથી - બ્રાન્ડિંગનો છે. ફક્ત લોગો કે ટેગલાઇન જ નહીં, પરંતુ બ્રાન્ડને એક વ્યૂહાત્મક સંપત્તિ તરીકે જોવી પડશે. જો તમને ખાતરી ન હોય કે તમારા વ્યવસાયને બ્રાન્ડની જરૂર છે કે નહીં તો અહીં જે પાંચ વાત - સંકેત આપ્યા છે તે જાણવાની કોશિશ કરો. આ વાત હું ઘણીવાર વિવિધ કેટેગોરી, વિવિધ સાઈઝની કંપનીઓમાં જોઈ છું, જેમકે

૧) સ્પર્ધામાં ટકવા માટે તમારે ડિસ્કાઉન્ટની જરૂર છે. આ ફક્ત પ્રાર્થિંગનો અર્થાત્ ફિંમતનો મુદ્દો નથી. તે પસંદગાન અર્થાત્ ધારણા વિશે છે. એક બ્રાન્ડ જોઈએ તેવી વેલ્યુ ઉભી કરી શકે છે. બ્રાન્ડથી ઉદ્ભવેલી વેલ્યુ વિનાનો કોઈપણ વેપાર વ્યવસાયમાં ટકી રહેવા માટે સંઘર્ષ કરે છે. ૨) લોકો તમારી કેટેગોરી યાદ રાખે છે પણ તમારું નામ નહીં. જો તમે ‘આ કે પેલું ટેક પ્લેટફોર્મ’ અથવા ‘લાલ કવરવાળો તે સાબુ’ તરીકે જાણીતા છો તો તમે અથવા તમારું નામ લોકોને યાદ નથી. આ મોટો અવરોધ છે

તમારા ગ્રોથ માટે. કાલે તમારા જેવું જ પ્રોડક્ટ લઈને કોઈ આવશે અને વેચશે અને તમે કંઈ નહીં કરી શકો. ૩) તમે હંમેશાં ગ્રાહકો શોધો છો અને ક્યારેય એમને આકર્ષિત કરતા નથી. આનો અર્થ છે કે તમે હજુ પણ પુશ યુઝરચનામાં માનો છો. જો તમારો વ્યવસાય ફક્ત સખત મહેનત કરવાથી જ વિકસે છે. તો તમે બ્રાન્ડ દ્વારા થતા વેચાણને અને ગ્રાહકના ખેંચાણને ગુમાવી રહ્યા છો. ૪) તમે અને તમારી ટીમ તમારી પ્રોડક્ટ યુનિક શા માટે છે તે સમજાવવા માટે સંઘર્ષ કરે છે. જો તમે ખુદ આંતરિક રીતે અસ્પષ્ટ છો કે તમે શેનાથી ઓળખાવ છો કે યુનિક શું છે તો બહારના લોકોને તમને ભૂલતા વાર નહીં લાગે. જો તમારા સ્ટ્રાફ્ફ શા માટેનો જવાબ નહીં આપી શકે તો તમારા ગ્રાહકો પણ હંમેશાં મૂંઝવણમાં રહેશે. ૫) તમારી વૃદ્ધિ ભાવનાત્મક નહીં, પરંતુ ઓપરેશનલ લાગે છે. જો બધું રાખેતા મુજબનું લાગે છે અને ગતિ જણાતી

નથી તો તે એક સંકેત છે કે તમારા વ્યવસાયમાં જાન ઉતરવાની જરૂર છે અને તે ફક્ત એક બ્રાન્ડ પ્રદાન કરી શકે છે. વર્ષોથી, મેં પારિવારિક વેપારી પેઢીઓ, સ્ટાર્ટઅપ્સ અને લિગસી ઉત્પાદકો સાથે પણ કામ કર્યું છે અને મારો અનુભવ કહે છે કે મજબૂત બ્રાન્ડ બનાવવા માટે તમારી કંપની મોટી હોવી જરૂર નથી. તમારે બ્રાન્ડિંગને ફક્ત ખર્ચ અથવા બાહ્ય શણગાર તરીકે જોવાનું બંધ કરી તેને દિશા ચીંધનાર તરીકે જોવાનું શરૂ કરવાની જરૂર છે. તેથી જ્યારે તમને તમારા ઉત્પાદનોનું વેચાણ મુશ્કેલ લાગે અથવા તેમાં અટવાઈ જાઓ, લોકોને શું કોમ્યુનિકેટ કરવું તેની અવઢવમાં હોવ, જો તમારી નવી પેઢી તમારા વેપારમાં રસ નથી લેતી અથવા વેપારમાં જોડાવા નથી માગતી ત્યારે તમારી જાતને પૂછો: જે રીતે તમે આજ સુધી ધંધો ચલાવ્યો તે રીતે આગળ ચલાવી શકશો? કન્ઝયુમર બદલાઈ રહ્યો છે ત્યારે તમને તમારા જૂના સ્વરૂપમાં કસ્ટમર અપનાવશો? અને સૌથી મહત્વનો સવાલ : શું આ વ્યવસાયિક સમસ્યા છે કે છુપાયેલી અથવા ના બનાવેલી બ્રાન્ડની સમસ્યા? જો ઉપરોક્ત વાતો અથવા સંકેતોને તમે અનુભવો છો અને લાગે છે કે આ તમારી જ વાત છે તો સમય આવી ગયો છે વ્યવસાયને બ્રાન્ડ બનાવી તેના સહારે વેપાર કરવાની, કારણ લોકોને પ્રોડક્ટ નહીં બ્રાન્ડ જોઈએ છે.

કેનવાસ અભિમન્યુ મોદી feedback@bombaysamachar.com

એક રોગે ઘરની ડિઝાઈન બદલી, હવે ઘરની ડિઝાઈન નવા રોગને નોતરે છે?

જૂનાં ઘરો અને નવાં ઘરોની બાંધણીને ધ્યાનથી જોઈ છે? ‘શાંત ઝરુબે વાટ નીરખતી રૂપની રાણી જોઈ હતી, મેં એક શહેજાદી જોઈ હતી’. ઝરુખામાં શહેજાદી, રાણી, રાજકુમાર જ કેમ ઉભા હોય? કારણ કે એ ઝરુખા મહેલોમાં હોય તો હવે બીજો સવાલ, આજથી ત્રણ સદી પહેલાના ઘરોના ચિત્રોમાં સામાન્ય માણસ એટલે કે મધ્યમ આવક ધરાવતા મિડલક્લાસ મેનના મોહલલામાં બાલકનીઓ દેખાતી હતી? જૂનાં ચિત્રોમાં જો શહેર કે ગલી બતાવવામાં આવી હોય તો બે માળિયા ઘરના છાપરા તો મોટાભાગે ત્રિકોણાકાર જ કેમ રહેતા? બસો-ત્રણસો વર્ષ પહેલા મકાનની હારમાળા ‘C’ કે ‘U’ આકારમાં ભાગ્યે જ જોવા મળતી. અને હવે દરેક ઘરમાં વરંડો, ઓસરી, બાલકની, સપાટ અગાણી ચારે દિશામાં ફલેચની હારમાળા કેમ દેખાય છે? એક શબ્દમાં જવાબ જાણવો હોય તો આ રહ્યો જવાબ: ટીબી અર્થાત્ ટ્યુબરક્યુલોસીસ. આ રાજરોગને આજ સુધી શ્રાપ જ મળ્યા છે. તમારા કુટુંબનો આંબો હો. તેમાં ત્રીજી-ચોથી કે સાતમી-આઠમી પેઢીએ કોઈ તો એવા દુર્ભાગી સ્વજન હશે જ, જેનું મૃત્યુ ટીબી-ક્ષય રોગને લીધે થયું હોય. અત્યારે કેટલા દુનિયાની પચીસ ટકા વ્યક્તિ એટલે કે કુલ વસતિનો ચોથો ભાગ કોઈના કોઈ કોઈ સમયે ટીબીથી પીડાય છે. ખાંસી, કળતર, તાવ

માણસને ઘસી નાખે. કુટુંબના એક સભ્યને થાય એટલે બીજાને થવાની સંભાવના વધી જાય. કોઈ યુદ્ધે નહિ લીધો હોય એટલો ભોગ આદિમાનવયુગથી ચાલી આવતા આ રોગે લીધું છે. ઈજિપ્શિયન મુત્તદેહોના પરીક્ષણમાં પણ બહાર આવ્યું કે એમનામાંથી મોટા ભાગના ક્ષયરોગથી પીડાતા. માટે સામૂહિક રીતે કેન્સર કરતાં પણ વધુ ધિકારને પાત્ર બનેલો આ રોગાધિરાજ હંમેશાં નફરત પામ્યો છે, પરંતુ ટ્યુબરક્યુલોસીસે મોર્નર્ન આર્કિટેક્ચરનો પાયો નાખ્યો એ વાત નજરઅંદાજ ન થવી જોઈએ. આજે આપણે જે ડિઝાઈનમાં ઘરોમાં રહીએ છીએ તે ડિઝાઈનનો અમુક ભાગ આ રોગને આભારી છે.

ટીબીની પરાકાષ્ટા ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ વખતે આવી હતી, કારણ કે ફેક્ટરીઓનું પ્રમાણ વધ્યું. માણસે એકબીજાના શારીરિક સંસર્ગમાં વધુ આવતા થયા. બંધિયાર જગ્યાઓ અને લાંબા સમય સુધી એક જ જગ્યા પર કામ કરવાનું જરૂરી બન્યું. ટીબીનો રોગ વધુ ફેલાયો. ૧૮૧૦ થી ૧૮૧૫ વચ્ચે ન્યુયોર્કની ચોથા ભાગની વસતિ ટીબીમાં ખલાસ થઇ ગઈ. અમેરિકાએ ઔદ્યોગિકરણ તરફ દોટ મૂકી તો તેની સાઈડ ઈફેક્ટ ટીબીના સ્વરૂપમાં આવી. તબીબી સંશોધનકાર રોબર્ટ કોચે ટીબી રોગ માટેના અપરાધી બેક્ટેરિયાને છૂટો પાડ્યો ૧૮૮૦ પછી. ત્યાં સુધી એટલો ખ્યાલ આવી ગયો હતો કે ટીબી પેશન્ટને રાહત આપવા માટે એને એકાંતમાં રાખવો. જ્યાં પૂરતો

સૂર્યપ્રકાશ હોય, હવા-ઉજાસ આવે અને સોખ્ખાઈ હોય માટે આ સમયગાળા દરમિયાન સૂર્યસ્નાન માટે સેનેટોરિયમની સ્થાપના થવાનું શરૂ થઇ ગયું. જર્મની, પોલેન્ડ, સ્વિટ્ઝરલેન્ડ જેવા દેશ મેડિકલ ટુરિઝમ માટે નહિ પણ ખાસ ટીબી-ટુરિઝમ માટે પ્રખ્યાત થઇ ગયા. લોકો સમગ્રથ લેવા, સ્વચ્છતા વાળી જગ્યામાં એકલા રહેવા માટે આવી જગ્યાઓ ગોતવા લાગ્યા, પણ દરદીઓની સંખ્યા બહુ હતી. માટે હોસ્પિટલો અને સેનેટોરિયમની ડિઝાઈન એવી બનાવવા લાગી કે તે એકસાથે ઘણાં પેશન્ટને સમાવી શકે અને બધાને પૂરતા સૂર્યપ્રકાશ અને સ્વચ્છતાનો લાભ મળે. અમેરિકામાં ત્યારે ‘કન્ઝમ્પશન’ તરીકે

બયંકર વ્યાધિએ મોર્ડન આર્કિટેક્ચરમાં પ્રદાન કર્યું. એક રોગ માનવસભ્યતાની રહેણીકરણી ઉપર કાયમી અસર છોડી જાય તે વાત મોટી છે. આ કન્ઝમ્પશન ઈતિહાસ કેમ યાદ કર્યો? કારણ કે ભૂતકાળમાં એક રોગે માણસોના ઘરની ડિઝાઈન ફેરવી હતી, આજે માણસો પોતાના એ જ ઘરની ડિઝાઈન બદલાવીને ભવિષ્યની એક મોટી મહામારી બનાવ જઈ રહેલા રોગને આમંત્રણ આપી રહ્યા છે. શું છે એ સમજાવું? ઘરની દરેક દીવાલ ઉપર સ્વીચબોર્ડ હોય અને એમાં એક કરતાં વધુ પ્લગ હોય એવી સવલત ઇન્ટરિયર ડિઝાઈનર આપી રહ્યા છે. ઘરના કોઈ પણ ખૂણે તમને ફોન ચાર્જ કરવાનું મન થાય કે લેપટોપ લાઇને બેસવાનું મન થાય કે ટીવી જોવાનું મન થાય આમ કોઈને કોઈ ઈલેક્ટ્રોનિક ડિવાઈસ ચાલુ રહે તેવી ડિઝાઈનવાળા ઘરમાં આપણે રહીએ છીએ. આ વાત કોઈ સંતની કથા જેવી ઉપદેશાત્મક લાગતી હોય તો એક નક્કર હકીકત જાણો લોકો કે આવનારના ચાલીસ વર્ષમાં ટકવાની મુજબ નંબર વન ઉપર કેન્સર કે એઇડ્સ નહિ, પણ ડિપ્રેશન હશે. દુનિયાની અડધી વસતિ ૨૦૫૦ સુધીમાં મેન્ટલ ડિસઓર્ડરથી પીડાતી હશે અને તેમાં વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટીમાં જીવાડતાં ઈલેક્ટ્રોનિક ડિવાઈસ કારણભૂત હશે. ડિઝાઈન બદલો... રોગ બદલેગા !

સર્જકના સથવારે રમેશ પુરોહિત feedback@bombsamachar.com

પ્રકૃતિના સથવારે અનુભૂતિ અપતારનો શાયર કૈલાસ પંડિત

રંગ ભીની ને સુવાળી નીકળી યાદ એની બારમાસી નીકળી

આજે આપણે વાત કરવી છે પરભાષાના સર્જક કે જેમણે ગુજરાતી ભાષાને પોતાની માતૃભાષા હિન્દી કરતા વધારે લાડ લડાવ્યા હતા. આ ચલગારા કવિનું નામ છે કૈલાસ પંડિત. આખી જિંદગી મહાનગર મુંબઈમાં વીતાવી. ગઝલ સર્જન પણ અહીં જ કર્યું. ગુજરાતી મુશાયરાઓમાં સફળતાપૂર્વક ભાગ લીધો. કૈલાસ પાસે સાદગીનો વૈભવ હતો. એમની જીવનશૈલી એવી હતી કે એ પારકાને પોતાના કરે. મુંબઈ અને ગુજરાતમાં એમનું મિત્રવર્તુણ બહુ મોટું હતું. સમર્થ કવિઓ, સંગીતકારો, નામી ગાયકો અને સાહિત્ય સાથે નાતો-નિસ્તબ ધરાવતા અસંખ્ય ભાવકોનો માનીતો શાયર હતો.

કૈલાસ અને સુરેન્દ્ર ઠાકર 'મેહુલ' લગભગ એક જ સમયે ઉદય પામ્યા અને સાથે રહીને ઘણું સર્જન કર્યું. કૈલાસ પંડિત પાસે નોખું વિચારવાનો અને પરિણામે કશુંક આશ્ચર્યજનક આપવાનો અભિગમ હતો. ભાષા બોલ્યાલની, શબ્દોના ચયનમાં સાદગી, નવા કાલ્પના અને રદીક પ્રયોજવાની ઉત્સુકતા, ઇંદને વફાદાર રહેવાની જાગૃતિએ એમની ગઝલોના બાલ દેહને સુંદર રીતે કંડાર્યો હતો. ગઝલના આંતર દેહ એટલે તગઝલ, તસ્વવુક અને તસ્વુરમાં એમણે પ્રતિભાવંત યોગદાન આપીને ગઝલના આંતરદેહને પણ શણગાર્યો છે. કૈલાસે નાની બહરમાં ગઝલો લખી છે અને ગઝલની રવાની એટલે શું એ સિદ્ધ કરી બતાવ્યું છે.:

ગઝલની રંગીની બહુસ્પર્શી નથી આમ છતાં આ કવિએ ગઝલના રંગને પ્રકટાવવામાં યથાર્થ પ્રયત્નો કર્યા છે. એમની ગઝલમાંથી થોડાં ઉદાહરણો જોઈએ.

યહરો જુઓ છો આપ, હું એ આરસીમાં છું

ખેલ્યા કરે છે જુલફથી એ કાંસકીમાં છું

રંગ ભીની ને સુવાળી નીકળી યાદ એની બારમાસી નીકળી.

સરખા થવાની વાત તો આકાશમાં રહી ઊડતી લટોની સાથ હું ઊડી ઊડી ગયો.

સૂતાં હશો તો ખ્યાલમાં આવી જઈશ હું આખા બદનમાં ફૂલ થઈ મહેકી જઈશ હું

કહેવાય એવા સાવ અમસ્તા પ્રસંગમાં ખૂંપી ગયો છું ખૂબ હું ભીના સંબંધમાં

વાળ અગાસીમાં એ ઝટકે આખા શહેરે છત્રી ઓઢી!

મુંબઈ જેવા મહાનગરની યાંત્રિક જિંદગી

અને નાના માણસોના જીવનની સાચુકલી રજૂઆત, દર્દ, પીડા અને વ્યથા સુધીની અનુભૂતિઓ કૈલાસના સર્જનમાં અભરે ભરી છે. થોડાંક ઉદાહરણો જોઈએ:

સાંજે જશે ને આવશે પાછો સવારમાં સૂરજને રહેવા શહેરમાં કોઈ જગ્યા નથી.

ચમન તુજને સુમન મારી માફક છેતરી જશે પ્રથમ એ પ્યાર કરશે ને પછી જખ્મો ધરી જાશે

આખો દિવસ જે શેઠને મોટરમાં લઈ ફર્યો રાતે બિચારો ટ્રેનમાં લટકી ઘરે ગયો.

ખનકે છે એના ખોભલે સૂરજનું પાંચિયું ચગળ્યા કરે હોકમાં રસ્તાનાં સિન્હલો

ઘરનો ઉપાડી બોજને ભટકે છે ક્યારના મારા શહેરમાં કેટલા એવા શ્રવણ હશે.

આવીશ ત્યારે સાંજના ઢગલો થઈ જઈશ નીકળું છું ઘરની બહાર હું છૂટેલા તીર જેમ

ઊડતી રહેલી વાતમાં પંખીપણું નથી

વસતી ભરેલા શહેરમાં વસતીપણું નથી.

શોક થયો કૈલાસ'નો પુરો લાશ બળી ગઈ, ચાલો જઈએ.

ગઝલમાં મિલન અને વિરહના ભાવની દાર્તાન આપોઆપ આવી જતી હોય છે, કૈલાસ મિલનના કેફને પીધા પછી વિરહના દર્દને જીવી જવાની વાત કેટલી સચોટતાથી કરે તે જોઈએ:

એના વિરહના દર્દને જીવી ગયો છું હું એના મિલનના કેફને પણ પી ગયો છું હું

શક્ય છે વરસાદનો હિરસો હશે આપણો સંબંધ પણ ભીનો હશે.

રાહ જોતાં એ ઝરૂબે આમ ઊભા હોય પણ આપણું સ્વપ્નાં જેવાં એનાં સ્વપ્નાં હોય પણ.

ભૂલી જવાના જેવો હશે એ બનાવ પણ ક્યારેક તમને સાલશે મારો અભાવ પણ

તારી વ્યથા કબૂલ મને એક હદ સુધી આંસુ બનીને આંખમાં કાયમ ન આવ પણ

માનવ જીવનના વિવિધ ભાવોને, આશાઓને, અરમાનોને અને ઇચ્છાઓને દરેક કવિ પોતાની રીતે વાચા આપતો હોય છે. કૈલાસની વિશિષ્ટતા એ છે કે અશ્રુ, ડુસકાં, વ્યથા અને વેદના પ્રકૃતિનાં તથ્યો સાથે સંગોપાઈને આવે છે જેમ કે:

કિરણોની જેમ ફૂલને સ્પર્શી રહ્યો છું હું ભીનાશ એની આંખની લૂછી રહ્યો છું હું

બેસી ગયું છે ફૂલમાં ઝાકળ થઈ હવે એનું સ્મરણ સવારમાં છલકી ગયું હશે.

એકાદ એવી યાદ તો છોડી જવી હતી છુટ્ટા પડવાની વાતને ભૂલી જવી હતી વહેતા પવનની જેમ બધું લઈ ગયા તમે મુઠ્ઠી ભરી સુગંધ તો મૂકી જવી હતી.

ફરી વરસાદ આવ્યો ને થયું એનું સ્મરણ પાછું મને ઘેરી વળ્યું છે એનું એ વાતાવરણ પાછું હવાનો ખાલીપો મહેકી ઊઠ્યો કોચલના ટહુકાથી

કે આવ્યું પહાડથી કિલ્લોલતું 'રમતું' ઝરણું પાછું કૈલાસ પંડિતે ગુજરાતી કવિતાને ઇસ્સો જેટલી ગઝલો, મુક્તક, નાટ્ય, ગીત, અદ્યોક્ત રચનાઓ આપી છે. એમનું પ્રદાન ચિરંજીવી છે.

જેમને ભૂલી જતાં વર્ષો થયા યાદ આવ્યા એક અમથી વાતમાં

સુખનો પાસવર્ડ

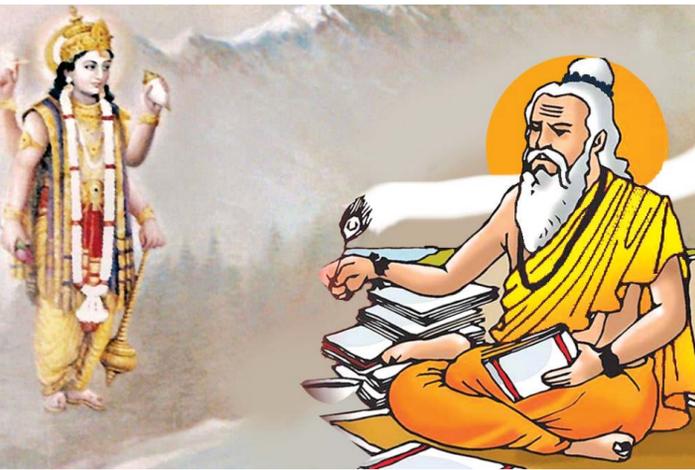
આશુ પટેલ feedback@bombsamachar.com

જૂન ૧૨, ૨૦૨૫ના દિવસે અમદાવાદમાં 'એર ઇન્ડિયા'નું પ્લેન તૂટી પડ્યું એ પછી વોટ્સ એપ પર મેસેજિસનો મારો ચાલ્યો. અનેકે 'ફેસબુક' પર પોસ્ટ્સ મૂકી. એમાં ઘણાએ પોતાનું જ્ઞાન પ્રદર્શિત કર્યું. એમણે દાવા સાથે કહ્યું કે આમ કે તેમ જ બન્યું હોવું જોઈએ તો જ પ્લેન તૂટી પડ્યું હોય. કોઈએ કહ્યું કે પ્લેનની ફ્યુએલ ટેન્કનો વાલ્વ ખોલવાનું રહી ગયું હશે એટલે પાઈપમાં થોડુંઘણું ઈંધણ હતું ત્યાં સુધી પ્લેન ચાલ્યું અને પછી ઇંધણનો પુરવઠો મળતો બંધ થઈ ગયો એટલે પ્લેનના એન્જિન બંધ થઈ જતા પ્લેન તૂટી પડ્યું. તો વળી કોઈએ કહ્યું કે પ્લેનની પાંખો નીચે હવાનું કબાણ થઈ ગયું એટલે પ્લેન તૂટી પડ્યું. કોઈએ વળી કશુંક ભળતું જ કહ્યું. એ બધું જ્ઞાન પાછું લોકોએ બીજાઓ સાથે શેર કર્યું. ઘણાએ 'ગૂગલ' પર સર્ચ કર્યું કે પ્લેન તૂટી પડવાનું કારણ શું હોઈ શકે...

આપણે અહીં એ વિમાન દુર્ઘટના વિષે વાત નથી કરવી, પણ બધાને બધું જાણી લેવાનું ઝનૂન ઊપડતું હોય છે એ વિશે વાત કરવી છે. 'ગૂગલ' આવ્યા પછી તો ઘણા મનુષ્યો માટે 'ઊંટ હતું અને પાછું ઊકરડે ચડ્યું' જેવો ઘાટ થયો છે. 'ગૂગલ' જે કહે એ સાચું એવું એ બધા માનતા હોય છે અને આવા ઘણા 'ગૂગલજ્ઞાની'ઓ પાછા પોતાનું ('ગૂગલ'માંથી મેળવેલું) જ્ઞાન સોશિયલ મીડિયા પર હોય છે. 'ગૂગલ' પર ખોટી માહિતી હોય તો પોતે તો એના આધારે ગેરમાર્ગે દોરાય છે, પણ બીજા લોકોને ય ગેરમાર્ગે દોરે છે. હવે બાકી હતું તે ચેટ જીપીટી આવી ગયું છે.

(થોડાં દિવસો અગાઉ એક વિદેશી યુવતીએ પતિથી છૂટાછેડા લઈ લીધા, કારણ કે ચેટ જીપીટીએ એને કહ્યું હતું કે તારા પતિનું બીજી કોઈ યુવતી સાથે અફેર ચાલે છે!). બધાને બધું જ જાણી લેવું છે. બધું જાણી લેવાની લાલ્લામાં ઘણા માણસો કલાકો સુધી મોખાઈલ ફોન કે કમ્પ્યુટર સામે બેઠા રહીને પોતાની આંખો ટોચી નાખે છે. વાસ્તવમાં સારી રીતે જીવન જીવવા માટે થોડી વસ્તુઓ સમજવાની જ જરૂર હોય છે તે આ લોકો જાણી શકતાં નથી અને પછી ગામ આખાની ગંદકી પોતાના મનમાં ઠાલવતાં રહે છે. આ સ્થિતિમાં ઉદાલક ઋષિ અને એમના પુત્ર સ્વેતકેતુની કથા યાદ આવી જાય છે. ઉદાલક ઋષિએ પુત્ર સ્વેતકેતુને અભ્યાસ માટે કાશી મોકલ્યો. સ્વેતકેતુ ઉચ્ચ અભ્યાસ કરીને પાછા ઘરે આવ્યા ત્યારે એમની ચાલવાની ઢબ જોઈને ઉદાલક સમજી ગયા કે પુત્રને જ્ઞાનનો અહંકાર આવી ગયો છે.

બધાને બધું જણાવી દેવાનું આ ઝનૂન શા માટે?

સ્વેતકેતુએ પિતાના ચરણસ્પર્શ કર્યા એ પછી ઉદાલકે પૂછ્યું, 'અભ્યાસ કરી આવ્યો બેટા? શું જાણી આવ્યો?' સ્વેતકેતુ : 'બધું જ.' ઉદાલક ઋષિએ પૂછ્યું, 'બધું જ જાણી લીધું?' સ્વેતકેતુ : 'હા, પિતાજી.' ઉદાલકે સવાલ કર્યો: 'એ પણ જાણી લીધું કે જે જાણ્યા પછી કશું જ જાણવાની જરૂર નથી?' સ્વેતકેતુ નિરુત્તર થઈ ગયા.

ઘણા માણસોને બધું જાણી લેવાનું જાણે ઝનૂન હોય છે. અને ઘણા લોકો થોડું જાણતા હોય, પણ ડોળ એવો કરે કે દુનિયાનું સોથી વધુ જ્ઞાન એમની પાસે છે. વાસ્તવમાં એમની પાસે જ્ઞાન નથી હોતું, એમની પાસે માત્ર માહિતી હોય છે. મુદો એ છે કે બધું જાણી લેવાનું ઝનૂન શા માટે હોવું જોઈએ. દુનિયામાં એવી કોઈ વ્યક્તિ હોતી નથી કે જેની પાસે સંપૂર્ણ જ્ઞાન હોય.

છલ્લે આ એક પ્રાચીન કથા સાથે વાત પૂરી કરીએ.... એક મહાન ઋષિએ પોતાના જીવન દરમિયાન દુનિયાભરના તમામ ગ્રંથો વાંચી લેવાનો નિશ્ચય કર્યો. એમણે ઈશ્વરની સાધના જેટલો જ સમય વાંચન પાછળ ગાળવાનું શરૂ કર્યું. એમની ઉંમર બસો વર્ષની થઈ ત્યારે એક દિવસ ખુદ ભગવાન એમને લેવા આવી પહોંચ્યા. ઋષિને કહ્યું કે, 'તમારો પૃથ્વી પર સમય પૂરો થઈ ચૂક્યો છે. તમારી આટલી લાંબી સાધનાને કારણે તમે એ કક્ષાએ પહોંચ્યા છો કે હું ખુદ તમને સ્વર્ગમાં લઈ જવા આવ્યો છું.'

ઋષિએ અફસોસ વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે, 'તમે ખુદ મને લેવા આવ્યા છો છતાં મારો જીવ અવગતે જશે, કારણ કે મારે થોડા ગ્રંથો વાંચવાના બાકી રહી ગયા છે. મને થોડો સમય આપો તો મારી ઈચ્છા પૂરી થઈ શકશે.'

ઋષિની વાત સાંભળીને ભગવાન હસ્યા અને બીજી ક્ષણે એમણે વિરાટ સ્વરૂપ ધારણ કર્યું. એમણે હવામાં હાથ ફેરવ્યો એ સાથે ગ્રંથોનો પહાડ ખડકાઈ ગયો. વિરાટ સ્વરૂપ ધારણ કરનારા ભગવાને બે હાથની ચપટીમાં ગ્રંથો ઉપાડ્યા અને ઋષિને કહ્યું, 'તમે આટલું વાંચ્યું છે અને આ ગ્રંથોનો પહાડ ખડકાઓ છે એટલું વાંચવાનું બાકી છે...!' ભગવાન આગળ કંઈ બોલે એ પહેલા જ ઋષિએ કહ્યું, 'ચાલો, હું તમારી સાથે આવું છું.' મુદો એ છે કે દુનિયામાં કોઈ માણસ બધું જ જાણી શકતો નથી અને કોઈ પણ માણસે બધું જાણી લેવાની જરૂર પણ નથી. જીવન સારી રીતે જીવવા પૂરતું જાણી લઈએ એટલું પૂરતું છે. બીજું કશું જાણીએ કે ન જાણીએ, પણ ખાસ જાણવા જેવી વાત એ છે કે 'ગૂગલ' આપે છે એ માહિતી છે, જ્ઞાન નથી. જ્ઞાન કે ડહાપણ કોઈ ગુરુ (એટલે કોઈ ફાઇવ સ્ટાર બાવો નહીં) સાચો ગુરુ! આપી શકે.

મિજાજ મસ્તી

સંજય છેલ feedback@bombsamachar.com

ટાઇટલ્સ: વેદનામાં 'વેદ' છે! (છેલવાણી) પિતા- બાપ- પપ્પા કે ફાધર... એવા શબ્દો છે, જે જીવંત નામનાં ઘરનું અદ્રશ્ય છાપર છે. દરેક બાપ, અકશ્ય કથાનો એવો હીરો છે, જેના પ્યાર ને પરસેવા માટે લેખકોની લાગણી અને લેખિનીઓને લકવો મારી જાય છે. ટ્રેન-બસમાં જઈને દિવસભર નોકરી-ઘંઘામાં વૈતરું કરતા ને વર્ષાનુંવર્ષ પરિવાર સાચવતા એક ખામોશ માણસની મૂંગી ઉજાસ વિનાની ઉજવણીનો આજે દિવસ છે: 'વિશ્વ પિતા દિવસ'. ૮ વરસનો સીમો પહેલીવાર સ્કૂલમાં પ્રવેશ્યો. એક છોકરાએ સીમોની મજાક ઉડાવતા કહ્યું, 'બોલો... આ સીમોને તો બાપ જ નથી.' બીજા છોકરાએ પૂછ્યું: 'તારાં નામની પાછળ કયું નામ લાગે છે? બોલ બે?' 'મને લોકો સીમો કહે છે.' પેલા છોકરાએ કહ્યું: 'જુઓ, આની પાસે બાપનું નામ જ નથી!' બધાં સીમો સામે તિરસ્કારથી જોવા માંડ્યા. ગુસ્સામાં સીમોએ છોકરાઓ પર પથ્થર ફેંક્યા, પણ એણે નક્કી કર્યું કે એ નદીમાં પૂરી મરશે ને એ નદી પાસે આવ્યો. એ ડૂસકાં ભરતો હતો એટલામાં કોઈએ એના ખભા પર હાથ મૂકીને પૂછ્યું: 'બેટા, કેમ રહે છે?' એક લાંબી દાઢી ને વાંકડિયાવાળાવણો પુરુષ ઊભો હતો. સીમોએ કહ્યું: 'મારી પાસે બાપ નથી!' 'તું શાંત થા અને તારી મા પાસે ઘરે ચલ. તને પિતા ચોક્કસ મળશે' પછી પેલો સીમોને ઘરે લઈ ગયો અને સીમોએ માને વળગીને રડતાં રડતાં કહ્યું, : 'મા-મા, મારે ડૂબી મરવું છે. મારી પાસે બાપ નથી એમ બધાં ચીઠવે છે.' મા રડી પડી. પુરુષને સમજાવું નહીં કે શું કરે? સીમોએ એને પૂછ્યું: 'તમે મારા પપ્પા બનશો? ના પાડશો તો હું ડૂબી મરીશ!' 'હા, હું તારો પપ્પા બનીશ.' 'લોકો તમારું નામ પૂછે તો શું કહું?' 'ફિલિપ' બીજા દિવસે છોકરાઓએ ફરી મજાક કરી ત્યારે સીમોએ કહ્યું: 'મારા બાપનું નામ ફિલિપ છે.' 'કોણ ફિલિપ... રાતોરાત કોને ઉપાડી લાવ્યો?' સીમોએ કોઈ જવાબ ન આપ્યો. હવે સીમો રોજ સાંજે ફિલિપ સાથે ફરવા જતો ને સ્કૂલમાં પણ સૌનો રૂઆબથી સામનો કરતો.

'પિતૃદેવો ભવ' ન કહેલી કથાનો હીરો

એકવાર મિત્રોએ પૂછ્યું: 'જૂઠાડા... ફિલિપ તારા સાચા પપ્પા નથી. સાચો બાપ હોત તો તારી મા સાથે રહેતને?' સીમો ગૂંચવાયો. ફિલિપ જ્યાં લુહારી કામ કરતો હતો ત્યાં જઈને ફિલિપને પૂછ્યું: 'લોકો કહે છે કે તમે મારા સાચા પિતા નથી. મારે શું કહેવું?' ફિલિપ પાસે કોઈ જવાબ નહોતો. પછી રવિવારની રાતે ફિલિપે સીમોના બારણે ટકોરા માર્યા. સીમોની માએ પૂછ્યું: 'ફિલિપ, આટલી રાત્રે? તમે જાણો છોને કે મારા વિશે લોકો કેવી વાતો કરે છે?' 'તમે મારાં પત્ની બનશો?' ફિલિપે પૂછ્યું અને ઘરમાં આવ્યો. સૂતેલા સીમોને કહ્યું: 'હવે તારા મિત્રોને કહેજે કે મારા પપ્પા ફિલિપ રેમી છે ને એ લુહાર છે' બીજા દિવસે સીમોએ બધાને કહ્યું, 'મારા પિતા લુહાર ફિલિપ રેમી છે ને હવે તમારી ખેર નથી.' પિતૃવત્ત્વ કથન બસ આટલું જ. મહાન વાર્તાકાર મોંપાસાની પિતા વિશેની આ કથા જગતમાં અમર છે

ઈન્ટરવલ: 'મેં' નહીં, 'તું' નહીં, 'આપ' 'હું' ચે, દો બચ્ચોંકા બાપ હું મેં!' ઇસ સે બડા કોઇ મિતાબ નહીં! (આનંદ બક્શી) 'મા' પર કવિતા-વાર્તા-નવલકથાઓમાં ખૂબ લખાવું છે, પણ બાપ, જગતભરની વાર્તામાં- એક ખામોશ ને ભાર વેંદારનું મૌન પણ મહાન પાત્ર છે. ૧૦ વર્ષની નીનાએ એના સાત વર્ષના નાના ભાઈ કમલને રડતાં જોઈને પૂછ્યું: 'તું હજી જાગે છે ને તું રડે છે કેમ?' કમલએ રડતાં રડતાં નીનાને પૂછ્યું: 'દીદી, પપ્પા ક્યારે આવશે?' 'પપ્પા જેલમાં છે. ત્યાં આપણાંથી ન જવાય.' નીનાએ રૂંધાવેલા અવાજે કહ્યું: 'હવે મારે માસીને ત્યાં નથી રહેવું. એ બહુ વઢે છે.' કમલના ડૂસકાં ચાલુ જ હતા. ત્યાં માસી આવીને પૂછે છે: 'કેમ નીના? ભાઈને બહુ લાડ લાડાવે છે? મારું તો નસીબ જ ખોટું છે. તમારો બાપ તો આરામથી જેલમાં છે ને બહેન તો સ્વર્ગમાં પહોંચી ગઈ... મારે માથે આ ભાર નાખી ગઈ. તારા બાપને ૨૦ રૂ.ની લાંચ લેતાં પણ ન આવડી.' માસીએ બળાપો કાઢ્યો. એટલામાં માસા પણ બાળકોને વઢવા લાગ્યા: 'મેં તમારા બાપને કહ્યું, ૨૦૦-૩૦૦ની વ્યવસ્થા કરી દે, તો છોડાવી નાખીશ. તો એ મોટા સત્યવાદી બોલ્યા કે હું લાંચ આપીશ નહીં.' 'અરે, મેં કહ્યું આપવી નો'તી તો લીધી શા માટે?' નીના અને કમલને રડતાં રડતાં યાદ આવ્યું કે પપ્પાએ એકવાર કહેલું કે- 'લાંચ લેવી એ બાપ છે. તો પછી એમણે લીધી કેમ?' કમલના મનમાં વિચારો ચાલુ હતા. એ લોકોએ સાંભળેલું કે એક જજસાહેબે ૨૦૦૦ રૂપિયા લઈ કોઇ ચોરને છોડી દીધેલો એટલે સાંજે બેઉ ભાઈ-બહેન, સ્કૂલથી આવતા હતા ત્યારે હિંમત કરીને જજને બંગલે મળવા ગયાં. ત્યાં પાર્ટી ચાલતી હતી. કમલે જજસાહેબને પૂછ્યું: 'અમારી પાસે ૫૦ રૂ. છે. તમે તો ૨૦૦૦ લઈને એક ચોરને છોડી દીધો હતો ને? અમારા પપ્પા ચોર નથી. મોંઘવારીને કારણે ફક્ત ૨૦ રૂ.ની લાંચ લીધેલી.' જજ ચૂપ. 'રૂપિયા ઓછા પડે તો હું એક બે દિવસ તમારે ત્યાં રહેવા તૈયાર છું.', નીનાએ કહ્યું. કમલે કહ્યું, 'મારી દીદી બહુ સુંદર છે. તમે તો સુંદર છોકરીઓ લઈને પણ કામ કરી આપો છોને?' જજને ત્યાં ચાલતી ઐયાશ પાર્ટીમાં સન્નાટો છવાઈ ગયો. બાપ વિનાનાં બાળકોની આ વિચિત્ર વ્યથા આપણને હૃદયમચાવી નાખે છે. બાપ જ્યારે જીવનમાંથી જાય છે ત્યારે એક હુંફભર્યો અવાજ સંભળાતો બંધ થઇ જાય છે. એન્ડ-ટાઇટલ્સ: આદય: મારે બાપ બનવું છે ઈવ: મમમીને પૂછ્યું?

આજે આટલું જ શોભિત દેસાઈ feedback@ bombaysamachar.com

બિલકુલ ખાનગી વાત

કાન પાસે હોઠ લાવીને કહેવી પડે એટલી ખાનગી વાત. એને આજે ખુલ્લી કરવા બેઠો છું. તે વાત એમ કે જન્મ અને ઉછેર અત્યંત વહાલભર્યા વાતાવરણમાં પણ સાવ અકિચન હાલતમાં થયો. એ પછી કોલેજના ત્રીજા વર્ષમાં ગઝલથી ગિરફતાર થયો. કેવી રીતે થયો એની વાત ફરી ક્યારેક. પણ ગઝલે જો શોભિત દેસાઈ નામનો ગુન્હો આદર્યો હોય તો એના તકસીરવાર જનાબ બરકત વિરાણી બેફામ. બેફામ વગર શોભિત ન હોત... અથવા હોત તો સાવ સામાન્ય જીવન જીવતો સદાનો સ્ટ્રગલર શોભિત હોત, મશરુની તળાઈ ના હોત.

પ્રયોજી છું હું મારી બાની છતાં તમને લાગે તમારી જ ભાષા મળી ગઈ તરી આવું છું એટલે તો હું જુદો, મને રૂપ કે જૂજવાં ઓળખે છે લવરમૂલિયા જો પૂછે તો કહું, કેમ કહેવું નર્ત્ય સત્વ મોઘમ રહીને કદી પણ ન મંજૂર છે હાથચલાકી સહેજે, મને ક્યાં નવા ઓળખે છે? જરા કોઈ સમજાવો જઈને તબીબોને: 'ઉપચાર છે સૌ નકામા તમારા' દરદ જાનલેવાને પૂરી ખબર છે કે છે મોત એની દવા, ઓળખે છે નથી સાવ આવી ગઝલ એમની એમ બુલબુલા કીધી ગુજરાતમાં કંઈ મેં ખેડ્યું છે સહરા, ઉગાડ્યાં છે ફૂલો, સઘો છે સૂરજ, ઝાંઝવા ઓળખે છે.

પરિચય છે મંદિરમાં દેવોને મારો અને મસ્જિદોમાં ખુદા ઓળખે છે, નથી મારું વ્યક્તિત્વ છાનું કોઈથી, તમારા પ્રતાપે બધા ઓળખે છે શૂન્ય પાલનપુરને અર્પણ

નિરાકાર થઈને ગગન ખૂંદવાનો મને ગર્વ છે બહુ હવા ઓળખે છે સદાકાળ સાથું છે શુભ મેં ગઝલનું મને એટલે શ્રી સવા ઓળખે છે

સામે નથી કોઈ અને શરમાઈ રહ્યો છું પોતે મને પોતાને દેખાઈ રહ્યો છું

સૈફ પાલનપુરને અર્પણ ખોવાઈ રહ્યો છું એથી જ તો દુનિયામાં વગોવાઈ રહ્યો છું કોઈ નથી સાથે અને હરખાઈ રહ્યો છું દરરોજ સવારે મને તોલે છે નવાં માપ ચળકાટ છું આદિ અને પરખાઈ રહ્યો છું જોઈને ઝડપે ઊભી એક રૂપની રાણી હું મનમાં ને મનમાં બહુ શરમાઈ રહ્યો છું એક જ આ વિમાસણ લઈ ઊભો છું બજાર વેચાઈ રહ્યો છું કે ખરીદાઈ રહ્યો છું? સૂનું બહુ લાગે છે મને આપ વિના અહીં ખીલવાની છે મોસમ અને કરમાઈ રહ્યો છું ઝળહળનું ભલે શ્રેય મળે પૂરું બીજાને હું પાપો બની ભોંયમાં ઘરખાઈ રહ્યો છું ક્યારેક મળી જાઉં અનાયાસ હું તમને, બસ એ જ અપેક્ષાથી હું ખોવાઈ રહ્યો છું

મારી મહેંદીનો રંગ ઊડી જાય રે, સૂરજ ધીમા તપો ! ઝવેરચંદ મેઘાણીને અર્પણ ધીમા તપો રે સૂરજ ! ગતિ જરાક તો આપો ! ધીમા તપો રે સૂરજ ! બધું જ ભાંગીને ભુક્કો, ધીમા તપો રે સૂરજ ! ગયાં સુકાઈ, નદી-નાળાં-વહેણ-વાવ-તળાવ અને ઊડી ગયો દરિયો, ધીમા તપો રે સૂરજ ! અફાળી મારું, એ બદલી રહ્યો છે ખુદનું નામ, ન જડતો શોષને જોટો, ધીમા તપો રે સૂરજ ! તમારી સામે વળી મારું શું ગજું ! નહીં તો- ઉગામી લેત હું મુક્કો ! ધીમા તપો રે સૂરજ !

છું સૂકોભક 'ને છતાં નીતરે છે પરસેવો ભીનો થયો છું' હું કેવો! ધીમા તપો રે સૂરજ! પવનની લહેરખી સાથે ધરા-નિવાસીઓ રમે છે ક્યારનો થાપો, ધીમા તપો રે સૂરજ! સડક-મજૂર ખરેખરના કર્મકાંડી છે જરા તો જાળવો મોભો! ધીમા તપો રે સૂરજ! જી, ટાકા પાડવા તમને, શીતળ હવાઓનાં મશીન શોધે છે કીમિયો, ધીમા તપો રે સૂરજ! હું ઊડા નાકથી ખેંચું છતાં નીકળતો નથી ગળામાં બાજેલો ગળકો, ધીમા તપો રે સૂરજ! દિવસનો ધામ ઊડી રાતે ચોટે તન ઉપર હજીય પીછો પકડશો? ધીમા તપો રે સૂરજ! * * *

જીવનભરનાં તોફાન પાળી રહ્યો છું ફક્ત એના મોઘમ ઈશારે ઈશારે મરીઝને અર્પણ

પુમારે પુમારે...

બહુ જૂનવાણી થતા જાય છે, કાટ ચઢતો રહ્યો છે વિચારે વિચારે નવા માર્ગ દેખાડતા હોય જે એ બધી બાજુએથી પધારે પધારે ગજું હો બધાનું ભલેને અલગ, મૂળ જીવન છે એક જ સહુનું જગતમાં શમાવે જરા માંડ ગઈકાલને, આજ પડકાર ઊભા નવા રે! નવા રે! ફૂટ્યા આછા દોરા, યુવાની પધારી; સ્વમાની બન્ધો છું, મેંસરહદ વધારી બધીયે જકાઓ બનાવીને તારી, હું પામી રહ્યો છું, શુમારે શુમારે ખરેખર ખરાં કામ ચાલી રહ્યાં છે, નથી ભાવ કર્તવ્યનો ક્યાંય મોજૂદ નથી કંઈ જ કરતા એ બોલ્યા કરે છે, ઉઘાડા પડે છે પ્રચારે પ્રચારે નજાકતભરી મારી ભાષા નથી કે નથી કલ્પનોની સ્વરૂપવાન સૃષ્ટિ લઈને અભિવ્યક્તિ નિર્દભ, નિર્દોષ, ખોડું ગઝલ હું પુમારે પુમારે * * *

આજે આટલું જ.

ટ્રાવેલ પ્લસ કૌશિક ઘેલાણી feedback@ bombaysamachar.com

રંગબેરંગી પક્ષીઓ ને એમની દુનિયાનું અનોખું વિશ્વ...

સારસ અને સાંજ આ બંને મારા ખૂબ જ પ્રિય અને એમાં ઉપરથી ગમતું સ્થળ એટલે રાજસ્થાનમાં આવેલ કેઓલાદેવ નેશનલ પાર્ક. એક સાંજે ભરતપુર નેશનલ પાર્કમાં કેમેરા લઈને સાર્કલને પેનડલ માર્યા ત્યારથી મનમાં નક્કી કર્યું હતું કે સારસ સાથે સાંજને માણવી છે. લગભગ દોઢેક કલાક સુધી શોધ્યા પછી સારસ ન જડ્યા એટલે નિરાશ થઈને એ ટ્રેલ છોડી દેવાનું નક્કી કરીને પરત ફરવા લાગ્યો. લગભગ એકાદ કિલોમીટર ચાલ્યો હોઈશ કે સારસનો મનમોહક અવાજ ગુંજ્યો અને ફરી જ્યાંથી આવ્યો ત્યાં જ પરત જવા પગ ઉપાડ્યા. સારસ બેલડી બોલે એટલે જાણે એવું લાગે કે આપણને જ બોલાવે છે. ફરી અર્ધો કિલોમીટર ચાલ્યો કે દૂર એક ઝાડ નીચે સારસની જોડી દેખાઈ. એ સારસ સુધી પહોંચવા હજુ એકાદ કિમી જેટલું વગડામાં ચાલવું પડે તેમ હતું. ચાલવાનું શરૂ કર્યું અને સારસ જાણે મારી જ રાહ જોઈને ઉભા હોય એમ જ, હું પહોંચ્યો કે મન મૂકીને નાચવાનું શરૂ કર્યું અને સૂર્ય ક્ષિતિજ પર ડૂબું ડૂબું થતો હતો. સોનેરી લાઈટ, આછોટ પ્રકાશમાં કોઈ ચિત્રની માફક દીસતા વૃક્ષોનું બેકગ્રાઉન્ડ અને સારસ બેલડીનું દિલધડક પરફોર્મન્સ. આ બધું જ જાણે મારા જ માટે સર્જાયું હોય એવું અનુભવ્યું. સારસ અને સારસીનો ઉલ્લેખ સાહિત્યમાં ખાસ્સો થયો છે. સારસ અને સારસી જીવનપર્યંત એક જ જોડી બનાવે છે અને એકમેકને વફાદાર રહે છે. કોઈ એક પણ પક્ષીનું મૃત્યુ થાય તો બીજું જૂરી જૂરીને પોતાનો દેહ ત્યાગ કરે છે.

જંગલનો અનુભવ હંમેશાં તરોતાજા અને હકારત્મક જ હોય છે. જંગલમાં કેટલીક વિરલ ઘટનાઓ ઘટતી હોય છે અને નસીબથી ક્યારેક આપણે એવી ઘટનાઓનાં શાણભર માટે સાક્ષી બની જતા હોઈએ છીએ. કુદરત જાણેઅજાણે આપણી સમક્ષ તેનો સાક્ષાત્કાર કરતું જ હોય છે, આપણે ભૌતિક આનંદમાં ધ્યાન ન ભટકાવીએ તો. નાના બાળકોમાં એક ગજબ સ્ફૂર્તિ અને નિર્દોષતા છલકાય છે. એ

પછી ભલે બાળક હોય, ગલ્ફિયું હોય કે પછી કોઈ પક્ષીનું નાનકડું બચ્ચું હોય. એને જોતા જ વહાલનો સાગર ઉમટી પડે. ધીરે ધીરે એ બાળક એની પ્રકૃતિમાં ઢળે અને એનાં મૂળભૂત ગુણો પ્રકૃતિ જ એને પ્રદાન કરે જે એને જીવનનાં સંઘર્ષમાં મદદરૂપ નીવડે. એ દરેક જીવમાં સતત ઘટતી રહેતી કુદરતી પ્રક્રિયા છે. વડોદરા નજીક આવેલા જાનુઓડા પક્ષી અભયારણ્યમાં બ્લેક નેપ્ ઓનાર્ક નામનાં પક્ષીને ચોમાસાની

વિલજત ત માણતું જોયું અને વરસાદની બુંદો સાથે સાથે હું પણ ગોકવાયો અને એકીટરો જોવા માટે. આ ખૂબસૂરત અને નાનકડાં એવા પક્ષીની ત્વરા જોઈને હું ઘડીભર અચંબિત થઈ ગયો. મા માળો છોડે કે ફરી એ, માળામાં લપાઈ જાય, એની નિર્દોષતાને જોઈને કોણ કહી શકે કે આ જ નાજુક પંખી એક દિવસ આસમાનની ઊંચાઈએ પાંખો ફેલાવશે અને જે આજે એની મા પાસેથી મેળવે છે એ સઘળું એના બાળકોને વણકલે આપશે, આ જ નિર્દોષ ચહેરો એક નવી જ દુનિયા બનાવશે.

માનવ સ્વભાવમાં પણ કંઈક એવું જ હોય છે. પ્રકૃતિ સઘળા ગુણો અને અવગુણો એક સાથે પ્રદાન કરે છે, આપણે ક્રાયા ગુણોને મહત્ત્વ આપીને કોનું સિંચન વધારે કરવું એ આપણે જ નક્કી કરવાનું હોય છે. છતાં પણ વન્ય સૃષ્ટિ માનવ કરતા ઘણા દરજ્જે આગળ છે એવું હું મારા જંગલના અનુભવો પરથી સ્પષ્ટપણે કહી શકું. લગભગ બધા જ પંખીઓમાં આ ગુણો કુદરતી રીતે જ સિંચાયા છે જેને આપણે સ્પષ્ટપણે જોઈ અને અનુભવી શકીએ. ઘરતી અને આકાશની વચ્ચે એક સરસ મજાની જગ્યા છે. પૂર્વ સિક્કિમમાં ઓલડ સિલ્ક રૂટ પર લુથુંંગ ગામ પહેલા જ આવતી જગ્યા મને બહુ જ ગમે. ગમે તેટલાં વર્ષ પછી પણ જાઉં એક પથ્થર મૂકેલો છે એ ત્યાંનો ત્યાં જ હોય જ્યાંથી મને કાંચનજંઘા દેખાય અને એક તરફ ભૂતાનના કોઈ ગામડામાં વહેતી નદીનું વહેણ અને નીચેની તરફ નાનું સરખું ઝૂલુક ગામ. હિમાલયન મોનાલ પાછળ ભાગતા ભાગતા આ જગ્યા મળી હતી. વરસાદ રોકાયો જ હતો કે સાઈકલ થોભાવીને ત્યાં પડેલા પથ્થર પર બેસીને કુદરતને મેં કહ્યું, ચાલને બે ઘડી વાતો કરીએ. જાણે કુદરત મારી વાતનો પ્રત્યક્ષ જવાબ આપતો હોય એમ વાદળો રમતાં રમતાં મારી

આસપાસ આવી ગયાં, કાંચનજંઘા વાદળોમાં સંતાઈ ગયો અને સૂરજનાં કિરણો પણ જાણે વાદળોને છેતરીને ઘરતીને મળવા દોડી ગયાં. પહાડોમાં બધાથી અલિપ્ત અને હિમાલયની ગોદમાં માના ખોળામાં સૂતા હોઈએ એટલી શાંતિથી સૂવું હોય તો આ જગ્યાથી સારી બીજી કોઈ જગ્યા ન હોય શકે. એકદમ નિર્જન છતાં તમારી જાતને એકલું ન લાગે એટલા રંગબેરંગી અને સંગીતમય પંખીઓ, પ્રકૃતિનું મધુર ગાન અને ઈશ્વરની હાજરીનો અનુભવ - આ સઘળું અહીં હાજર છે. અહીં હિમાલયન મોનાલ એનાં બચ્ચાઓ સાથે ગમ્મત કરતું અચૂકપણે હાજર હોય ને હોય જ. કરોડો વર્ષોથી જમીન, આકાશ અને સમુદ્ર પર રાજ કરતાં પક્ષીઓનો હું ખૂબ જ મોટો ચાહક છું. ઘર પાછળનો વાડો હોય કે ગામનું તળાવ હું પંખીઓને જોવા વિના ન રહું. કોઈને ડેટ પર પણ લઇ જવાનું થાય તો મારી પહેલી પ્રાયોરિટી કોઈ સરસ અને શાંત તળાવ જ હોઈ શકે જ્યાં પક્ષીઓનો કલવર હોય. પંખીડાઓને આનંદ કિલ્લોલ કરતા જોવા, એમની સોશિયલ લાઈફમાંથી ઘણું બધું શીખવા મળે છે મને સતત. વર્ષોથી મનમાં એક ઈચ્છા સેવી હતી કે હિમાલયન મોનાલને હું તાજા જ બરફમાં મહાલતા જોઉં, લીલોતરી, પહાડી માગાં જેવી જગ્યાએ એમને હંમેશાં જોવા છે પણ આમ બરફમાં મહાલતા જોવા માટે આ વર્ષે ચોખ્ખાના પહાડોમાં અજાણ્યા રસ્તાઓ પર રખડ્યો અને આ મનોરમ્ય પક્ષીને ખૂબ જ નજીકથી જોઈ શક્યો. હિમાલયન મોનાલને જોઈને આંખ ભીની થયા વિના ન રહે. હિમાલયનાં ઉત્તરાખંડમાં ચોપતા વેલીની પહાડીઓમાં તાજો જ છંટકાવ થયેલો બરફ હોય અને અહીં મોનાલની જોડી અને ક્યારેક બચ્ચાઓ કૂમળાં સૂર્યપ્રકાશમાં આંટો મારવા નીકળી પડે કે એમને એકીટરો જોવાનું મન થાય. કુદરત, આટલા સુંદર વિહંગના વિશ્વને આપ્યા પછી હવે તારી પાસે બીજી શું આશા રાખું દોસ્ત? બસ આ જ શાણને જીવવા માટે હિમાલયની આકરી મુસાફરી કરવું છું અને લોકોને કહેવા માટેની વાતો જીવું છું.

ફોકસ લોકમિત્ર feedback@ bombaysamachar.com

સૌંદર્ય પ્રસાધનથી પૃથ્વી પર ઠલવાય છે કચરો

અલગ અલગ પ્રકારનાં સૌંદર્ય પ્રસાધનો આપણને વધારે સારા દેખાડે છે, પરંતુ આ જ સૌંદર્ય ઉદ્યોગથી વધતો કચરો આજની તારીખમાં પણ પર્યાવરણ માટે ભયનું કારણ બની ગયો છે. બાથરૂમના કેબિનેટમાં રાખેલા અલગ અલગ ટાઈપના શેમ્પૂ, મોઈસચરાઈઝર અને બીજા બ્યૂટી પ્રોડક્ટ્સ જેમકે મેકઅપ બોક્સમાં રાખેલી અલગ અલગ શેડ્સની લિપસ્ટિક્સ, બોડી સીરમ, જેની સુંદર આકર્ષક પેકેજિંગ અને તેના પર લખેલી એક્સપાયરી ડેટ ગ્રહકને જ દેહીથી તે પ્રસાધનો વાપરી બીજાં પ્રસાધનો લેવા માટે લલચાવે છે. ઘણા સમયથી સૌંદર્ય પ્રસાધનોની પ્લાસ્ટિક પેકેજિંગ પર્યાવરણ માટે એક યુનોતી સાબિત થઈ છે. સુંદર અને આકર્ષક પેકેજિંગને લીધે જ આ પ્રસાધનો વેચાય અને ખરીદાય છે. મોટા ભાગની કોસ્મેટીક પેકેજિંગને કચરામાં નાખી દેવામાં આવે છે. એ સિંગલ યુઝ પ્લાસ્ટિક લેન્ડફિલ્ડનો ભાગ બની જવાથી તેને નષ્ટ થવામાં હજારો વર્ષ લાગી જાય છે. સૌંદર્ય ઉદ્યોગની સામે

માત્ર આ જ એક સમસ્યા નથી. એક્સપાયરી ડેટવાળા વધેલા પ્રોડક્ટ, ન વેચાયેલાં, ઉપભોક્તાઓ દ્વારા નકારાયેલા, આ બધા ન વપરાયેલા પ્રોડક્ટ્સ પણ પર્યાવરણ માટે ભયજનક જ છે. કોઈ પણ સૌંદર્ય પ્રસાધનને ખરીદતી વખતે આપણે તેની આકર્ષક અને સુંદર પેકેજિંગને જ જોઈએ છીએ. ઘણી વખત

તો પ્રોડક્ટ્સની તુલનામાં પેકેજિંગ પર વધારે ધ્યાન કરવામાં આવે છે. પેકેજિંગને વધારે આકર્ષક અને ચમકદાર બનાવવા માટે રિ-સાઈકલ્ડ પ્લાસ્ટિકની બદલે બીજી મિશ્ર વસ્તુઓનો પણ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. આ પેકેજિંગને રિ-સાઈકલ કરવું પણ વધારે અઘરું છે. તેથી જ આ વસ્તુને સીધા લેન્ડફિલ્ડમાં જ

આનાથી આ ઈસ્ટ્રીથી ઉત્પન્ન થનારો કચરો ઘણી માત્રામાં ઓછે કરી શકાયો. લોકોમાં એ જાગૃત્તા લાવવી જરૂરી છે કે સૌંદર્ય પ્રસાધનો ખરીદતી વખતે આકર્ષક અને મોંઘા પેકેજિંગવાળા પ્રોડક્ટ્સની બદલે એવા પ્રોડક્ટ્સ પસંદ કરો જેની પેકેજિંગ ઓછી હોય. શેપના નાના પેકેટની બદલે એવા શેમ્પૂ લોકે જે પ્લાસ્ટિકની બોટલમાં મળતાં હોય કે જેના રિ-યૂઝ તેમ જ રિ-સાઈકલ થઈ શકે. રિ-યૂઝ આ ઈસ્ટ્રીથી જોડાયેલાઓને પેકેજિંગની નવી નવી ટેકનિક લાવવી જોઈએ જેમાં રિટર્ન અને રિફિલ જેવા ઓપન-સ હોવા જોઈએ. જેથી કરી પેકેજિંગ અને કંટેનરોને રિ-સાઈકલિંગ કરતા પહેલાં જ બીજી વખત પણ વાપરવામાં આવે. આનાથી સૌંદર્ય પ્રોડક્ટ્સને પેક કરવા માટે વપરાતા પ્લાસ્ટિકની માત્રા પણ ઓછી થશે. આનાથી શિપિંગ અને પ્રોડક્ટ્સની કિંમત પણ ઓછી થઈ શકે છે. આ ઉપભોક્તાઓએ તેમના માર્કન-સેટ બદલવાની જરૂર છે. આમ જોઈએ તો બ્યૂટી ઈસ્ટ્રી નવું શું લાવીએ તે સિધ્ધાંત પર જ આધારિત છે. નવું ક્રીમ પહેલાની સરખામણીમાં વધારે સારી હશે. આને જલદી પૂરી કરી નવી

બાપનો ફૂવો હોય એટલે એમાં ડૂબી ન મરાય

આજે ફાધર્સ ડે. આમ તો વિદેશી વિચાર-સંચાલ છે, પણ આપણા દેશમાં જે ફોરેન માલનો ખપત વધ્યો છે એમાં Day Celebration - વિવિધ દિવસની ઉજવણીનો પણ સમાવેશ થાય છે. અંગ્રેજીમાં પેરન્ટ્સ એક શબ્દ છે પણ આપણે માતા - પિતા કહીએ છીએ. આપણે ત્યાં માતાનું મહત્ત્વ અને માહાત્મ્ય (મહિમા) એટલા ઊંચા છે કે માતા - પિતા જ બોલવામાં આવે છે. કોઈને ક્યારેય પિતા - માતા બોલતા - લખતા જોયા? હાલાંકી બીજા કેટલાક સંબંધમાં પુસ્તકનું સ્થાન પહેલા આવે છે જેમ કે દાદા - દાદી, નાના - નાની, કાકા - કાકી, મામા - મામી ઈત્યાદિ. જનનીની જોડ સામી નહીં જરૂરે લોલ એ વાત સર આંખો પર. પણ આજે બાપુજી ફાધર બની ગયા છે અને પ્રોવાઇડર (સંતાનની જરૂરિયાતો પૂરી પાડવાનું કામ)ની વ્યાખ્યામાંથી બહાર નીકળી નર્સર (પાલનહાર પિતા) બનવા પર ભાર મુકાઈ રહ્યો છે. ફાધર્સ ડે નિમિત્તે એટલું તો જરૂર કહીએ કે દેવકી - યશોદાના પ્રેમના ગુણગાન ચોક્કસ ગાઓ, કર્ડિયામાં બાળકને લઈ જનારા વાસુદેવનું પણ સ્મરણ કરી જુઓ. ઉત્તર પ્રદેશના કેટલાક વતનીઓ પિતાનું નામ દેતા નથી, કારણ કે નામ દેવાથી પોતાના પ્રિયજનનું આયુષ્ય ક્ષીણ થાય છે એવો વહેમ ચાલે છે. મતલબ કે બાપ પ્રિયજન પણ આલેખવામાં આવ્યો છે.

બાપ કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગમાં પણ વર્ણાઈ ગયો છે. બાપ બાવળ ને મા બોરડી કહેવત કેકાણા વગરની કે આંધ્ર વાત હોય ત્યારે વપરાય છે. દૂર દૂરનાં સંબંધ નહીં ધરાવતા બાવળ અને બોરડી એટલે જ જોવા મળે છે. બાપનું તોલણ રૂઢિપ્રયોગ સમજવા જેવો છે. તોલણ

એટલે નાનું માટીનું વાસણ. અવસાન પામેલા માણસને સ્મશાનમાં લઈ જાય ત્યારે તેનો સંબંધી હાથમાં તોલણી જઈને આગળ ચાલે છે. એ તોલણી મરણની મોકાણના સમાચારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. એ જ પ્રમાણે આવડતની જરૂર વિનાનું કામ સોંપાયા બાદ જો એ વ્યક્તિ નિષ્ફળ થાય એના પરથી કામને યોગ્ય ન્યાય ન આપી શકતા લોકો માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. પિતાના ગુણગાન ગાતી કહેવત છે બાપા બાપા! ઝાંપો ઢાંકું. તો કહે દીકરા ઝાંપો શું કરવા ઢાકે, મારું હૈયું ઝાંપા

રાષ્ટ્ર ભાષા પિતાજી की कहावतें

હિન્દીમાં પણ પિતાશ્રીને કેન્દ્રમાં રાખી કેટલીક કહેવતો જોવા મળે છે. પિતાજી की कुछ महशूर कहावत इस प्रकार हैं. કેટલાક ઉદાહરણ જોઈએ. બાપ પે પૂત, નસ્લ પે ઘોડા જ્યાદા નહીં તો થોડા થોડા. બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટાની યાદ અપાવે છે આ કહેવત. યહ કહાવત બતાતી है कि बच्चों में पिता के गुण अधिक भले न हो. થોડે જરૂર પાપ જાતે હૈ. ટૂંકમાં સંતાનમાં પિતાનો પડછાયો જોવા મળે છે. બાપ ન મારી મેંઢકી, બેટા તીરંદાજ. બાપ કરતા બેટો સવાથો કહેવત જેવો ભાવાર્થ અહીં જોવા મળે છે. યહ કહાવત તબ बोली जाती है जब कोई व्यक्ति अपनी हैसियत से बड़ा काम करने या बड़ी कहने की कोशिश करता है, जबकी उसके परिवार में ऐसा कोई काम करने वाला नहीं होता है. પિતાએ નાનકડી દેડકી પણ ન મારી હોય પણ બેટો બને અવ્વલ તીરંદાજ. પારિવારિક પરંપરાને અતિક્રમી જવાની વાત છે. દૈનિક પ્રક્રિયાનો ઉલ્લેખ કરતી એક કહેવત જાણવા જેવી છે. एक अच्छा पिता बनना शेविंग करने जैसा है. शेविंग એટલે કે દાઢી કરવી એ દૈનિક ધોરણે થતું કામ છે. યહ કહાવત પિતા बनने की जिम्मेदारी और महेनत को दर्शाती है, जो एक सतत प्रक्रिया है. પિતા તરીકે જવાબદારી પાર પાડવા સતત મહેનત કરતા રહેવું જરૂરી છે એ આ કહેવત સમજાવે છે.

સગ્ની બહિણ बाबा म्हणजे काय?

મરાઠીમાં પિતા માટે શબ્દ છે બાબા. પિતા એટલે શું? એની વ્યાખ્યા શું કરવી? અંત્યાનુપ્રાસ અલંકારને અનુસરતી કેટલીક પંક્તિઓમાં પિતાના મહિમાનું વર્ણન બહુ સુંદર અને પ્રભાવી રીતે કરવામાં આવ્યું છે. બાબા म्हणजे काय? बाबा म्हणजे पंखतलं बळ, सावली प्रेमळं. पिता એટલે શું? પિતા એટલે ઊડવાની પાંખોને બળ આપે. મતલબ કે 'મેં હું ના' જેવા ભાવ. बाबा म्हणजे सुखांची ऑजळ, काळजाचा नारळ. સુખાચી ઓજળ એટલે સુખનો અનુભવ. કાળજાચા નારળ એટલે કાળજાનો કટકો - અત્યંત વહાલા એવો અર્થ અભિપ્રેત છે. પિતાને સુખના અનુભવની અને વહાલપની ઉપમા આપી છે. बाबा म्हणजे आयुष्याचा आरंभ, माथ्यावरचे गंध. આરંભ અને ગંધ બે અંત્યાનુપ્રાસ શબ્દ દ્વારા પિતાની મહત્તા સમજાવી છે. જીવનના પ્રારંભે પિતાની આંગળી પકડી આગળ વધાય છે અને એ જ પિતાએ આપેલું જ્ઞાન માથા પરની ગંધ એટલે ઉન્નતિનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે. बाबा म्हणजे संसाराची ढाळ, हातातली मशाल ઉપમા તો જીવનના ગણિત જેવી છે. સંસારાચી ઢાલ એટલે કે પિતા કામ્ય ઢાલ બની રક્ષણ કરવા હાજર હોય છે. એટલું જ નહીં, એ જ પિતા મશાલ બની અંધારામાં એટલે કે મુશ્કેલીમાં માર્ગદર્શક બનવાની જવાબદારી પણ નિભાવે છે. बाबा म्हणजे भात्यातला बाण, उपकारांची खाण. બાથમાં રહેલું બાણ જેમ સંકટ સમયે રક્ષા કરે એમ પિતા દરેક મુશ્કેલીમાં આપણી પડખે ઊભા હોય છે. એ જ પિતા ઉપકારની ખાણ પણ છે. એમના અનંત ઉપકાર છે. बाबा म्हणजे अपरिमित कर कणकर शरीर, बाबा म्हणजे अपरिमित काळजी करणारं मन. અપરિમિત એટલે અથાક કે જેનો કોઈ અંત નથી એવું. પિતા એટલે મધાંદા ઓળંગી મહેનત કરનારું શરીર અને પિતા એટલે આજીવન કાળજી કરનારું મન.

‘ગિધુ, સાતે કામ પડતા મેલીને આવો.’ રાધારાણીએ રસોડામાંથી બૂમ મારી. અમે સરકારની જેમ સાંભળ્યું ન સાંભળ્યું કહ્યું. જો કે, સરકારની માફક અમારા કાન બહેરા નથી. અમારા વિરુદ્ધની કાનાફૂસી અમે સાંભળી લાઇએ છીએ.

‘સાંભળો છો કે નહીં? હું અહીં ઘાંટા પાડું છું. કાનપુરમાં હડતાળ હોય તો સમેટી લો. અહીં કિચનમાં આવો.’ રાધારાણીએ અવાજનું વોલ્યુમ વધાર્યું. અમે અથડાતાં કૂટાતા રસોડામાં ગયા.

‘પ્રલય આવ્યો છે તે બુમાબૂમ કરે છે?’ અમે પૂછ્યું.

અરે, તમને કહેવાનું રહી ગયું કે અમે દીકરા સાથે રહેવા કેલિફોર્નિયા-અમેરિકા આવ્યા છીએ. અમેરિકા આવ્યા પછી રાધારાણીના તોરતરીકા બદલાઇ ગયા છે. આખી જિંદગી રસોડું શબ્દ બોલનાર બાઇ હવે રસોડાને કિચન કહે છે. બપોરના જમવાને લંચ, સાંજના જમવાને ડિનર કહે છે. એની અમદાવાદી ડિક્શનરી હવે વેબસ્ટરની બનવા લાગી છે.

રાધારાણીએ રસોડામાં પથારી પાથર્યો હતો. અહીં આપણા જેવો ગેસનો ચૂલો ન હોય. ઇલેક્ટ્રિક કોઇલ-ચૂલો છે. ચૂલા પર જલેબી આકારની સપાટ રીંગ છે. ચૂલા પર ચિમની પણ છે. રાધારાણી ઇન્ડિયાથી (અહીંના લોકો ભારતને ભારત ન કહેતાં ઇન્ડિયા કહે છે.) કપડાંમાં લપેટીને માટીની તાવડી લઇ આવેલ. એના પર રોટલી શેકતા હતા. આપણા ગેસ સ્ટવ જેવું ન ફાવે. તાવડીને બરાબર સપોર્ટ મળતો ન હતો. અમને જોયા એટલે રાધારાણીને અમને ખખડાવવા, ખંજવાળ આવી. દરેક પત્નીને એના પતિને ખખડાવવાની ખુજલી આવતી હોય છે. અમારા સંસારમાં રાધારાણીને મને ફાયર કરવાની ખંજવાળ આવે તો કુછ બાત બની કહેવાય.

‘ઉદરની જેમ દરમાં પેસીને શું કરતા હતા? ‘ફેસબુક’ કે મેસેન્જરમાં કોઇ સગલી ચાંપલી સાથે રોમાન્સના રાસડા લેતા હતા?’ પત્નીના નામ બદલાય, પરંતુ સવાલ શંકા- કુશંકા બદલાતા નથી.

‘રાધુ, અમે શું કરતા હોઇએ? કાં તો વર્તમાનપત્રના પ્રકાશક સહિતની વિગતો બેત્રણ વાર વાંચીને પાંચ રૂપિયાના વર્તમાનપત્રનો પૂરો કસ કાઢતા હોય. મગજ ન ચાલતું હોય તો શૂન્યમનસ્કપણે મોબાઇલ મચડાં હોઇએ. જો મગજ ચાલતું હોય તો વાહિયાત લેખ લખતા હોઇએ. જો કે, બગાસા ખાવા, આળસ મરડવી, ઈંકો ખાવા જેવી જીવનાવશ્યક અને જીવનવૃદ્ધિ પ્રવૃત્તિ કરતા હોઇએ. તું ધારે કે ન ધારે તેવી પત્ની વિરોધી કોઇ પ્રવૃત્તિ કરતા ન હતા.’ અમે આરોપોનું ખંડન કર્યું.

‘દીક છે, તમે પત્રકાર છો એટલે બહાના બનાવતા સારા આવે છે.’ રાધારાણીએ વ્યાજસ્તુતિ (કોઇ રકમનું રોકાણ કર્યું હોય અને તેના પર વ્યાજ મળે તેની સ્તુતિ કે પ્રસંશા કરવી એવું હરગિજ માનવું નહીં. અહીં વખાણમાં ટીકા અને ટીકામાં વખાણ કરવા તેને વ્યાજસ્તુતિ અલંકાર કહે છે તેની વાત છે!) કરી.

‘રાધુ, ફાલતુ વાત તડકે મેલ. અરે કામ શું છે એ કહે? જેના માટે મને બોલાવ્યો છે. મેં અકળાઈને કહ્યું.

‘ક્યાંકથી પેપર કે પંખો લઇ આવો. હવા નાખો.’

બંદૂકની ગોળીની જેમ રાધારાણીનો ઓડર છૂટ્યો. અહીં મકાનોમાં સેન્ટ્રલ એસી હોય. એટલે કાળજાળ ગરમીનો સવાલ જ ન હોય. રાધારાણીના કોકી જેવા શરીરમાં પરસેવો તો ટીક પરસેવું પણ દેખાય નહીં. અમેરિકામાં લગભગ કોઇ પેપર મંગાવે નહીં એટલે પંખાનો કોન્સેપ્ટ અહીં હોય નહીં. ક્યાંકથી પેઈંગના ખોખામાંથી પૂર્વ શોધ્યું. રાધારાણી પાસે જઇ હવા નાખવાનું શોભાસ્પદ કામ આદર્યું.

‘અરે, તમે તો સાવ ઊભા છો ઊભા.’ રાધારાણીએ અમારા કામનો શિરપાવ આપ્યો. અમે સ્તબ્ધ થઈ ગયા. આનું કામ ન કરીએ તો તકલીફ. કામ કરીએ તો વધારે તકલીફ. કરે તો ક્યાં કરે?

‘કેમ શું થયું?’ મેં ગુસ્સો કર્યો.

‘મને ક્યા ગરમી થાય છે?’

માથા પર હાથ પછાડી રાધારાણી બોલ્યાં. એવામાં પાટલી પરનું વેલણ ઊછળ્યું. વેલણે રાફેલ વિમાનની જેમ રાધારાણીના કપાળને આતંકી અડો સમજી પ્રહાર કર્યો. અમારા ઘરમાં ‘ઓપરેશન સિદ્ધર’ની જગ્યાએ: ‘ઓપરેશન લાલ લોહી’ થઇ ગયું. અમે ક્યાંકથી ટોટોલ શોધ્યું. બોટલનું ઢાંકણું ખોલી રૂ પલાળી રાધારાણીના કપાળ પરના ઘા પર લગાડી. લોહી બંધ થઇ ગયું.

‘રાધુ, તને હવે કેવું લાગે છે?’ મેં સહાનુભૂતિથી પૂછ્યું.

‘ગિધુ, આ અમેરિકાવાળા ડરકો છે. ઘરમાં ફાયર એલાર્મ લગાડે છે. આપણાં ઘરોમાં ફાયર એલાર્મ હોતું નથી. આપણી સરકાર સરકારી ઇમારતોમાં ફાયર એલાર્મ લગાવે છે. તેના બિલો ચૂકવાય છે, પરંતુ ખરેખર આગ લાગે ત્યારે ફાયર એલાર્મ વાગતા નથી. રોડ પર સીસીટીવી લગાડે છે, જે અણીના સમયે બંધ હોય છે. અહીં એવું હોતું નથી.’

રાધારાણી ઢંગધડા વિનાનું બોલ્યાં.

‘આ કથા કરવાનું શું પ્રયોજન છે?’ મેં મૂંઝાઈને પૂછ્યું.

‘બળ્યું, મુંઉં ફાયર એલાર્મ. મેં ગેસ પર પાપડ શેકવાનું શરૂ કર્યું કે પીટ્યું લાલ લાઇટ કરીને ‘ફાયર... ફાયર... ફાયર’ બોલવા માંડ્યું. હવે અટકવાનું નામ લેતું નથી.’ રાધારાણીએ ફાયર એલાર્મ પારાયણ વાંચ્યું. હવે અમને લાઇટ થઇ કે રાધારાણી કોને હવા નાખવાનું કહેતા હતા. અહીં ફાયર એલાર્મ લાંબો સમય બોલતું રહે તો ઘડીના છઠા ભાગમાં ‘ફલેક્સ’ તરીકે ઓળખાતી ફાયર બ્રિગેડ સાચરન વગાડતું ઘસી આવે.

અમે ફડાક દઇને પૂંઢાળી ફાયર એલાર્મને હવા નાખવાનું શરૂ કર્યું. એક બે મિનિટ પછી ફાયર એલાર્મમાં લાલને બદલે લીલી લાઇટ થઇ. ફાયર એલાર્મ શાંત થયું બધા ચક્રવાત શમી ગયા.

આમ જુઓ તો અમારા માથા પરથી અમેરિકી ઘાત ગઈ!

ENGLISH FATHER'S DAY

સ્વતંત્રતા એ કાચમી અવસ્થા છે, પણ સ્વાતંત્ર્ય દિન એક જ હોય છે. એ જ રીતે જીવનમાં પિતાની હાજરી, એમણે અદા કરવાની જવાબદારી સતત પ્રક્રિયા છે, પણ વર્ષનો એક દિવસ ફાધર્સ ડે તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. Father's Day is celebrated around the world to honor fathers and father figures. While the date varies by country, many celebrate it on the third Sunday in June. પિતાશ્રી કે પિતાતુલ્ય વ્યક્તિ પ્રત્યે આદર વ્યક્ત કરવા એક દિવસ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. અનેક દેશોમાં એની ઉજવણી થાય છે અને તારીખ અલગ અલગ હોઈ શકે છે. જોકે, ઘણા પરા દેશો જૂના મહિનાના ત્રીજા રવિવારે ઉજવણી કરતા હોય છે. Now we will see how Papa, Dad - Daddy, Father is reflected in proverbs

and idioms. અંગ્રેજી કહેવતો - રૂઢિપ્રયોગોમાં ડેડીની હાજરી જોઈએ. Ma-ma's baby, Papa's maybe. This phrase is a playful way of saying that a child might be more like their mother or father. બાળકમાં પિતાશ્રી કરતા માતાના ગુણ - સ્વભાવ વધુ ઊતરી આવ્યા હોય એ કહેવાનો અહીં આશય છે. Father figure એટલે વડલાનો ઇંચડો, પ્રભાવી વ્યક્તિ. This term refers to a male role model who provides guidance and support, often like a father. પિતાશ્રીની જેમ આધાર બનતી, માર્ગદર્શન કરતી વ્યક્તિ માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. The Daddy of them all. The biggest, oldest, most impressive, or most respected person or thing of a certain kind. કદમાં અને ઉંમરમાં સૌથી

મોટી તેમજ અત્યંત પ્રભાવી અથવા અત્યંત આદરણીય વ્યક્તિ અથવા કોઈ વિશિષ્ટ વસ્તુ માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. Grand Daddy of them all: The first, oldest, or most respected of its kind, as in That computer is the grand daddy of them all. સૌથી પહેલો, સૌથી ઉંમરલાયક અથવા સૌથી વધુ આદરણીય વ્યક્તિ કે વસ્તુ માટે આ શબ્દપ્રયોગ થાય છે. કમ્પ્યુટરને ઉપકરણના ગ્રાન્ડ ડેડીનું બિરુદ આપવામાં આવ્યું છે. Disney Dad એટલે એવા પિતા જેના તાબામાં બાળક કોઈ કારણસર ન હોવા છતાં એ બાળક પ્રત્યે અનેક જવાબદારી અદા કરતા હોય છે. વિખૂટા પડી ગયેલા પતિ - પત્નીમાં આવું જોવા મળે છે. Bonus Dad - An alternative to the title step-dad ટૂંકમાં સાવકો પિતા.

પશુપંખીની સૌંદર્યમંડિત શિલ્પાકૃતિ

વૈવિધ્યની ચાહક માનવવૃત્તિ કલાની અભિવ્યક્તિમાં હંમેશાં અવનવાં રૂપાન્તરો ખોળતી જ રહે છે અને એના એ પ્રયત્નોમાંથી આપણને અસંખ્ય સુંદર નવસર્જનો મળતાં રહ્યા છે.

ભારતીય શિલ્પસ્થાપત્યની પરંપરાના મહાપ્રવાહને પોતાનું આગવું ગતિશીલ અને સમૃદ્ધ કલા વૈવિધ્ય આપનાર ગુજરાતે એ ક્ષેત્રે અનેક અભિનવ પ્રયોગો કરીને ઉચ્ચતર શિખરો સર કર્યા છે જેની અસર કચ્છ સુધી પણ વિસ્તરી છે, પરંતુ કચ્છમાં અન્ય એક કોલોનિયલ પ્રભાવ પણ સારા પ્રમાણમાં જોઈ શકાય છે.

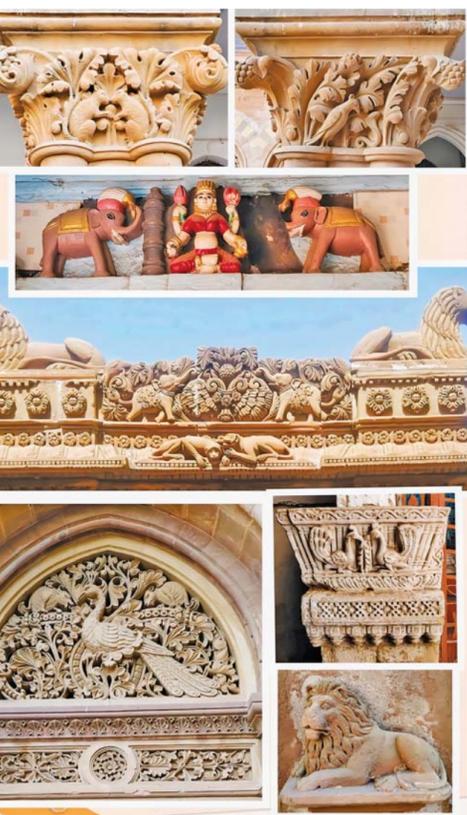
કચ્છનું સ્થાપત્ય તેમનાં ઐતિહાસિક, સામાજિક અને ભૌગોલિક પરિપ્રેક્ષના સંયોજનથી વિકસેલું છે. અહીંનો વસવાટ પ્રાચીન યુગોથી ચાલુ રહ્યો છે અને ત્યાંથી શરૂ થયેલી લોકપરંપરાની ભૌતિક રજૂઆતો સ્થાપત્યમાં રૂપાન્તરિત થઈ છે.

જ્યાં કલ્પના પાસે માળખું મળે, ત્યાં સ્થાપત્ય જન્મે; અને જ્યાં પથ્થર બોલવા લાગે, ત્યાં શિલ્પ જીવંત બને.

શિલ્પ આભુષણોથી વિભૂષિત દેવ પ્રતિમાઓ, અલંકારમંડિત અન્ય ભૌમિતિક આકારો સાથે સંસારની સમસ્ત જીવનલીલાને સમાવી લેતાં અનેક ભવ્ય મંદિરો, મહેલો અથવા અન્ય જાહેર કે પાનગી સ્થાપત્યો બન્યાં છે જેમાં નૈસર્ગિક રંગછટાઓનું સમાવેશી સંયોજન તેની એક અલગ જ સુંદરતા સાથે નિખરી આવે છે.

આમ કરવામાં એણે પોતાના કલ્પનાવિહાર અને કલાકૌશલનો જે પરચો બતાવ્યો છે તે દાયકાઓ ને સદીઓ પછીયે એટલો જ રોચક રહ્યો છે. કાલાનુક્રમે એની શૈલી કે વિષય બદલાતાં હશે, પણ કંઈક વધુ સુંદર, કંઈક ઓર નવું કરી બતાવવાની મૂળભૂત ઝંખનાનો પ્રવાહ તો એક જ સરખો વહેતો રહ્યો છે.

એ સ્રોતમાં વહેવા આજે વાત કરીએ

ગૂંથણી આ સુંદર રચનાઓમાં માણી શકાય છે. તદ્દન સાદી ગણાય તેવી રચનાથી માંડી વિવિધ આકારોમાં ને અટપટી ગૂંથણીમાં પણ આ સંયોજનાઓ મળી આવે છે. કચ્છના નજરે જોયેલા વિવિધ સંયોજનની વાત કરીએ તો હાથીની પ્રતિમા ભુજના હમીરસરની પાળની દીવાલ ઓગળ પર તથા કિનારે આવેલ જૂના સત્યનારાયણ મંદિર પરિસરમાં આવેલ સૂર્ય નારાયણ મંદિરના બારસાખ પર, છતરડીના દાદર પર, કલેક્ટર ઓફિસ પાસે આવેલ ભારતીય સંસ્કૃતિ દર્શનમાં શોભાયમાન અલંકૃત દ્વારના તોરણની કોતરણીમાં (અહીં અન્ય વાઘ અને સિંહની પ્રતિમા પણ માણી શકાય છે) તથા વિવિધ મંદિરોમાં જોવા મળ્યા છે. કચ્છ મ્યુઝિયમના ટ્રેડમાર્ક સ્વરૂપ એક કાષ્ઠની પ્રતિમા પણ હાથીની જ છે. તે સિવાય પ્રાગ મહેલ સંકુલમાં મહેલ દીવાલની જાળીઓમાં, સ્તંભ તથા બ્રેકેટ્સ તરીકે મોર, સસલું, નાગ, વાંદરો, તથા અન્ય પક્ષીઓ જોવા મળે છે. થાન મઠ, માંડવી, મુન્દ્રાની જૂની હવેલીઓ તથા જૈન તથા શિવ અને સ્વામિનારાયણ મંદિરો તો ક્યાંક વાવ સ્થાપત્ય કે મહેલ કે ગઢ કિલ્લાની દીવાલોમાં આ કુદરતી વિશ્વ આજે પણ કોતરેલા સમયની સાક્ષી પૂરે છે. લાકડું અને પથ્થરના કોતરકામની પરંપરાને જાળવી રાખતા વિવિધ શિલ્પીઓએ પોતાની કલા કારીગરીના અદ્ભુત દર્શન કરાવીને પોતાનું નામ અમર કરી દીધું છે.

ક્યારેક એ શિલ્પો ઘમંડ અને શક્તિનો સંદેશ આપે છે, તો ક્યારેક એ શાંતિ અને શુંગારનો ભાવ વ્યક્ત કરે છે. નાગ અને સિંહ જેવા ભયાનક જાણતાં પ્રાણીઓના શિલ્પો પણ એટલી નમ્રતા અને સૌંદર્ય સાથે ગોઠવાયા છે કે તેઓ ભયજનક નહીં પણ શોભાયમાન લાગે છે. અને અંતે આ લેખ વાંચતા સૌ પ્રવાસીઓને વિનંતી કે આપણે સ્થાપત્યોની ઉપરછળની મોજણી કરવાની બદલે તેની અલંકૃત વિશિષ્ટતાને બારીકાઈથી માણી એનું ગૌરવ વધારીએ.

(સંદર્ભ: ડો મંજુલાલ મજમુદાર) ■

માનવપાત્રોની હૂબહૂ નકલ ઉતારવા એ પ્રેરાયો છે, એટલું જ નહિ પણ એ બધાંને પ્રકૃતિમાં ક્યાંયે જોવા ન મળે એવી અદ્ભુત રીતે ગોઠવીને કોઈ અનન્ય અભિનવ આકૃતિ કે રચના પણ ઉપજાવે છે.

સ્વાભાવિક દર્શને ભયપ્રેરક લાગતા નાગ અને સિંહના અંગ-વળાંકની એટલી સુંદર ગૂંથણી કરી બતાવી છે કે દટિ સંતોષ પામે જોઈને. એક જ સરખાં પ્રાણીના સમૂહની આવી કલામય ઉપરંત પ્રાણીઓની અવનવી

‘ચોક્કસ’ છેક ૯૭૨૨ દિવસે બન્યા ‘વિનર્સ’

આર્યા-અર્જુનની ‘ગોલ્ડન જોડી’ ચીનના ચેમ્પિયનોને ભારે પડી

સાઉથ આફ્રિકાએ બે ક્વોર્ટર ફાઇનલ, બાર સેમિ ફાઇનલ અને એક ફાઇનલ બાદ મેળવ્યું ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપનું ચેમ્પિયનપદ

લોર્ડ્સ: ટેમ્બા બવુમાના નેતૃત્વમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ઓપનર એઇડન માર્કરમની ઐતિહાસિક બોલિંગના જોરે શનિવારે ક્રિકેટના મક્કા ગણાતા લોર્ડ્સમાં ઓસ્ટ્રેલિયાને વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (ડબ્લ્યુટીસી)ની ફાઇનલમાં પાંચ વિકેટે હરાવીને જે અપ્રતિમ સિદ્ધિ મેળવી એ માટે તેમના દેશે ૯,૭૨૨ દિવસ સુધી રાહ જોવી પડી હતી.

સાઉથ આફ્રિકા ૧૯૯૮માં (૨૭ વર્ષ પૂર્વે) આઇસીસી ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી જીત્યું હતું. એ ચેમ્પિયનપદથી માંડીને શનિવારના ડબ્લ્યુટીસી ટાઇટલ વચ્ચે ૯,૭૨૨ દિવસ વીતી ગયા અને છેવટે સાઉથ આફ્રિકા માટે બવુમા ઇલેવનના પર્ફોર્મન્સ સાથે સોનાનો સુરજ ઊઠ્યો. ૧૯૯૮ની વન-ડે ફોર્મેટની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી (જે આઇસીસી નોકઆઉટ સ્પર્ધા તથા વિલ્સ ઇન્ટરનેશનલ કપ તરીકે પણ ઓળખાતી હતી)ની ઢાકા ખાતેની ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ હન્ડી કોન્ચેના સુકાનમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝને ચાર વિકેટ હરાવ્યું હતું. ત્યારે બ્રાયન લારા કેરિબિયન ટીમનો સુકાની હતો. સાઉથ આફ્રિકાની ટીમમાં ડેવિડ કલિનન, માર્ક બાઉચર, જેક કેલિસ, જોન્ટી રહોડ્સ, નિકી બોયે, પેટ સિમકોક્સ અને સ્ટીવ એલવર્થ જેવા જાણીતા ખેલાડીઓ હતા.

ટેમ્બા બવુમાના નેતૃત્વમાં ડબ્લ્યુટીસીનું નવું ચેમ્પિયન બનીને સાઉથ આફ્રિકાએ ટેસ્ટ ક્રિકેટને સજીવન કરી છે.

મ્યુનિક: ભારતની આર્યા બોરસે અને અર્જુન બબુટાની જોડીએ અહીં શનિવારે શુદ્ધિ આપીને આઇએસએસએફ વર્લ્ડ કપમાં ચીનની ઓલિમ્પિક વિજેતા જોડીને પરાજિત કરીને ગોલ્ડ મેડલ જીતી લીધો હતો. વધુ નવાઈની વાત એ છે કે આર્યા-અર્જુને ચીની હરીફો પર સંપૂર્ણ પ્રભુત્વ જમાવ્યું હતું અને તેમને સુવર્ણ ચંદ્રક માટેની રેસની બહાર કરીને પોતે એ ચંદ્રક પર કબજો જમાવી લીધો હતો.

આર્યા-અર્જુનની જોડીએ ૧૦ મીટર એર રાઇફલ મિક્સ્ડ-ટીમ ઇવેન્ટમાં ચીનના ઓલિમ્પિક ચેમ્પિયન તથા વર્લ્ડ ચેમ્પિયન ઝિફી વોંગ અને લિહાઓ શેન્ગની જોડીને ૧૭-૭થી પરાજિત કરી હતી.

આર્યા-અર્જુને આ પ્રતિષ્ઠિત સ્પર્ધાની ફાઇનલમાં પોતાના પર વર્ચસ્વ જમાવવાની ચીની હરીફોને જરા પણ તક નહોતી આપી.

ફાઇનલમાં પહોંચવા માટેના ક્વાલિફિકેશનમાં ભારતીય જોડીએ ૬૩૫.૨ પોઇન્ટ નોંધાવ્યા હતા. એ જ ક્વાલિફિકેશન રાઉન્ડમાં ચીની જોડીએ ૬૩૫.૯ પોઇન્ટ નોંધાવીને વર્લ્ડ રેકોર્ડ નોંધાવ્યો હતો. જોકે ફાઇનલમાં ભારતીય જોડીએ એ વિશ્વવિક્રમ ધારક જોડીને માત આપી હતી.

સાઉથ આફ્રિકાના આઘાતમય પરાજયો

(૧) ૧૯૯૨ વર્લ્ડ કપ: ઇંગ્લેન્ડ સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ સાત બોલમાં બાવીસ રન કરવાના બાકી હતા. બ્રાયન મેકમિલન અને ડેવિડ રિચર્ડસન ક્રીઝમાં હતા. વરસાદ પડવાનો શરૂ થયો અને છેવટે સમીકરણ બન્યું જેમાં તેમણે એક બોલમાં બાવીસ રન કરવાના આવા હતા. જોકે સુધારેલા લક્ષ્યાંક વિશે માહિતીની આપ-લેમાં થયેલી ગેરસમજ જવાબદાર હતી.

(૨) ૧૯૯૯ વર્લ્ડ કપ: ઓસ્ટ્રેલિયા સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ડેવિડ સ્લેમિંગની અંતિમ બોલમાં જીતવા માત્ર નવ રન કરવાના હતા. લાન્સ કલુઝનરના પ્રયાસથી સમીકરણ એવું બન્યું જેમાં ચાર બોલમાં એક રન બાકી હતો. જોકે બે ડોટ બોલ બાદ સિંગલ દોડવાના પ્રયાસમાં અંતિમ બેટ્સમેન એલન ડોનાલ્ડ રનઆઉટ થઈ ગયો હતો. મેચ ટાઇ થઈ અને સુપર સિક્સમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે વિજય મેળવ્યો હોવાથી ઓસ્ટ્રેલિયા ફાઇનલમાં પહોંચી ગયું હતું જેમાં એણે પાકિસ્તાનને હરાવ્યું હતું.

(૩) ૨૦૧૫ વર્લ્ડ કપ: ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૮૧ રન કર્યા હતા. વરસાદને કારણે મેચ ૪૩-૪૩ ઓવરની થઈ ગઈ. ક્વિલીઓએ છેલ્લી ત્રણ ઓવરમાં ૩૦ રન કરવાના હતા. જોકે ક્વિલી પ્લેયર ગ્રાન્ટ ઇલિયટે ડેલ સ્ટેનના અંતિમ બોલમાં સિક્સર ફટકારીને સાઉથ આફ્રિકાની આશા પર પાણી ફેરવી દીધું હતું.

(૪) ૨૦૨૪ ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ: ભારત સામેની ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૯ બોલમાં ૨૬ રન કરવાના હતા. છ વિકેટ પડવાની બાકી હતી. ક્લાસેન અને મિલર ક્રીઝમાં હતા. જોકે હાર્દિક પટેલે ક્લાસેનને પેવિલિયનમાં મોકલ્યો અને છેલ્લી ઓવરમાં હાર્દિકના બોલ પર સૂર્યકુમાર યાદવે બાઉન્ડરી લાઇનની આરપાર જઈને ડેવિડ મિલરનો અફલાતૂન કેચ પકડ્યો હતો. એ શિલરમાં સાઉથ આફ્રિકા સાત રનથી હારી ગયું હતું.

લોર્ડ્સમાં ક્રિકેટોત્સવના ચેમ્પિયનપદની સપરિવાર ઉજવણી: સાઉથ આફ્રિકાએ શનિવારે લોર્ડ્સમાં ક્રિકેટિંગ ચેમ્પિયન ઓસ્ટ્રેલિયાને ફાઇનલમાં પાંચ વિકેટે હરાવ્યું ત્યાર બાદ વિજેતા ટીમના સેચ્યુરિયન સુપર-હીરો માર્કરમે પત્ની સાથે ભાવાત્મક પળો માણી હતી. કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા અને તેની પત્ની પણ ભાવુક થઈ ગયાં હતાં. ભારતીય મૂળના સ્પિનર કેશવ મહારાજે પત્ની-બાળકી સાથે પોઝ આપ્યો હતો.

સ્ટીવ સ્મિથની ટચલી આંગળી તૂટી ત્યારે જ ઓસ્ટ્રેલિયાના હાથમાંથી ટાઇટલ છીનવાઈ ગયું હતું

► બવુમાને બે રને મળ્યું હતું જીવતદાન, સાઉથ આફ્રિકાએ ચેમ્પિયન બનવાની તક ઝડપી લીધી અને આઈસીસીની ઈનામી-ગદા જીતી લીધી

સ્મિથને ઈજા અને બવુમાને મજા, ‘ફાઇર્સ કે’ વહેલો આવ્યો: ગઈ કાલે લોર્ડ્સના મેદાન પર સ્ટીવ સ્મિથ. તેને ટચલી આંગળીમાં ગંભીર ઈજા થઈ. ટેમ્બા બવુમાએ એક હાથમાં બાળક અને બીજા હાથમાં ગદા સાથે અભૂતપૂર્વ સેલિબ્રેશન કર્યું હતું. બવુમા માટે ‘ફાઇર્સ કે’ એક દિવસ વહેલો આવ્યો. (એપી)

લોર્ડ્સ: અહીં ઓસ્ટ્રેલિયા અને સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની ફાઇનલમાં શુક્રવારના ત્રીજા દિવસે ડિકેન્ટિંગ ચેમ્પિયન ઓસ્ટ્રેલિયાના ખેલાડી સ્ટીવ સ્મિથની જમણા હાથની ટચલી આંગળીમાં ફ્રેક્ચર થતાં તે ફાઇનલની બહાર થઈ ગયો હતો. જોકે તેની આ ઈજા ઓસ્ટ્રેલિયાને ખૂબ ભારે પડી. તેનાથી કેચ છૂટી ગયો અને સાઉથ આફ્રિકાને ઐતિહાસિક લાભ મળી ગયો.

સાઉથ આફ્રિકાનો કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા માત્ર બે રન પર હતો એ સમયે પ્રથમ સ્લિપમાં સ્મિથ તેનો કેચ પકડવા ગયો ત્યારે બોલ તેને ટચલી આંગળી પર વાગ્યો હતો અને ગંભીર ઈજા થઈ હતી. શુક્રવારે ત્રીજા દિવસની રમત બંધ રહી ત્યારે બવુમા ૬૫ રને રમી રહ્યો હતો અને સાઉથ આફ્રિકાએ જીતવા માટે ફક્ત ૬૯ રન કરવાના બાકી હતા. બવુમા અને ઓપનર એઇડન માર્કરમ વચ્ચે ત્રીજા વિકેટ માટે ૧૪૩ રનની અતૂટ ભાગીદારી થઈ હતી. શનિવારના ચોથા દિવસે એ પાર્ટનરશિપ ૧૪૭ રન સુધી લંબાઈ હતી અને ત્યારે બવુમાએ વિકેટ ગુમાવી હતી. જોકે માર્કરમે (૧૩૬ રન, ૩૮૩ મિનિટ, ૨૦૭ બોલ, ૧૪ ફોર) બાજુ સંભાળી લીધી અને જોશ ડેલગ્રાન્ડા બોલિંગમાં વિકેટ ગુમાવતાં પહેલાં ટીમને વિજયના દારૂ સુધી પહોંચાડી દીધી હતી. આઠમી સદી ફટકારનાર માર્કરમનો ટ્રેવિસ હેડે અફલાતૂન ડાઇવિંગ કેચ ઝીલ્યો હતો.

સ્મિથથી છૂટેલો બવુમાનો કેચ ઓસ્ટ્રેલિયાને મોંઘો પડ્યો અને એ જીવતદાને સાઉથ આફ્રિકાને પહેલી વાર મોટી આઇસીસી ટ્રોફી અપાવી દીધી. બવુમાનો બે રને કેચ છૂટ્યો ત્યારે સાઉથ આફ્રિકાનો સ્કોર બે વિકેટે ૭૬ રન હતો અને ત્યાર પછી બવુમા અને માર્કરમ દિવસની રમતના અંત સુધીમાં ટીમના સ્કોરને ૨૧૩/૨ સુધી લઈ ગયા હતા અને ૨૧૭ રનના સ્કોર પર બવુમાની વિકેટ પડી હતી. શુક્રવારે સ્મિથ સામાન્ય રીતે પ્રથમ સ્લિપમાં સ્ટમ્પ્સથી જેટલો દૂર ઊભો રહેતો હોય છે એટલો દૂર નહોતો. તે સ્ટમ્પ્સની નજીકમાં હતો. તેણે હેલ્મેટ પણ પહેરી હતી. બવુમાથી તે થોડો જ દૂર હતો અને મિચલ સ્ટાર્કે કલાકે ૧૩૮ કિલોમીટરની ઝડપે શોર્ટ બોલ ફેંક્યો જેમાં બવુમાના બેટની કટ લાગ્યા બાદ બોલ સ્મિથ તરફ આવ્યો હતો જે ખભા જેટલો ઊંચો કેચ ઝડપથી નહોતો ઝીલી શક્યો. તે બોલ ઝીલવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો અને એ તેને આંગળી પર વાગ્યો હતો. ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ અને ડોક્ટર મેદાન પર આવે એ પહેલાં જ સ્મિથ આંગળીમાં ખૂબ દુખાવો થવાને કારણે ઝડપથી ચાલવા લાગ્યો હતો. સ્મિથને તાત્કાલિક એક્સ-રે માટે હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો. સ્મિથ હવે કેટલા દિવસ નહીં રમી શકે એ તો સ્પષ્ટ નહોતું થયું, પરંતુ ડબ્લ્યુટીસીની વર્તમાન ફાઇનલ બાદ વેસ્ટ ઇન્ડિઝમાં ત્રણ ટેસ્ટની શ્રેણી રમવા તે શરૂઆતથી કઠાય નહીં જઈ શકે. ઓસ્ટ્રેલિયાની વેસ્ટ ઇન્ડિઝ સામેની ટેસ્ટ-સિરીઝ પચીસમી જૂને શરૂ થશે.

એમસીસીએ કહ્યું, બાઉન્ડરી લાઇન નજીકના ‘બની હોપ’ કેચ હવે કાયદેસર નહીં ગણાય

ક્રિકેટના કાયદા ઘડતી સંસ્થાએ કહ્યું, ‘ફીલ્ડર હવામાં ઉછળીને પણ ફક્ત એક જ વાર બોલને અડી શકશે’

લંડન: ઘાયકાઓથી ક્રિકેટના કાયદા ઇંગ્લેન્ડ-સ્થિત મેરિલબોન ક્રિકેટ ક્લબ (એમસીસી) ઘરે છે અને ક્રિકેટની રમતનું સંચાલન કરતી ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ (આઇસીસી) દ્વારા એ કાયદાઓનો અમલ કરવામાં આવે છે અને એ સંદર્ભમાં એમસીસીએ પાસ જણાવ્યું છે કે બાઉન્ડરી લાઇન નજીકના ‘બની હોપ’ પ્રકારનો કેચ હવે પછી ગેરકાયદેસર ગણવામાં આવશે. આ અહેવાલ વાંચીને ઘણા વિચારતા હશે કે ગયા વર્ષે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં હાર્દિક પંડ્યાની નિર્ણાયક (૨૦મી) ઓવરમાં બાઉન્ડરી લાઇનને આરપાર જઈને સૂર્યકુમાર યાદવે સાઉથ આફ્રિકાના ડેવિડ મિલરનો જે અફલાતૂન કેચ ઝીલ્યો હતો એ પ્રકારનો કેચ ગેરકાયદેસર ગણાશે? એનો જવાબ છે ‘નહીં.’ એમસીસીએ જણાવ્યું છે કે આ પ્રકારના કેચ કાયદેસર જ ગણાશે, પરંતુ ૨૦૨૩ની બિગ બેશમાં માઇકલ નેસરે જોડન સિલ્ક નામના બેટ્સમેનનો જે રીટે કેચ ઝીલ્યો એ કાયદેસર નહીં ગણાય. બીજું, ૨૦૨૦ની સાલમાં બિગ બેશમાં જ ટોમ બેન્ટને મેચ્યુ રેન્શોની મદદથી વોલીબોલની સ્ટાઇલથી મેચ્યુ વેડનો જે કેચ પકડ્યો હતો એવો કેચ પણ હવે કાનૂની નહીં ગણાય.

૨૦૨૩ની બિગ બેશમાં માઇકલ નેસરે (ડાબે) બાઉન્ડરી લાઇનની અંદરથી બોલને અડ્યા બાદ હવામાં ઉછળ્યો હતો અને ત્યાર બાદ લાઇનની બહાર ગયા પછી પણ ફૂટીને હવામાં ઉછળેલો બોલ ઝીલ્યા પછી બાઉન્ડરીની અંદર ફેંક્યો અને અંદર જઈને કેચ ઝીલી લીધો હતો. એમસીસી કહે છે કે ફીલ્ડર આ રીતે બે વખત બોલને અડે એ કેચ ન કહેવાય. જોકે વર્લ્ડ કપમાં સૂર્યકુમાર યાદવે (જમણે) ઝીલેલો કેચ કાયદેસર છે.

નેસરનો કેચ કેચ ગેરકાયદેસર?

૨૦૨૩માં માઇકલ નેસરે અદ્ભુત કેચ પકડ્યો હતો, પણ એવો કેચ હવે કાયદેસર નહીં ગણાય. જગલિંગ કેચ તરીકે ઓળખાતા એ કેચમાં તેણે બાઉન્ડરી લાઇનની નજીક બોલ ઝીલી લીધા બાદ પોતે લાઇનની બહાર જતો રહેશે એવા ભયથી બોલને બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર ઊંચે હવામાં મોકલ્યો હતો, પોતે લાઇનની બહાર ગયો અને બોલ ઝીલી લીધો, પરંતુ તેણે ફરી વાર (લાઇનની બહારના ભાગમાં જ) બોલ હવામાં ફરી ઉછળ્યો હતો અને ત્યારે તે ફૂલો હોવાથી પોતે પણ હવામાં અધર હતો અને તેણે અધર રહીને જ બોલ બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર તરફ હવામાં ફેંક્યો હતો અને લાઇનની અંદર જઈને કેચ ઝીલી લીધો હતો. આમ, તેણે બોલને હવામાં બે વખત ઉછળ્યો હતો. બીજી રીતે કહીએ તો કેચ આવ્યા બાદ તે બે વખત બોલને અડ્યો હતો અને કુલ ત્રીજા પ્રયાસમાં તેણે કેચ પકડ્યો હતો. આમ, તેણે બે વખતે બોલને અડ્યા બાદ ત્રીજા પ્રયાસમાં બોલને પોતાના કબજામાં કર્યો હતો જે કેચ કહેવાયો હતો.

વોલીબોલ સ્ટાઇલનો કેચ કેચ ગેરકાનૂની?

૨૦૨૦ની બિગ બેશમાં ટોમ બેન્ટને મેચ્યુ રેન્શોની મદદથી વોલીબોલની સ્ટાઇલથી મેચ્યુ વેડનો જે કેચ પકડ્યો હતો એવો કેચ પણ હવે કાનૂની નહીં ગણાય. એમાં એક ફીલ્ડર બાઉન્ડરીની બહાર જતાં પહેલાં બોલ ઝીલ્યા બાદ હવામાં ઉછળ્યો છે અને બાઉન્ડરીની બહારથી વોલીબોલની સ્ટાઇલમાં બોલને સાથી ફીલ્ડર તરફ મોકલે છે અને તે કેચ ઝીલી લે છે. આ પ્રકારના કેચ પર પણ એમસીસીએ પ્રતિબંધ મૂક્યો છે. એમસીસીએ ‘બની હોપ કેચ’ વિશે કયો ખુલાસો કર્યો? આઇસીસી આ મહિને એમસીસી દ્વારા થનારા નિયમમાં ફેરફારને લાગુ કરશે. એમસીસીએ જણાવ્યું છે કે ‘જે કેચ પર અમે પ્રતિબંધ મૂકવા જઈ રહ્યા છીએ એ કેચ ફીલ્ડરના કૌશલ્યને ધ્યાનમાં લેતાં દર્શનીય કહેવાય, પરંતુ મોટા ભાગની ક્રિકેટપ્રેમી જનતાની દૃષ્ટિએ આવા કેચ અવ્યવહારું કહેવાય. પાસ કરીને માઇકલ નેસરના ૨૦૨૩ની સાલના કેચની વાત કરીએ તો નેસર એમાં બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર ઘણો દૂર જતો રહ્યો હતો અને બહાર જઈને પણ તેણે (બલે હવામાં અધર રહીને જ) બોલ ઝીલીને બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર ફેંક્યો હતો, પરંતુ અમે સ્પષ્ટ કરી દેવા માગીએ છીએ કે જો કોઈ ફીલ્ડર હવામાં બોલને પહેલી વાર ઉછળાયા બાદ બીજી વાર બોલને અડે ત્યારે તે બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર જ હોવો જોઈએ. તો જ એ કેચ ગણાશે. નહીં તો, બેટિંગ કરતી ટીમને ફોર (ચાર રન) આપી દેવાશે. બાઉન્ડરી લાઇનની બહારના બની હોપ કેચ પર પ્રતિબંધ જ મુકાશે. જો કોઈ ફીલ્ડર બાઉન્ડરી લાઇનની અંદરથી જ બોલને હવામાં ઉછળાશે, બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતા રહ્યા પછી પાછો બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર આવીને કેચ પકડશે એ જ કાયદેસર કેચ કહેવાશે.’

રિલે કેચ વિશે પણ નિયમ

એમસીસીએ રિલે કેચ વિશે પણ સ્પષ્ટતા કરી છે. ક્રિકેટના કાયદા બનાવતી અને એમાં ફેરફાર કરતી આ બ્રિટિશ સંસ્થાએ જણાવ્યું છે કે ‘જે કેચ આવે તો ફીલ્ડર બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતાં પહેલાં બોલને હવામાં ઉછળાવીને બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતો રહે અને બહારથી બોલને ફરી અડીને (હવામાં ઉછળાવીને) લાઇનની અંદર ઊભેલા સાથી ફીલ્ડર તરફ ફેંકે અને તે કેચ ઝીલી લે તો એવો રિલે કેચ પણ કાયદેસર નહીં ગણાય. ટૂંકમાં, કોઈ પણ ફીલ્ડરે બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જઈને ફૂટકો માર્યો હોય તો એ પછી એક જ વાર હવામાં ઉછળેલા બોલને અડી શકશે. બીજી રીતે કહીએ તો ફીલ્ડર એકથી વધુ વખત બોલને અડીને હવામાં ઉછળાવેલો રહેશે કે એકથી વધુ વખત અડીને પછી સાથી ખેલાડીને પાસ કરશે તો એ કેચ નહીં ગણાય.’ નવો નિયમ ૧૭મી જૂને શ્રીલંકા અને બાંગ્લાદેશ વચ્ચેની મેચ સાથેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની નવી સીઝનથી લાગુ કરવામાં આવશે.

રાજકોટમાં એર ઈન્ડિયાની ફ્લાઈટને લેન્ડિંગમાં મુશ્કેલી પડતા મુસાફરોના જીવ તાળવે ચોંટ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) રાજકોટ: અમદાવાદમાં એર ઈન્ડિયાની વિમાન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. હાલમાં વધુ એક એર ઈન્ડિયાના વિમાનમાં પામી હોવાના અહેવાલો પ્રસિદ્ધ થયા હતા. રાજકોટમાં શુક્રવારે સાંજના સમયે દિલ્હીથી આવેલી એર ઈન્ડિયાની ફ્લાઈટને લેન્ડિંગની પ્રક્રિયામાં થોડી મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. જેના પગલે મુસાફરોના જીવ તાળવે ચોંટ્યા હતા. એર ઈન્ડિયાના વિમાને હવામાં બે ચક્કર લગાવ્યા બાદ સુરક્ષિત લેન્ડિંગ કર્યું હતું. અમદાવાદમાં બનેલી પ્લેન કેશની દુર્ઘટના બાદ લોકોમાં ડર પેશી ગયો હતો. તાજેતરમાં બનેલી આ ઘટનામાં ઘણા લોકોએ પોતાના સ્વજનો ગુમાવ્યા છે. ત્યારે શુક્રવારે સાંજે રાજકોટ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પર એર ઈન્ડિયાની દિલ્હીથી રાજકોટ આવેલી ફ્લાઈટમાં કોઈ પામીના કારણે લોકોના જીવના તાળવે ચોંટ્યા હતા. આ ફ્લાઈટને લેન્ડિંગ પ્રક્રિયામાં કોઈ પામી સર્જવાના કારણે હવામાં બે ચક્કર માર્યા બાદ સુરક્ષિત રીતે લેન્ડિંગ કર્યું હતું. વિમાન સફળ રીતે લેન્ડ થયા બાદ મુસાફરોએ રાહતનો સ્વાસ લીધો હતો. ઉલ્લેખનીય છે કે, આ બાબતે એર ઈન્ડિયાએ સત્તાવાર રીતે જણાવ્યું હતું કે, અલાઇનમેન્ટ સેટ કરવાની સામાન્ય પ્રક્રિયાના કારણે વિમાને હવામાં બે ચક્કર લગાવ્યા હતા. તેમજ મુસાફરોને કોઈપણ પ્રકારની તકલીફ પડી નથી. સૂત્રોએ આપેલી વિગતો પ્રમાણે એઆઈ ૨૫૩૦ નંબરની ફ્લાઈટ રાજકોટ આવવા માટે દિલ્હીથી શુક્રવારે સાંજે ૫:૫૦ લાગ્યાને બદલે ૬:૨૯ કલાકે ટેક ઓફ થઈ હતી. આ વિમાનમાં કુલ ૧૦૦ મુસાફરો સવાર હતાં.

રાજકોટ શહેરમાં પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન વિજયભાઈ રૂપાણીને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરતા હોડિંગ્સ લાગ્યાં હતાં... (તસવીર- પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

રાજકોટમાં ભારે બહાર બાદ વીજળીના કડાકા સાથે સાંજે વરસાદનું આગમન થતા શહેરના માર્ગો પર પાણી ભરાઈ ગયાં હતાં. (તસવીર- પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

જૂનાગઢ જિલ્લાના મેંદરડા ગામના ભાલછેલ ગામના ખેડૂતે ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: જૂનાગઢ જિલ્લામાં કેસર કેરી પ્રખ્યાત છે. ગીરની કેસર કેરીની નિકાસ પણ મોટાપાયે કરવામાં આવે છે, ત્યારે એક ખેડૂતે ગીરમાં ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી કરી હતી. આ કેરી સિંધુ ૧૧૦ નામથી ઓળખાશે. સાસણ નજીકના ભાલછેલના ખેડૂતે સીડલેસ કેરીની જાત વિકસાવી હતી. જૂનાગઢ જિલ્લાના મેંદરડા નજીક આવેલા ભાલછેલ ગામના બે ખેડૂતોએ કેરીની ખેતીમાં સંશોધન કર્યું હતું. આ બંને ખેડૂતોએ ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી કરી હતી. શમ્સુદ્દીન જારિયા અને તેમના પુત્ર સુમિત જારિયાએ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને કેરીની ખેતીમાં નવીનતા સર્જી હતી. તેમણે 'સિંધુ ૧૧૦' નામની નવી કેરીની જાત વિકસાવી છે. જે હાલમાં લોકોમાં ખૂબ જ વિશેષ લોકપ્રિય છે. આ કેરીની વિશિષ્ટતા એ છે કે, કેરીમાં ગોટલા જ નથી. સુમિત જારિયાએ ભાલછેલ ગામનો રહેવાસી છે. તેણે ઉચ્ચ શિક્ષણ પૂર્ણ કર્યા બાદ આફ્રિકામાં ફૂડ પ્રોસેસિંગ યુનિટમાં નોકરી કરતા હતા. ત્યારબાદ તેઓ વતન પરત ફર્યા અને પોતાના પિતા સાથે કેરીની ખેતીની શરૂઆત કરી હતી. કેરીના સંશોધનમાં તેમણે વિશેષતા પ્રાપ્ત કરી હતી. આ ખેતી અંગે આશ્ચર્યની વાત તો એ છે કે, કેરીમાં ગોટલા ન હોય તે વાત કોઈને માનવામાં જ ન આવે. ભાલછેલના ખેડૂતોએ વૈજ્ઞાનિકોની સાથે મળીને વર્ષ ૧૯૯૨ થી ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી અંગે સંશોધન કર્યું હતું. હાલ તેમણે આ ખેતીમાં સિદ્ધિ મેળવી છે. તેમણે 'સિંધુ ૧૧૦' નામની નવી જાતમાં કેરીની ખેતી કરી હતી.

સરકારી જમીન પર દબાણ કરતા જગ્યા ખાલી ન કરતા મનપા દ્વારા બુલડોઝર ફેરવવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યવાહી દરમિયાન ફાયર, વિદ્યુત બોર્ડ તેમજ પોલીસનો સ્ટાફ જોડાયો હતો. થોડા દિવસ અગાઉ પણ નદી કિનારે દબાણ હટાવવાની કાર્યવાહી કરાઈ હતી. રંગમતી નદી અને નાગમતી નદીના કિનારે ગેરકાયદેસર દબાણો દૂર કર્યાં હતાં. આ સિવાય રણજિત સાગર રોડ પરના પણ દબાણો દૂર કરાયા છે, ૩૭ ગેરકાયદેસર દબાણકારોને નોટિસ આપ્યા બાદ મેગા ડિમોલેશનની પ્રક્રિયા તંત્ર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવી હતી. આ કાર્યવાહીથી અંદાજે એક કરોડની કિંમતની ૨.૨૦ લાખ ચોરસ ફૂટ જમીન ખુદી કરવામાં આવી છે.

જામનગરના રંગમતી નાગમતી નદીના પટ્ટમાંથી ૨૯૪ ગેરકાયદેસર દબાણ દૂર કરાયાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: જામનગરમાં મહાનગર પાલિકા દ્વારા મેગા ડિમોલેશનની કામગીરી ફરી શરૂ કરવામાં આવી હતી. રંગમતી નદીના નવનિર્માણ માટે આસપાસના વિસ્તારોમાંથી દબાણ દૂર કરવા કવાયત કરવામાં આવી હતી. જામનગરના અધ્યુનગર વિસ્તારમાં કાચા-પાકા મકાનો સહિત કુલ ૨૯૪ દબાણો દૂર કરવાની કાર્યવાહી શનિવારે સવારે કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી. જામનગરના રંગમતી નદીના નિર્માણ કાર્ય માટે આસપાસના વિસ્તારમાંથી મનપા દ્વારા દબાણ દૂર કરવામાં આવ્યું હતું. આ કામગીરી કરતા પહેલા તંત્ર દ્વારા નોટિસ પણ અપાઈ હતી.

સૌરાષ્ટ્રમાં રાજકોટ, અમરેલીમાં ગાજવીજ સાથે વરસાદ: રાજકોટમાં વીજળી ગુલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: હવામાન વિભાગે રાજ્યમાં આગામી ૧૯ જૂન સુધી મેઘગર્જના સાથે ભારેથી અતિભારે વરસાદની આગાહી કરી હતી. જેમાં સૌરાષ્ટ્ર, દક્ષિણ ગુજરાત સહિત રાજ્યના ૧૫ થી વધુ જિલ્લામાં યલો-ઓરેન્જ એલર્ટ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, ત્યારે શનિવારે (૧૪ જૂન) અમરેલી, ડાંગ, દાહોદ, છોટા ઉદેપુર, ગોંડલ, સુરત, નવસારી, તાપી, વડોદરા, રાજકોટ સહિતના વિસ્તારોમાં ગાજવીજ અને પવન સાથે જોરદાર વરસાદ ખાબક્યો હતો. જેમાં રાજકોટના જસદણ શહેર અને ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં વીજળીના કડાકા સાથે વરસાદ વરસ્યો હતો. સૌરાષ્ટ્ર અને દક્ષિણ ગુજરાતમાં છૂટોછવાયો વરસાદ વરસ્યો હતો, ત્યારે રાજકોટના અનેક વિસ્તારોમાં વરસાદ પડ્યો હતો. જેમાં જસદણ, આટકોટ, વીરનગર, જસાપર, લોધિકા, પાંચવડા, સાણધલી વિસ્તારોમાં મેઘગર્જના સાથે ધોધમાર વરસાદ વરસ્યો હતો. જેમાં ભારે વરસાદને પગલે જસદણ શહેરના અનેક નીચાણવાળા વિસ્તારોમાં પાણી ભરાયા હતા. જ્યારે વીજળી અને ભારે પવન ફૂંકાવવાની સાથે વરસાદ ખાબકતાં રાજકોટના અનેક વિસ્તારોમાં વીજળી ગુલ થઈ હતી. રાજ્યમાં શનિવારે (૧૪ જૂન) અમરેલી સહિત ૧૪ જિલ્લામાં ભારે વરસાદને પગલે યલો એલર્ટ જાહેર કર્યું હતું, ત્યારે અમરેલી જિલ્લાના બગસરા, ધારીના ગ્રામ્ય પંથક, ખાંભા ગીર, વડિયા સહિતના અનેક વિસ્તારોમાં ભારે પવન ફૂંકાવવાની સાથે વરસાદ ખાબક્યો હતો. જેમાં અમરેલી સહિત મોટાભાગના તાલુકાઓ અને ગ્રામ્ય પંથકમાં વરસાદ ખાબક્યો હતો.

બોટાદમાં જિલ્લા કક્ષાના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી અંતર્ગત કલેક્ટરે બેઠક યોજી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: બોટાદમાં આગામી તા. ૨૧ જૂન ૨૦૨૫ના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવશે. આ અંગે બોટાદમાં કલેક્ટર પી.એલ. ઝણકાતની અધ્યક્ષતામાં કલેક્ટર કચેરીના કોન્ફરન્સ હોલ ખાતે બેઠક યોજાઈ હતી. આ બેઠકમાં આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણીના ભાગરૂપે કમિટીની બનાવવામાં આવી હતી કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા યોગ્ય સૂચનો અને ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આ બેઠકમાં જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીના નિયામક ભાગલભાઈ પટેલ, પ્રાંત અધિકારીઓ સહિતના સંલગ્ન વિભાગના અધિકારીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. બોટાદમાં જિલ્લા કક્ષાના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવશે. આ કાર્યક્રમને અંતર્ગત કલેક્ટરે બેઠક બોલાવી હતી. આ બેઠકમાં મોટી સંખ્યામાં લોકો લાભ લઈ શકે તેમ જ વ્યવસ્થિત કાર્યક્રમો યોજાય તે અંગે માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું. બોટાદ જિલ્લા કક્ષાનો કાર્યક્રમ સરકારી હાઈસ્કૂલ, બોટાદ ખાતે યોજાશે. યોગ દિવસની ઉજવણી પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિને જાળવી રાખવા તેમજ લોકોની તંદુરસ્તી અને સુખાકારી માટે તા. ૨૧ જૂનના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

દર વર્ષે યોમાસામાં સિંહ સહિતના વન્યજીવોનો સંવનન કાળ હોવાથી તેમને ખતલે ન પહોંચે તે માટે ૧૬ જુનથી ૧૫ મી ઓક્ટોબર સુધી ગિરનારની જંગલ સફારીમાં સિંહ દર્શન બંધ રાખવામાં આવે છે... (તસવીર- હેશા સોની, જૂનાગઢ)

જામનગર જિલ્લાના કાલાવડમાં આડા સંબંધની શંકાએ વકીલની હત્યા: ત્રણ આરોપીઓ ફરાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: જામનગર જિલ્લાના કાલાવડ શહેરમાં શુક્રવારે રાત્રે એક વકીલની હત્યાનો બનાવ સામે આવ્યો હતો. કાલાવડના જાણીતા વકીલની આડા સંબંધી શંકાએ હત્યા કરવામાં આવી હતી. આ અહેવાલથી સમગ્ર વકીલ મંડળમાં ઘેરા શોકની લાગણી પ્રસરી હતી. જામનગર જિલ્લાના કાલાવડની શીતલા કોલોનીમાં રહેતા વકીલ ઈન્તિયાઝભાઈ ડોડીયાની શુક્રવારે રાત્રે પોતાના ઘરે પરત ફરતા સમયે ત્રણ શખ્સોએ કરપીણા હત્યા કરી હતી. ત્રણ અજાણ્યા શખ્સોએ રેડી કરી અને ઈન્તિયાઝભાઈને છરીના ઘા મારીને જીવલેણ હુમલો કર્યો હતો. ઈન્તિયાઝભાઈ ઘટના સ્થળે જ લોહીભૂલણ હાલતમાં પડ્યા હતા. આ બનાવ અંગે પોલીસને જાણ કરતા ઘટનાસ્થળે દોડી આવી હતી. ઈન્તિયાઝભાઈના પરિવાર જનોને જાણ કરતા તેમને તાત્કાલિકના ધોરણે કાલાવડની સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ જવાયા હતા. પરંતુ હોસ્પિટલ લઈ જતા પહેલા જ તેઓ મૃત્યુ પામ્યા હતા. જામનગરના ગ્રામ્ય પોલીસ વિભાગના ડીવાયએસપી આર.બી. દેવધાનીની આગેવાની હેઠળ પોલીસે આખી રાત આરોપીઓને શોધવા તપાસના ચક્રો ગતિમાન કર્યાં હતાં. આ બનાવના કારણે સમગ્ર વકીલ મંડળમાં શોકની લાગણી ફેલાઈ હતી. પોલીસે પ્રાથમિક તપાસ દરમિયાન વકીલ ઈન્તિયાઝભાઈ ડોડીયાની આડા સંબંધની શંકામાં હત્યા કરાઈ હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. પોલીસ દ્વારા વકીલ ઈન્તિયાઝ ભાઈ ડોડીયાના નાના ભાઈ આસિદ્ધભાઈ કેસરભાઈ ડોડીયાની ફરિયાદ નોંધી આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી.

કચ્છમાં અકાળ મૃત્યુની બનેલી વિવિધ દુર્ઘટનાઓમાં સાત લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છમાં વિવિધ અપમૃત્યુની દુર્ઘટનાઓમાં જવાન સહિત સાત લોકોના અકાળ મૃત્યુ નિપજતાં પંથકમાં ગમગીની પ્રસરી હતી. મુંદરાના મોટા કાંડગરા પાટિયાથી નાની ખાખર વચ્ચેના માર્ગ પર ડમ્પર અને મોટરસાઇકલ વચ્ચેના અકસ્માતમાં ફરાદીના ભૂપતસિંહ નટુભા તુંવર (ઉ.વ. ૨૪)નું મોત થયું હતું. જ્યારે વાગડમાં સરહદ ઉપર ફરજ બજાવતા સીમા સુરક્ષા ઘટના જવાન સોનુભાલે મોહન પાંડુરંગ (ઉ.વ. ૫૮) એ ચાલુ ફરજે લદ્દયરોગના હુમલામાં જીવ ગુમાવ્યો હતો તેમ જ અંજાર મેઘવર બોરીચીમાં ધર્મન્દ્રસિંહ અશોકસિંહ જોજા (ઉ.વ. ૩૨) નું કોહ અઘાત કારણે મોત થયું હતું. ગાંધીધામમાંથી એક અજાણ્યા યુવક (ઉ.વ. ૪૦) નો કોહવાઈ ગયેલો મુત્તદેહ મળી આવ્યો હતો, જ્યારે ભુજ શહેરની જી.કે.જનરલ હોસ્પિટલમાં પ્રસ્તુતિ માટે આવેલી મુળ પંચમહાલાની ૧૮ વર્ષીય પરિણીતાનું ડિલિવરી દરમિયાન અચાનક બ્લડ પ્રેસર વધી જવાને કારણે મોત નિપજ્યું હતું. આ સિવાય ભચાઉમાંથી પસાર થતી નર્મદા કેનાલમાં ડૂબી ગયેલા આદ્ય (ઉ.વ. ૫૨)નું મૃત્યુ થયું હતું. પોલીસ કંટ્રોલ રૂમ પાસેથી પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ, મોટા કાંડગરા પાટિયાથી નાની ખાખર વચ્ચેના ધોરીમાર્ગ ઉપર શુક્રવારે રાત્રે ૧૨ વાગ્યાના અરસામાં જીવલેણ અકસ્માત સર્જાયો હતો. જેમાં ફરાદીનો ભૂપતસિંહ નામનો યુવાન મોટરસાઇકલ પર સવાર થઈને ઘર તરફ જતો હતો આ સમયે સામેથી આવેલા ડમ્પર (નંબર જી.જે. ૩૯.૯.૮. ૯૨૬૭) ના ચાલકે સિટયર્હિંગ પરનો કાબૂ ગુમાવી મોટરસાઇકલને હડફેટમાં લેતાં ભૂપતસિંહનું ગંભીર ઇજાઓને પગલે બનાવના સ્થળે જ મોત નીપજ્યું હતું. ડમ્પર ચાલક વિરુદ્ધ મહાલીરસિંહ નટુભા તુંવરે પોલીસ મથકે ફરિયાદ નોંધાવી હતી. બીજી તરફ, વાગડની સરહદે બી.ઓ.પી. ફોર્વર્ડ બી.એસ.એફ. બટાલિયન-૨૧માં રહેલા જવાન સોનુભાલે પાંડુરંગ તેમની ફરજ દરમિયાન અચાનક ઇતીમાં દુ:ખાવો ઉપડતાં તેમને સારવાર અર્થે પાલનપુરની સિવિલ હોસ્પિટલમાં લઈ જવાયા હતા. આ જવાને ટૂંકી સારવાર દરમિયાન અંતિમ સ્વાસ લીધા હતા. અંજારના મેઘવર બોરીચી ખાતે આવેલા માણી નગરમાં મૂળ લલિયાણાનો ધર્મન્દ્રસિંહ નામનો યુવાન તેના મકાન નંબર ૧૭૩માંથી બેભાન અવસ્થામાં મળી આવ્યો હતો. તેને સારવાર અર્થે લઈ જવામાં ફરજ પડના તબીબે તેને મૃત જાહેર કર્યો હતો. આ સિવાય ગાંધીધામ રેલવે સ્ટેશનના ગેટ આગળ મેલડી માતાના મંદિર પાસે ૪૦ વર્ષીય એક અજાણ્યો શખ્સ ભેટી સંજોગોમાં મૃત અવસ્થામાં મળી આવ્યો હતો. આ યુવાનની ઓળખ અને મૃત્યુનું કારણ જાણવા પોલીસે વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી. ભુજની જી.કે.જનરલ હોસ્પિટલમાં મુળ પંચમહાલા અને હાલ નમત્રાણાના મોસુણા માર્ગ પરની વાડીમાં રહેતા ૧૮ વર્ષીય સોનલબેન વિનોદ નાથકને ગત તા. ૧૨ જૂનના દાખલ કરવામાં આવી હતી. પ્રસ્તુતિ સમયે તેને ખેચ આવતા સ્વાસ લેવામાં તકલીફ થઈ હતી તેના કારણે યુવતીએ જીવ ગુમાવ્યો હતો. ઉલ્લેખનીય છે કે, તબીબોએ શસ્ત્રક્રિયા કરીને નવજાત બાળકોને બચાવી સારવાર હેઠળ રાખવામાં આવી હતી. આ સિવાય ભચાઉના એસ.આર.પી કેમ્પ નજીકથી પસાર થતી નર્મદા કેનાલમાં હિંમતપુરામાં રહેતા ૫૨ વર્ષીય મનુ દેવા કોલીનું ડૂબી જતાં મોત થયું હતું. આ નર્મદા કેનાલમાં ગત શુક્રવારની બપોરના બે-અઢી વાગ્યાના અરસામાં મુત્તદેહ હોવાની ખબર મળતાં ભચાઉ નગર પાલિકાના તરવેયાઓએ મુત્તદેહને બહાર કાઢીને હોસ્પિટલને સોંપ્યો હતો. વધુ તપાસ દરમિયાન આ નશ્વર દેહ હિંમતપુરા જુના એસ.ટી.બસ સ્ટેશન પાસે રહેતા ૫૨ વર્ષીય મનુભાઈ દેવા કોલીનો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. તેઓ બે દિવસ અગાઉ રાત્રિના સાડા આઠક વાગ્યે ઘરેથી બહાર નીકળ્યા હતા. લાંબા સમય સુધી ઘરે પરત ન ફરતા તેમની શોધખોળ શરૂ કરાય હતી. જે દરમિયાન તેઓનો મુત્તદેહ નર્મદા કેનાલમાંથી મળી આવ્યો હતો.

મુંદરાના ચકચારી કર્સ્ટોકિયલ ડેથ કેસમાં આરોપી પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરને જામીન પર છોડવા ગુજરાત હાઈ કોર્ટે હુકમ કર્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ:કચ્છના મુંદરાના ચકચારી કર્સ્ટોકિયલ ડેથ કેસ (વર્ષ ૨૦૨૧)માં સાડા ચાર વર્ષથી જેલમાં રહેલા તત્કાલિન પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર જયેન્દ્રસિંહ અનોપસિંહ પઠિયારને ગુજરાત હાઈ કોર્ટના જજ હસમુખ સુથારે ટ્રાયલ કોર્ટ અને ફરિયાદી પક્ષના જડ વલણની ટીકા કરીને આરોપી પી.આઈ.ને જામીન મુક્ત કરવા હુકમ કર્યો હતો. ચાર વર્ષથી જેલવાસ ભોગવી રહેલા પી.આઈ પઠિયારે ટ્રાયલમાં થઈ રહેલા વિલંબને આધાર બનાવી ગત જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ પમાં પોતાને જામીન પર મુક્ત કરી દેવા હાઈ કોર્ટમાં અરજી દાખલ કરી હતી. જો કે, જજ હસમુખ સુથારે કેસની દૈનિક ધોરણે ટ્રાયલ ચલાવીને બે માસમાં ટ્રાયલ પૂરી કરી દેવાના હુકમ સાથે આ અરજીને ફગાવી દીધી હતી. આ કેસમાં ટ્રાયલ કોર્ટે બે માસમાં ટ્રાયલ પૂરી ના કરતા પી.આઈ.એ હાઈ કોર્ટમાં ફરી પાછી જામીન અરજી દાખલ કરી હતી. ગુજરાત હાઈ કોર્ટને આ ચુકાદો આપતાં જણાવ્યું હતું કે, આ કેસની ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દૈનિક ધોરણે ચલાવવા બે માસમાં કેસ પૂરો ન થતા આરોપીને જામીન આપવા હુકમ કર્યો હતો. કોર્ટની મંજૂરી વિના ગુજરાત ન છોડવા તેમજ જ્યાં સુધી ટ્રાયલ પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી અચાર્ય દરેક તારીખે કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવા સહિતની શરતોને આધીન જયેન્દ્રસિંહને જામીનમુક્તિ આપવાનો હુકમ કર્યો હતો. આ સિવાય વર્ષ ૨૦૨૪માં કેસના આરોપી

ભચાઉના શિકારપુર નજીક હોટલમાંથી હેરોઇન અને અડીણના જથ્થા સાથે એક વ્યક્તિ ઝડપાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: ભચાઉ તાલુકાના શિકારપુર ગામ નજીક હાઇવે હોટલ પર કચ્છના સ્પેશિયલ ઓપરેશન ગ્રુપે દરોડો પાડીને ૩.૨,૫૦,૦૦૦ ની આંતરરાષ્ટ્રીય બજાર કિંમતના હેરોઇન તથા ૩.૧૯,૦૦૦ ના મૂલ્યના અડીણના જથ્થા સાથે હાઇવે હોટલના સંચાલકને ઢબોચ્યો હતો. આ કાર્યવાહી અંગે એસ.ઓ.જી.ના ઇન્ચાર્જ પી.આઇ.વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસિંધ ખેરા નામના શખ્સને તપાસતા તેના પેન્ટના બિસ્સામાંથી પ્લાસ્ટિકની કોથળીમાંથી વી.પી. આહીરે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, સામંભિયાળીથી મોરબી તરફ જતા ધોરીમાર્ગ પાસે શિકારપુર ગામ નજીક અનમોલ પટ્ટી (તરનતારન) નામની હોટલમાં માદક પદાર્થનું વેચાણ થતું હોવાની પૂર્વ ખાતરીના આધારે દરોડો પાડવામાં બજાર કિંમતના હેરોઇન પર હાજર રહેલા પંજાબ તરનતારનના હરકેન્સિંધ ઇન્દ્રજિતસ